

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Національного університету
оборони України
генерал-полковник

“23”

Михайло КОВАЛЬ

2026 року

ПРОГРАМИ

**вступних випробувань для кандидатів на навчання
на стратегічному та оперативному рівнях військової освіти
у Національному університеті оборони України
у 2026 році**

1. ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ ДЛЯ КАНДИДАТІВ НА НАВЧАННЯ НА СТРАТЕГІЧНОМУ РІВНІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ:

1.1. Програма фахових випробувань для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Стратегічне керівництво у секторі безпеки і оборони” за спеціальністю КЗ “Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)”.

Питання фахового випробування з оцінювання професійного рівня охоплюють основні положення національної безпеки, підготовки, ведення та забезпечення сучасних операцій (бойових дій) військ (сил) з урахуванням досвіду відбиття збройної агресії російської федерації проти України.

На фаховому випробуванні кандидат повинен показати рівень теоретичних знань щодо:

основних положень нормативно-правових документів з питань національної безпеки;

основ підготовки, ведення, підтримки та забезпечення операцій (бойових дій) військ (сил);

основ управління військами (силами) під час підготовки та в ході ведення операції (бойових дій), розробки та оформлення оперативних (бойових) документів;

основних положень керівних документів з питань бойової та мобілізаційної готовності, мобілізаційного розгортання та підготовки у Збройних Силах України;

основ застосування військ (сил) під час ведення операцій з урахуванням досвіду відсічі збройній агресії російської федерації проти України, поглядів іноземних військових фахівців на ведення операцій, а також найближчих перспектив розвитку озброєння й техніки та їх можливого впливу на зміни характеру і способів ведення операцій;

уміння аргументовано, логічно й послідовно викладати теоретичний матеріал під час доповіді.

Кандидат повинен знати:

Національна безпека:

Вимоги законодавства щодо забезпечення національної безпеки та оборони України. Фундаментальні національні інтереси України. Визначення та зміст Стратегії національної безпеки України. Основні положення Стратегії воєнної безпеки України. Загальні положення воєнної конфліктології. Визначення, мету, основні завдання, принципи та категорії воєнної стратегії. Визначення оборони держави, складових підготовки держави до оборони та їх сутність. Визначення та сутність стратегічних (воєнних) дій Збройних Сил України, інших складових сил оборони.

Оперативне мистецтво.

Визначення, зміст, принципи оперативного мистецтва. Визначення форм воєнних дій оперативного рівня, їх місце в системі застосування сил оборони України. Заходи завчасної та безпосередньої підготовки операцій та їх зміст. Порядок роботи командувача під час підготовки операції. Способи

оперативного розгортання та їх характеристика. Зміст замислу операції оперативного угруповання військ (сил). Сутність і зміст заходів безпеки застосування військ (сил) в операціях. Визначення, мету, оперативні завдання, зміст і розмах операцій оперативного угруповання військ. Угрупування військ та оперативну побудову, що створюються в операціях оперативного угруповання військ. Визначення, мету, завдання, структуру об'єднаної вогневої підтримки в операціях. Характерні риси оборонних, наступальних (контрнаступальних), стабілізаційних операцій за досвідом війни за Незалежність України. Сутність і зміст об'єднаної операції, визначення та порядок розроблення дизайну операцій за стандартами НАТО.

Управління військами.

Сутність і зміст управління військами, вимоги до нього. Сутність і зміст організації управління військами в операції. Систему управління військами та її елементи. Вимоги до системи управління та їх сутність. Призначення та склад пунктів управління. Класифікацію та призначення штабів, основні завдання, які вони виконують. Вимоги, що висуваються до роботи штабів та їх характеристику. Режими роботи штабів. Методи роботи командирів і штабів під час планування операцій. Класифікацію оперативних документів, що розробляються штабами.

Повсякденна діяльність Збройних Сил України.

Систему підготовки Збройних Сил України. Організацію оперативної підготовки. Структуру планувальних документів підготовки оперативного (повітряного) командування. Організацію індивідуальної підготовки в органах військового управління. Підготовку і проведення загальновійськових тактичних навчань з військовими частинами, штабних тренувань та командно-штабних навчань з органами військового управління. Ступені бойової готовності, що встановлені у Збройних Силах України. Заходи, що виконуються за ступенями бойової готовності. Планування відмобілізування і приведення військових організаційних структур у бойову готовність. Комплектування військ (сил) мобілізаційними ресурсами. Організацію прийому мобілізаційних ресурсів у військових організаційних структурах. Організацію відновлення боєздатності та бойового злагодження у військових частинах. Перевірку та оцінювання бойової, мобілізаційної готовності військових організаційних структур.

Застосування військ (сил) в операціях.

Призначення, склад та завдання Повітряних Сил Збройних Сил України. Призначення, склад та завдання авіації Повітряних Сил Збройних Сил України. Призначення, склад та завдання зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України. Призначення, склад та завдання радіотехнічних військ Повітряних Сил Збройних Сил України. Призначення, склад, організаційну структуру і завдання Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Роди сил та військ Військово-Морських Сил Збройних Сил України та їх основні завдання. Призначення, завдання, організаційну структуру сил і засобів розвідки в операціях. Розвідувальне забезпечення планування та проведення операцій. Призначення, склад, організаційну структуру і завдання Десантно-штурмових військ Збройних Сил України. Призначення, склад і завдання Сил

спеціальних операцій Збройних Сил України. Призначення, завдання та структуру ракетних військ і артилерії. Основні принципи застосування ракетних військ і артилерії в операціях. Структуру і функціональні складові об'єднаної вогневої підтримки в операціях. Призначення, склад та завдання військ зв'язку та кібербезпеки Збройних Сил України. Склад системи зв'язку та вимоги до неї. Організацію зв'язку у військовій частині в основних видах бою, сили і засоби зв'язку та їх можливості. Особливості організації зв'язку в військовій частині за досвідом участі ЗС України в АТО (ООС) та під час відбиття повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України.

Підтримка та забезпечення військ (сил) в операціях.

Основні функції логістичного забезпечення. Мету, завдання та заходи інфраструктурного забезпечення військ (сил) в особливий період. Мету, принципи, завдання та вимоги до організації перевезень та транспортування у Збройних Силах України. Мету, основні види підтримки, їх стислу характеристику. Мету, основні завдання інженерної підтримки в операціях та порядок їх виконання. Мету, завдання хімічного, біологічного, радіаційного та ядерного захисту військ (сил) в операціях, порядок їх виконання. Мету, завдання цивільного захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях. Визначення радіоелектронної боротьби та зміст її складових частин. Мету та завдання радіоелектронної боротьби в операціях, порядок їх виконання. Основні завдання геопросторової підтримки Збройних Сил України. Основні заходи геопросторової підтримки в операціях. Мета, завдання психологічної підтримки персоналу. Моральна підтримка, як складова психологічної підтримки персоналу. Психологічна підтримка, як складова психологічної підтримки персоналу. Роль та місце зв'язків з громадськістю у загальній системі всебічного забезпечення застосування Збройних Сил України, інших складових сил оборони. Основні організаційні складові військових зв'язків з громадськістю у застосуванні Збройних Сил України, їх сутність та зміст. Проблеми та шляхи підвищення ефективності функціонування зв'язків з громадськістю у Збройних Силах України з урахуванням досвіду російсько-української війни. Особливості організації зв'язків з громадськістю у збройних силах країн-членів НАТО.

Література для підготовки:

Національна безпека:

1. Конституція України (зі змінами).
2. Закон України “Про національну безпеку України” від 21 червня 2018 року № 2469-VIII (зі змінами).
3. Закон України “Про оборону України” від 6 грудня 1991 року № 1932-XII (зі змінами).
4. Закон України “Про Збройні Сили України” 6 грудня 1991 року № 1934-XII (зі змінами).
5. Стратегія національної безпеки України. Указ Президента України від 14 вересня 2020 року № 392/2020.
6. Стратегія воєнної безпеки України. Указ Президента України від

25 березня 2021 року № 121 /2021.

7. Тимчасова доктрина “Застосування сил оборони України”. – К.: ГОУ ГШ ЗС України, – 2025.

8. Національна безпека та оборонна політика : навч. посіб. / [В. М. Телелим, П. М. Грицай, П. О. Слісар та ін.] ; за заг. ред. М. В. Ковалю. – К. : НУОУ, 2024. – 320 с.

9. Основи національної воєнної стратегії України: навчальний посібник / [П.М. Грицай, В.М. Телелим та ін.] ; за заг. ред. М.В. Ковалю. – К.: НУОУ, 2022. – 128 с.

10. Основи стратегії національної безпеки та оборони держави: підручник / [О.П. Дузь-Крятченко, В.М. Телелим, В.П. Грищенко та ін.]. – К.: НУОУ, 2022. – 444 с.

Оперативне мистецтво.

1. Тимчасова доктрина “Застосування сил оборони України”. – К.: ГШ ЗС України, – 2025.

2. Доктрина “Об’єднані операції”. – К.: ГОУ ГШ ЗС України, – 2020.

3. Тимчасова Доктрина “Планування операцій”. – К.: ГШ ЗС України. – 2021.

4. Доктрина сухопутних операцій. – К.: ГШ ЗС України, – 2020.

5. Доктрина “Розгортання військ (сил)”. – К.: ГШ ЗС України, – 2025.

6. Доктрина “Безпека застосування військ (сил)”. – К.: ГШ ЗС України, – 2020.

7. Тимчасова доктрина “Об’єднана вогнева підтримка”. – К.: ГШ ЗС України, – 2023.

8. Планування операцій оперативного угруповання військ за стандартами НАТО: навч. посіб. / кол. авторів; за заг. ред. А. В. Голованова. – К.: НУОУ, 2021.

Управління військами.

1. Доктрина “Об’єднане планування”. – К.: ГОУ ГШ ЗС України. – 2020.

2. Доктрина “Об’єднані операції”. – К.: ГОУ ГШ ЗС України, – 2020.

3. Тимчасова доктрина “Планування операцій”. – К.: ГШ ЗС України. – 2021.

4. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів. – К.: ГШ ЗС України, – 2020.

5. Доктрина “Пункти управління (командні пункти) та організація роботи на них”. – К.: ГШ ЗС України, – 2024.

6. Доктрина з розгортання та перегруповання військ (сил). – К.: ГШ ЗС України, 2020.

7. Основи планування операцій за стандартами НАТО. Навчальний посібник. – К.: НУОУ, 2015. – 121 с.

8. Planner’s Handbook for Operational Design, Joint Staff, J7, Joint Coalition Warfighting Suffolk, Virginia. 7 October, 2011.

9. Campaign Planning Handbook, US Army War College, 2017.

10. Joint Publication 5-0, Joint Planning, Chairman of the Joint Chief, 2020.

Повсякденна діяльність Збройних Сил України.

1. Закон України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” (зі змінами).
2. Наказ Міністра оборони України та Головнокомандувача Збройних Сил України від 23.11.2020 “Про затвердження Порядку оцінювання бойової, мобілізаційної готовності, готовності до функціонування в умовах особливого періоду в Міністерстві оборони України та Збройних Силах України”.
3. Наказ Міністра оборони України від 26.04.2007 “Про затвердження Положення про ступені бойової готовності Збройних Сил України”.
4. Наказ Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України від 15.12.2017 “Про затвердження Інструкції з підготовки та проведення мобілізаційного розгортання Збройних Сил України”.
5. Наказ Міністра оборони України від 30.05.2003 “Про затвердження Настанови з оперативної підготовки” (зі змінами).
6. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 21.01.2020 № 18 “Про затвердження Доктрини підготовки сил оборони держави”.
7. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 13.02.21 №14 “Про затвердження Настанови з оперативної підготовки у Збройних Силах України”.
8. Керівництво “Відновлення боєздатності”. Затверджено Головнокомандувачем Збройних Сил України від 25.09.2025.
9. Доктрина з організації підготовки у Збройних Силах України. Затверджено начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 03.07.2020 №1929/НВГШ.
10. Доктрина з мобілізаційного розгортання. Затверджено начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 28.07.2021.
11. Мобілізаційна директива Генерального штабу Збройних Сил України від 03.07.2018 “Про впровадження у службову діяльність зразків та форм документів з підготовки та проведення мобілізаційного розгортання Збройних Сил України” (зі змінами).
12. Мобілізаційна директива Генерального штабу Збройних Сил України від 03.07.2018 “Про впровадження у службову діяльність методичних рекомендацій з організації роботи пунктів прийому мобілізаційних ресурсів військових частин Збройних Сил України”.
13. Тимчасова настанова з організації та проведення загальновійськових тактичних і командно-штабних навчань. Частина 1. Бригада, полк. – Київ, 2016.
14. Методичні рекомендації з планування підготовки у Збройних Силах України в умовах дії правового режиму воєнного стану. Затверджено начальником Генерального штабу ЗС України від 08.10.2025.
15. Повсякденна діяльність військових організаційних структур: підручн. / колектив авторів. – К. : НУОУ, 2023. – 453 с.

Застосування військ (сил) в операціях.

1. Доктрина “Повітряні Сили Збройних Сил України”. – Вінниця: КПС ЗС України, 2020.
2. Доктрина з охорони повітряного простору та протиповітряного прикриття

- важливих державних і військових об'єктів. – Вінниця: КПС ЗС України, 2020.
3. Доктрина “Повітряні операції”. – Вінниця: КПС ЗС України, 2020.
 4. Візія Повітряних Сил Збройних Сил України 2035. – Вінниця: КПС ЗС України, 2020.
 5. Застосування Повітряних Сил. Підручник. – К.: НУОУ. – 2025. – 352 с.
 6. Стандарт НАТО АJP-3.3 Союзна спільна (міжвидова) Доктрина для повітряних та космічних операцій.
 7. Доктрина “Військово-Морські Сили Збройних Сил України”, затверджена Головнокомандувачем ЗС України 19 січня 2021 року.
 8. Оперативне мистецтво Військово-Морських Сил: підручник /колектив авторів; під заг. ред. С.В. Яким'яка. – К.: НУОУ, 2020. – 240 с.
 9. Доктрина Десантно-штурмових військ Збройних Сил України. – Ж.: КДЩВ ЗС України, 2021, - 37 с.
 10. Закон України “Про розвідку”, затверджений Указом Президента України від 17 вересня 2020 року № 912-ІХ.
 11. Доктрина “Об'єднані операції”. – К.: ГОУ ГШ ЗС України, – 2020.
 12. Доктрина “Об'єднана розвідка”. – К.: ГОУ ГШ ЗС України, – 2020.
 13. Доктрина “Процедури розвідки”. – К.: ГОУ ГШ ЗС України, – 2020.
 14. Воєнна розвідка. Підручник. – К.: НУОУ, 2018. – 286 с.
 15. Стандарт НАТО АJP-2.1. Доктрина ОЗС НАТО щодо розвідувальних процедур. Видання В, версія 1. Червень 2016.
 16. Стандарт НАТО АJP-2. (Спільна документація НАТО). Об'єднана спільна доктрина з питань розвідки, контррозвідки і безпеки. Видання А, версія 2. Лютий 2-16.
 17. Доктрина ОЗС НАТО щодо розвідувальних процедур. Видання В, версія 1. Червень 2016.
 18. Закон України “Про основні засади забезпечення кібербезпеки України”, 2017.
 19. Указ Президента України “Про рішення Ради національної безпеки та оборони України від 14.05.2021 “Про стратегію кібербезпеки України”.
 20. Указ Президента України №683/2021 “Про внесення змін до додатку №1 до Указу Президента України від 05.05.2020 №166”.
 21. Закон України “Про основи національного спротиву”.
 22. Тимчасова доктрина “Застосування сил оборони України”. – К.: ГШ ЗС України, 2025.
 23. Доктрина “Зв'язок та інформаційні системи”.
 24. Настанова зі зв'язку та Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗС України, 2025. – 256 с.
 25. Система стандартів НАТО із організації роботи систем зв'язку (C4ISR). Частина І: навч. посіб. / К.: НУОУ, 2018. – 94 с.
 26. Основні інноваційні напрямки розвитку системи зв'язку Збройних Сил України / Л.О. Бондаренко, О.Б. Плугова, І.В. Цимбал, Ю.О. Черниш // Збірник наукових праць ВІТІ. – Ю.: ВІТІ, 2016. – Вип. 1. - С. 19-24.
 27. Основні тенденції та перспективи розвитку військового радіорелейного зв'язку [Електронний ресурс] / О.І. Кушнір, К.С. Васюта, С.В. Озеров, А.В. Литвин,

А.В. Северілов.

28. Доктрина “Сили спеціальних операцій”. – Б.: КССПО ЗСУ, 2020. – 28 с.

29. Доктрина “Спеціальні операції”. – Б.: КССПО ЗСУ, 2020. – 24 с.

30. Бойовий статут Сил спеціальних операцій “Спеціальні операції”. Частина I. – Б.: КССПО ЗСУ, 2021. – 20 с.

31. Бойовий статут Сил спеціальних операцій “Спеціальні операції”. Частина II. – Б.: КССПО ЗСУ, 2021. – 46 с.

32. Бойовий статут Сил спеціальних операцій “Спеціальні операції”. Частина III. – Б.: КССПО ЗСУ, 2021. – 64 с.

Підтримка та забезпечення військ (сил) в операціях.

1. Доктрина Командування Сил підтримки Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗС України, 2020.

2. Доктрина з інженерної підтримки застосування військ (сил). – К.: ГШ ЗСУ, 2020.

3. Тимчасова настанова з інженерного забезпечення Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗС України. – 2019.

4. Доктрина з радіоелектронної боротьби в об’єднаних операціях. ВКП 5(3)-00(03).01. К.: ГШ ЗСУ 2020.

5. Методика оцінювання обстановки у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру. Навч.–метод. посіб. – К.: НУОУ, 2018. – 124 с.

6. Настава з топогеодезичного та навігаційного забезпечення Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗСУ, 2017. – 108 с.

7. Наказ МО України від 13.09.16. №475 “Про затвердження Основних напрямів оборонно-технічного співробітництва з НАТО”.

8. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1208 “Про затвердження Порядку логістичного забезпечення сил оборони під час виконання завдань з оборони держави, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості”.

9. Тимчасова настанова з логістичного забезпечення Збройних Сил України (частини I, II).

10. Бойовий статут FM 4-95. Логістичні операції. – Вашингтон, Міністерство СВ США, 2014, 128с.

11. STANAG 2406 (ALP-4.2) – Доктрина з логістики сухопутних військ.

12. STANAG 2034 – Стандартні процедури НАТО щодо взаємодопомоги в логістиці.

13. Allied Joint Publication AJP-5, Edition A, Version2, Allied Joint Doctrine for the Planning of Operations, May 2019.

14. Allied Command Operations Comprehensive Operations Planning Directive (COPD) Interim Version 2.0, October 2013.

15. Доктрина з хімічного, біологічного, радіаційного та ядерного захисту військ (сил). ОП 3-0(25). Затверджена ГК ЗС України від 07.01.2025 №13.

16. Настава Хімічний, біологічний, радіаційний та ядерний захист військ (сил). – К.: ГК ЗС України, 2025. – 125 с.

17. Блекот О.М., Романюк В.П., Нікітін А.А. Організація РХБ захисту військ (сил) у бою та операціях. [підручник – К., НУОУ, 2019. Інв. 48782.

18. Інструкції з функціонування системи попередження і оповіщення про хімічну, біологічну, радіологічну та ядерну загрозу (інцидент) у системі Міністерства оборони України. Київ: наказ Міністерства оборони України №152, 2023. – 21с.
19. Екологічна безпека військ (сил) та протимінна діяльність: підручник/колектив авторів. – К.: НУОУ, 2021.
20. Наказ Міністерства оборони України від 05.09.2013 р. №595 “Про затвердження Положення з військових перевезень залізничним, морським, річковим та повітряним транспортом”.
21. Доктрина “З організації перевезень та транспортування у Збройних Силах України”. Затверджено начальником ГШ ЗС України від 16.10.2023 р.
22. Доктрина “Інфраструктурне забезпечення Сил оборони держави”. Затверджено начальником ГШ ЗС України від 08.04.2021 р.
23. Доктрина. “Командування Сил підтримки Збройних Сил України”. Київ : ГШ ЗСУ, 2020. – 56 с.
24. Доктрина геопросторової підтримки Збройних Сил України. Київ: ГШ ЗСУ, 2023 – 48 с.
25. Настанова з топогеодезичного та навігаційного забезпечення Збройних Сил України. Київ: ГШ ЗСУ, 2017. – 108 с.
26. Геоінформаційні системи. Київ : підручник, НУОУ, 2025. – 268 с.
27. Концепція функціонування системи логістичного забезпечення. (затверджена Головнокомандувачем ЗС України 30.04.23 (зі змінами).
28. Доктрина об’єднана логістика. Затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 19.09.2020.
29. Доктрина Сили логістики. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 10.02.2021 №441.
30. Доктрина Застосування сил логістики. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 04.02.2021 №387.
31. Доктрина з організації переміщень та перевезень (транспортувань) у ЗС України. Затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України 19.08.2020.
32. Основи забезпечення та відновлення озброєння та військової техніки в операціях (бойових діях) – К.: НУОУ, 2022. – 128 с.
33. Військовий стандарт ВСТ 01.016.003 – 2021 (01) “Логістичне забезпечення військ (сил). Основні терміни та визначення”.
34. Доктрина Психологічна підтримка персоналу. Затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 21.08.2025.
35. Наказ МОУ від 27.06.2025 № 428 “Деякі питання функціонування в системі Міністерства оборони України офіційних облікових записів на платформах спільного доступу до відео та платформах спільного доступу до інформації в мережі Інтернет”.
36. Наказ МОУ від 08.02.2022 №36 “Про затвердження інструкції про порядок допуску журналістів, працівників засобів масової інформації на об’єкти системи Міністерства оборони України”.
37. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 03.03.2022 № 73 “Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими

складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану” (зі змінами).

38. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 10.06.2025 № 284 “Про затвердження Положення про підрозділи комунікацій Збройних Сил України”.

39. Доктрина публічного спілкування ВКП-18(00).01.

40. AJP-10 Allied Joint Doctrine for Strategic Communications. Edition A, Version 1. MAR 2023.

2. ПРОГРАМИ ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ ДЛЯ КАНДИДАТІВ НА НАВЧАННЯ НА ОПЕРАТИВНОМУ РІВНІ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ

Загальні положення фахового випробування

Питання фахового випробування охоплюють положення основ, підготовки, забезпечення та ведення сучасного загальновійськового бою підрозділами видів, родів військ та спеціальних військ Збройних Сил України.

Кандидат повинен показати:

необхідний рівень теоретичних знань щодо основ, підготовки, забезпечення та ведення сучасного загальновійськового бою з урахуванням досвіду російсько-української війни, локальних війн, збройних конфліктів та міжнародних операцій з підтримання миру та безпеки останніх років, поглядів на ведення бою військових фахівців рф;

уміння аргументовано, чітко, коротко, логічно та послідовно викладати теоретичний матеріал письмово в короткий термін часу;

знання основ бойової і мобілізаційної готовності;

уміння планувати та проводити бойову підготовку в підпорядкованих підрозділах;

знання статутів Збройних Сил України в обсязі на один ступінь вище посади, що займає на момент складання випробування;

уміння проводити тактичні розрахунки щодо бойових та маршових спроможностей підрозділів для обґрунтування їх нормативних показників в основних видах бою та під час переміщення;

необхідні знання тактико-технічних характеристик основних типів озброєння та військової техніки Збройних Сил України та збройних сил провідних країн світу, а також перспектив їх розвитку та їх можливий вплив на характер і способи ведення бою.

Кандидат повинен знати:

Основи загальновійськового бою.

Сучасний загальновійськовий бій, його характер, види, принципи та способи ведення, засоби збройної боротьби. Сухопутні війська, їх склад і призначення. Бойова потужність та функції загальновійськового бою (дій), операційне середовище (середовище бойових дій). Похідний, передбойовий, бойовий порядок. Організаційно-штатна структура бригади (полку).

Управління підрозділами бригади (полку) у бою (діях). Зміст роботи штабу бригади (полку) з планування загальновійськового бою (дій).

Оборонний бій.

Оборона, її мета та види. Вимоги, які ставляться до оборони. Місце і роль бригади (полку) в оборонній операції АК. Умови переходу до оборони. Побудова оборонного бою. Підготовка оборонного бою. Ведення оборонного бою. Оборонний бій в особливих умовах. Вихід із бою та відхід. Перехід від оборонного до наступального бою або стабілізаційних дій.

Наступальний бій.

Основи наступального бою бригади (полку). Місце і роль бригади (полку) у наступальній операції АК. Зміст бойових завдань бригади (полку) у наступі. Підготовка наступального бою. Бойовий порядок бригади (полку) у наступальному бою. Ведення наступального бою. Наступальний бій в особливих умовах. Перегрупування бригади (полку). Заміна підрозділів. Перехід від наступальних до оборонних або стабілізаційних дій

Зустрічний бій.

Основи зустрічного бою бригади (полку). Особливості побудови бойового порядку та змісту бойових завдань бригади (полку) у зустрічному бою. Підготовка та ведення зустрічного бою.

Бій в оточенні і вихід із оточення.

Загальні положення щодо бою бригади (полку) в оточенні. Підготовка бою бригади (полку) в оточенні та виходу з оточення.

Дії у тилу противника.

Основи, підготовка та дії рейдового (обхідного) загону, тактичного та морського десанту.

Дії під час участі у стабілізаційній операції.

Загальні положення щодо участі бригади (полку) у стабілізаційній операції АК. Підготовка бригади (полку) до виконання завдань у стабілізаційній операції. Ведення бригадою (полком) стабілізаційних дій. Перехід від стабілізаційних дій до оборонного або наступального бою.

Переміщення та розташування на місці.

Основи переміщення бригади (полку). Маршу бригади (полку). Перевезення бригади (полку) різними видами транспорту. Загальні положення щодо розташування бригади (полку) на місці. Підготовка розташування бригади (полку) на місці. Організація сторожової та безпосередньої охорони.

Логістичне забезпечення.

Види логістичного забезпечення та їх стисла характеристика. Послідовність та зміст роботи посадових осіб підрозділу (військової частини) щодо організації логістичного забезпечення в основних видах бою. Основи організації логістичного забезпечення підрозділу (військової частини). Послідовність та зміст роботи командира ремонтно-відновлювального батальйону, командира батальйону матеріального забезпечення щодо організації логістичного забезпечення в основних видах бою.

Військова топографія.

Тактична класифікація місцевості. Системи координат, які застосовуються у Збройних Силах України. Номенклатура топографічних карт. Рельєф місцевості і його відображення на топографічних картах. Виміри по карті. Визначення магнітних азимутів і дирекційних кутів.

Визначення координат об'єктів по топографічних картах. Сутність і способи орієнтування на місцевості. Використання навігаційної апаратури в бойовій роботі командира. Робоча карта командира та загальні правила її ведення.

Морально-психологічне забезпечення.

Сутність та завдання морально-психологічного забезпечення (психологічної підтримки персоналу) підготовки та ведення бойових дій. Організація та керівництво морально-психологічним забезпеченням підготовки та ведення бойових дій. Особливості морально-психологічного забезпечення ведення бою (бойових дій).

Правове забезпечення діяльності військ (сил).

Мета, завдання і заходи правового забезпечення діяльності військ (сил). Конституційно-правове регулювання забезпечення національної безпеки і оборони України. Повноваження органів державної влади у сфері оборони.

Правове регулювання комплектування Збройних Сил України та проходження військової служби. Види та порядок проходження військової служби. Правовий статус військовослужбовців. Забезпечення правового і соціального захисту військовослужбовців. Особливості правового і соціального захисту учасників бойових дій.

Правове забезпечення підготовки та ведення бойових дій за досвідом російсько-української війни. Правове регулювання застосування Збройних Сил України під час відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України.

Загальні положення міжнародного гуманітарного права (далі – МГП). Відповідальність держав за порушення МГП. Відповідальність фізичних осіб за порушення МГП. Загальні обов'язки командирів і штабів щодо дотримання норм МГП за досвідом російсько-української війни. Врахування норм МГП під час організації бойового забезпечення та під час відсічі повномасштабної збройної агресії російської федерації проти України. Поводження із жертвами збройних конфліктів, медичним і духовним персоналом противника. Організація навчання та виховання особового складу ЗС України з дотримання норм МГП.

Використання ПЕОМ в органах управління та порядок роботи на них.

Основні принципи побудови персональних комп'ютерів. Загальний порядок роботи на персональному комп'ютері.

Текстовий редактор, призначення та загальна характеристика, напрямки використання текстового редактора посадовими особами органів управління. Табличний процесор (електронні таблиці), загальна характеристика, використання для виконання оперативно-тактичних розрахунків, порядок створення розрахункової таблиці, правила запису розрахункових формул.

Військові статuti Збройних Сил України.

Кандидати повинні знати загальновійськові статuti Збройних Сил України в обсязі на один ступінь вище посади, яку обіймають.

Охорона державної таємниці.

Законодавчі акти регулювання відносини у сфері охорони державної таємниці. Обов'язки громадянина щодо збереження державної таємниці. Визначення терміну грифів секретності. Форми допуску громадян до державної таємниці та терміни дії. Обмеження прав громадян у зв'язку з допуском та доступом до державної таємниці. Порядок від'їзду до іноземних країн посадових осіб, яким надано допуск до державної таємниці.

2.1. Програми фахового випробування для кандидатів на навчання за спеціальністю К5 “Військове управління (за видами збройних сил)”.

2.1.1. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин механізованих і танкових військ”:

Призначення, організаційно-штатна структура, основне озброєння військова та спеціальна техніка бригади (полку).

Зміст бойового наказу, попереднього наказу бригади (полку).

Зміст процесу прийняття військового рішення. Основні документи які розробляються під час ППВР.

Похідний, передбойовий, бойовий порядки бригади (полку).

Підготовка оборонного бою. Ведення оборонного бою. Знищення противника, що вклинився в оборону. Підготовка та ведення оборонного бою в особливих умовах. Дії бригади (полку) під час оборонного бою на широкому фронті. Вихід із бою та відхід.

Підготовка наступального бою. Особливості переходу в наступ з ходу та з положення безпосереднього зіткнення з противником. Ведення наступального бою. Підготовка та ведення наступального бою в особливих умовах. Форсування водних перешкод.

Підготовка та ведення бригадою (полком) зустрічного бою.

Ведення бою в оточенні. Вихід з оточення.

Порядок проведення рекогносцировки, організації взаємодії під час підготовки оборонного (наступального) бою.

Вогневий вплив на противника в оборонному та наступальному бою.

Бойові спроможності бригади (полку) в оборонному та наступальному бою і методика їх визначення.

Особливості дій бригади (полку) в рейдовому (обхідному) загонах, тактичному та морському десанті.

Способи виконання тактичних завдань бригадою (полком) веденням стабілізаційних дій.

Умови та порядок розташування підрозділів бригади (полку) на місці. Заміна району розташування. Вимоги до розташування бригади (полку) в

особливих умовах. Охорона бригади (полку) під час розташування на місці. Особливості розташування бригади (полку) у базовому таборі.

Маршові можливості військ та їх характеристика. Райони та рубежі, що призначаються бригаді (полку) на марші. Підготовка маршу. Порядок здійснення маршу (дії військових частин під час руху, на привалах, в районах денного (нічного) відпочинку, при зустрічі із противником).

Види бойового забезпечення та підтримки бою (дій) військ. Завдання, підготовка, сили і засоби розвідувального забезпечення, охорони, РЕБ, забезпечення безпеки дій, інженерної підтримки, ХБРЯЗ, геопросторової підтримки, гідрометеорологічного (метеорологічного) забезпечення.

Види забезпечення та підтримки бою (дій) військ. Завдання, організація, сили і засоби логістичного, медичного забезпечення та психологічної підтримки персоналу. Норми запасів матеріально-технічних засобів у бригаді (полку), їх ешелонування.

Умовні знаки для відпрацювання оперативних (бойових) документів.

Література для підготовки:

1. ВД 7-05(03).01. Доктрина “Сухопутні війська Збройних Сил України”. Командування Сухопутних Військ Збройних Сил України, вересень 2020 року.
2. БП 3-(01,04)11(55).01. Тимчасовий бойовий статут механізованих військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина 1 (бригада). К.: командування підготовки КСВ ЗС України спільно з НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2021. – 120 с.
3. БП 3-(02)11(55).01. Тимчасовий бойовий статут танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина 1 (бригада). К.: командування підготовки КСВ ЗС України спільно з НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2021. – 120 с.
4. Бойовий статут механізованих і танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Частина I (бригада). – К.: КСВ ЗС України, 2016 – 240 с.
5. ТКП 3-(01-05)270.55 Інструкція з порядку роботи штабу загальновійськової бригади під час проведення планування бою (бойових дій) (за досвідом російсько-української війни 2022-2024 років) ГУДП ГШ ЗСУ спільно з КСВ ЗСУ, ЦОС ІМП ЗСУ, НАСВ, НУОУ, травень 2024.
6. ТП 7-(01-05)403.55(56). Програма Курсу підготовки штабу загальновійськової бригади (батальйону) до планування та ведення бою (дій) за принципами і операційними стандартами процесу прийняття військового рішення (ППВР/MDMP) (на перехідний період для бригад (батальйонів) що формуються 30 діб / відновлюють боєздатність до 21 доби, за досвідом російсько-української війни 2023-2025 років), затверджена Начальником Генерального штабу Збройних Сил України 10.02.2025.
7. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів, затверджений наказом Головнокомандувача Збройних Сил України 11.09.2020 № 140. – К.: ГШ ЗС України, 2020. – 261 с.
8. Збірник тактичних розрахунків з прикладами: навч. посіб. / [Артамощенко В.С. та інші]. – К.: НУОУ, 2018. – 96 с.

2.1.2. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин військ протиповітряної оборони Сухопутних військ”:

Класифікація засобів повітряного нападу. Основні показники бойових можливостей засобів повітряного нападу та льотно-технічні характеристики літаків, вертольотів, крилатих ракет та безпілотних літакових апаратів.

Склад бойових засобів зенітно-ракетних, зенітно-артилерійських комплексів ППО СВ України, та їх тактико-технічні характеристики.

Сутність, мета протиповітряної оборони Сухопутних військ (ППО СВ). Протиповітряний бій і способи його ведення. Принципи бойового застосування військових частин та підрозділів ППО СВ та їх характеристика. Призначення, склад, бойові можливості військових частин та підрозділів ППО СВ і чим вони характеризуються.

Похідний, передбойовий, бойові порядки військових частин та підрозділів ППО СВ, їх основні характеристики та вимоги яким вони повинні відповідати.

Вимоги до стартових (вогневих) позицій військових частин та підрозділів ППО СВ.

Підготовка військових частин та підрозділів ППО СВ до бойових дій. Порядок роботи командира військової частини ППО щодо планування бойових дій.

Зміст процесу прийняття військового рішення за стандартами НАТО (Military Decisionmaking Proces). Основні документи з ППО які розробляються під час ППВР (MDMP).

Зміст роботи командира щодо управління військовою частиною (підрозділами) ППО СВ та вогнем під час ведення бойових дій. Сутність та зміст управління вогнем військових частин та підрозділів ППО СВ. Порядок роботи командира військової частини (підрозділу) ППО щодо прийняття рішення на ведення вогню. Постановка вогневого завдання, контроль за його виконанням, оцінка результатів стрільби, та їх зміст. Зміст перевірки військової частини (підрозділу) ППО на допуск до стрільби та її оцінка.

Бойові дії військових частин (підрозділів) ППО СВ в основних видах бою, при пересуванні та розташуванні на місті.

Види бойового забезпечення, технічне та тилове забезпечення військових частин та підрозділів ППО СВ та їх характеристика.

Оперативні (тактичні) умовні знаки для відпрацювання оперативних (бойових) документів.

Література для підготовки:

1. БП 3(7)-08(11).01 Бойовий статут Сухопутних військ. Війська протиповітряної оборони Сухопутних військ. К.: управління військ ППО командування підготовки КСВ ЗС України спільно з НУОУ ім. Івана Черняховського, 2021. – 120 с.

2. ВКДП 3(7)-08(11).01 Настанова із застосування військ протиповітряної оборони Сухопутних військ. К.: управління військ ППО командування підготовки КСВ ЗС України, 2021. – 120 с.

3. Бойовий статут військ протиповітряної оборони Сухопутних військ Збройних Сил України, частина II (дивізіон, батарея (група)). – К.: КСВ ЗС України, 2017. – 204 с.

4. Процедури процесу прийняття військового рішення (за стандартами НАТО): навч. посіб. / [Музиченко Д.П., Філюнкін Є.В., Швалючинський В.В. та інші], К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018, – 140 с.

5. ВП 7(5)-00(11)03.01 Методичні рекомендації з планування та організації бою за стандартами НАТО (штаб бригади (батальйону) та їм рівних). К.: навчальний центр підготовки підрозділів міжнародного центру миротворчості та безпеки спільно з командуванням Сухопутних військ ЗС України, 2020. – 136 с.

6. ТКП 3-(01-05)270.55 Інструкція “З порядку роботи штабу загальновійськової бригади під час проведення планування бою (бойових дій) (за досвідом російсько-української війни 2022-2024 років) ГУДП ГШ ЗСУ спільно з КСВ ЗСУ, ЦОС ІМП ЗСУ, НАСВ, НУОУ, травень 2024.

7. Збірник тактичних розрахунків з прикладами: навч. посіб. / [Артамощенко В. С., Голованов А. В., Гайдарли Г.С., та інші].– К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018. – 96 с.

2.1.3. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин авіації Сухопутних військ”:

Призначення, склад, організаційна структура і завдання військових частин армійської авіації (АА). Форми, способи бойових дій та бойові порядки військових частин АА. Бойові можливості вертолітних підрозділів. Базування та перебазування військових частин АА. Основи бойової готовності підрозділів та частин АА. Пункти управління військовими частинами АА. Планування бойових дій. Методика вироблення рішення командира на бойові дії. Бойові документи, що розробляються у військових частинах АА під час планування бойових дій. Постановка бойових завдань. Організація взаємодії, всебічного забезпечення та управління.

Порядок подолання ППО противника. Тактика військових частин АА при знищенні наземних та морських об’єктів противника. Виконання бойового польоту. Тактика екіпажів, підрозділів та військових частин АА під час виконання десантно-транспортних завдань. Основні льотно-тактичні характеристики вертольота. Залежність характеристик зльоту від варіанта підвісок (злітної маси), температури тиску повітря, величини та напрямку вітру.

Посадка вертольота, посадочний майданчик та їх основні характеристики. Залежність характеристик посадки від посадочної маси, температури і тиску повітря, величини та напрямку вітру. Загальні та часткові показники маневреності. Питома годинна та кілометрова витрати палива, їх залежність від режиму польоту (висоти і швидкості польоту), режиму роботи двигунів та польотної маси вертольота. Режими найбільшої дальності та тривалості польоту.

Оперативні (тактичні) умовні знаки для відпрацювання оперативних (бойових) документів.

Література для підготовки:

1. Бойовий статут Сухопутних військ “Армійська авіація Сухопутних військ Збройних Сил України”. Затверджений наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України від 04.10.2025 року № 346/нод – СБП 3-12.
2. Настанова із застосування вертольотів у наземних операціях. – К.: КСВ ЗС України, липень 2025 р
3. Тактика армійської авіації: Підручник – Х.: ХНУПС, 2018.
4. Наказ Генерального штабу ЗС України від 11.09.2020 року № 140 “Про затвердження Тимчасового порядку оформлення оперативних (бойових) документів”.
5. ВП 7(5)-00(11)03.01 Методичні рекомендації з планування та організації бою за стандартами НАТО (штаб бригади (батальйону) та їм рівних). К.: навчальний центр підготовки підрозділів міжнародного центру миротворчості та безпеки спільно з командуванням Сухопутних військ ЗС України, 2020. – 136 с.
6. Тимчасова доктрина з управління армійською авіацією в ході ведення операцій (бойових дій). Тактична публікація Командування Сухопутних військ, квітень 2022р.
7. Методичні вказівки з підготовки та виконання бойових завдань вертолітними підрозділами Сухопутних військ Збройних Сил України. Військово-методична публікація Командування Сухопутних військ, вересень 2023р.
8. Доктрина “З авіаційної підтримки”. Затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 30.11.2020 року. ВКП 3-00(11-13).01.

2.1.4. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин десантно-штурмових військ”:

Призначення, організаційно-штатна структура, основне озброєння і військова техніка підрозділів окремої десантно-штурмової (повітрянодесантної, аеромобільної, єгерської) бригади (до окремого взводу).

Зміст бойового наказу, бойового розпорядження, попереднього бойового розпорядження командира бригади (батальйону). Порядок проведення командиром бригади (батальйону) рекогносцировки, організації взаємодії під час організації десантно-штурмових, рейдових, штурмових дій, повітряного десанту та наступального (оборонного) бою в тому числі у тилу противника.

Зміст процесу прийняття військового рішення за стандартами НАТО (Military Decisionmaking Proces). Основні документи які розробляються під час ППВР (MDMP).

Організація десантування бригади (батальйону). Особливості десантування на об’єкт, поблизу об’єкту та на деякій відстані від об’єкту. Показники

десантування та їх характеристики. Особливості десантування бригади (батальйону) під час ведення десантно-штурмових дій та дій повітряного десанту.

Організація та ведення бригадою (батальйоном) загальновійськового бою під час захоплення визначених рубежів, районів та військових об'єктів в тилу противника. Особливості дій підрозділів бригади (батальйону) щодо знищення (виведення з ладу) військових об'єктів в тилу противника.

Організація та ведення бригадою (батальйоном) наступального бою. Особливості ведення наступального бою з ходу та з положення безпосереднього зіткнення з противником.

Організація та ведення бригадою (батальйоном) штурмових дій. Порядок дій штурмових загонів. Особливості ведення штурмових дій в місті (населеному пункті). Особливості ведення штурмових дій підготовлених районів оборони (укріплених районів) противника.

Організація та ведення бригадою (батальйоном) оборонного бою в тому числі у тилу противника. Схема району оборони батальйону. Особливості підготовки виходу із бою бригади (батальйону). Умови та способи знищення противника, що вклинився в оборону. Підготовка оборони бригади (батальйону) в особливих умовах.

Дії підрозділів бригади (батальйону) при виході із бою та відході, виході із оточення, форсуванні водних перешкод. Ведення зустрічного бою передовим загonom (авангардом) та батальйоном зі складу головних сил бригади.

Особливості вогневого ураження противника під час ведення бригадою (батальйоном) десантно-штурмових, рейдових, штурмових дій, повітряного десанту та наступального (оборонного) бою в тому числі у тилу противника.

Бойові можливості окремої десантно-штурмової (аеромобільної, повітрянодесантної, єгерської) бригади (дшб, одшб, оаємб, пдб, загСпП) щодо ведення десантно-штурмових, рейдових, штурмових дій, повітряного десанту та наступального (оборонного) бою і методика їх визначення.

Райони та рубежі, що призначаються бригаді (батальйону) на марші. Підготовка маршу бригади (батальйону). Порядок здійснення маршу бригадою (батальйоном) розкрити дії підрозділів під час руху, на привалах, в районах денного (нічного) відпочинку, при зустрічі із противником.

Умови та порядок розташування бригади (батальйону) на місці. Зміна району розташування. Вимоги до розташування бригади (батальйону) у вихідному районі для десантування.

Види бойового забезпечення. Завдання, організація, сили і засоби, що залучаються для ведення розвідки, охорони, інженерної підтримки, ХБРЯ захисту, РЕБ в бригаді (батальйоні). Організація тактичного маскуваня в бригаді (батальйоні). Завдання, органи технічного і тилового забезпечення бригади (батальйону). Норми запасів матеріально-технічних засобів бригади (батальйону), їх ешелонування.

Призначення, ТТХ та загальна будова зразків ОВТ, які перебувають на озброєнні десантно-штурмових, аеромобільних, повітрянодесантних, єгерських підрозділів. Призначення, ТТХ та загальна будова основного озброєння,

двигунів і систем, які забезпечують роботу двигунів, силових передач, електроустаткування, спеціальних систем зразків ОВТ, які перебувають на озброєнні десантно-штурмових, аеромобільних, повітрянодесантних, єгерських підрозділів. Періодичність та види технічного обслуговування і ремонту зразків БТОТ. Паливно-мастильні матеріали, які використовуються при експлуатації основних зразків БТОТ.

Література для підготовки:

1. Тимчасова доктрина застосування сил оборони України, затверджено наказом ГШ Збройних Сил України від 10.07.2025 року № 330, К.: РВВ ЦЗСД МО та ГП ЗС України.
2. Доктрина Десантно-штурмових військ Збройних Сил України, Ж.: КДШВ ЗСУ, 2021. – 37 с.
3. Доктрина Об'єднані операції затверджено наказом ГШ Збройних Сил України від 30.07 2020 року №101 дск, К.: РВВ ЦЗСД МО та ГП ЗС України.
4. Бойовий статут Десантно-штурмових військ ЗСУ, частина II (батальйон, загін спеціального призначення, батальйонна тактична група) – ДшБП 3-03.56, 2024. – 348 с.
5. Бойовий статут Десантно-штурмових військ ЗСУ, частина I (бригада, полк) – ДшБПЗ-03.55, 2024. – 126 с.
6. Воєнно-історичний опис ведення бойових дій Високомобільними десантними військами у 2014-2015 роках. – Ж.: КВДВ ЗСУ, 2016. – 278 с.
7. Бойове застосування з'єднань військових частин ВДВ в АТО на території Донецької і Луганської областей. Навчальний посібник. – К.: НУОУ, 2019. – 109 с.
8. Застосування з'єднань, військових частин Десантно-штурмових військ. Підручник. – К.: НУОУ, 2019. – 448 с.

2.1.5. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин ракетних військ і артилерії”:

Основи об'єднаної вогневої підтримки. Процес, принципи та завдання об'єднаної вогневої підтримки.

Завдання РВіА в бою (операції). Бойовий порядок артилерійських (ракетних) підрозділів. Бойові можливості артилерійських (ракетних) підрозділів. Завдання артилерії в бою окремої механізованої бригади, порядок їх планування і виконання. Види вогню артилерії (види ракетних ударів), їх характеристики.

Порядок роботи начальника артилерії (відділення об'єднаної вогневої підтримки) під час планування і виконання завдань вогневої підтримки артилерією бригади в різних умовах.

Вогневі можливості артилерійських (ракетних) підрозділів.

Марш артилерійських (ракетних) підрозділів. Маневрені можливості артилерійських (ракетних) підрозділів. Побудова похідного порядку. Розташування артилерійських (ракетних) підрозділів на місці.

Підготовка стрільби і управління вогнем. Визначення установок для стрільби на ураження різними способами. Особливості стрільби і управління вогнем у ночі, у горах і під час ураження надводних цілей.

Організація управління вогнем. Постановка вогневих завдань і контроль їх виконання.

Управління вогнем артилерії під час ураження нерухомих та рухомих спостережених наземних цілей.

Література для підготовки:

1. Доктрина Ракетні війська і артилерія Збройних Сил України. – К.: КРВіА 2025 р.
2. Доктрина “Об’єднана вогнева підтримка” (тимчасова). – К.: ГУРВіА та БС ГШ ЗС України, – 2023.
3. Бойовий статут артилерії Збройних Сил України. Частина І. Бригада (полк). – К.: КСВ, 2025 р.
4. Бойовий статут “Артилерії Збройних Сил України”. (Частина ІІ) (дивізіон, батарея, взвод, гармата). – К.: КСВ, 2025 р.
5. Бойовий статут Сухопутних військ. Артилерія Збройних Сил України Частина ІІ (дивізіон, батарея, взвод, гармата). 2021 р.
6. Бойовий статут ракетних військ Збройних Сил України (бригада, дивізіон, батарея). – К.: КСВ, 2025 р.
7. Керівництво “Підготовка та нанесення ракетних ударів підрозділами ракетних військ Збройних Сил України”. – К.: КРВіА, 2025 р.
8. Методичний посібник “Основи будови та бойового застосування ракетних комплексів М142 “HIMARS”, М270 “MLRS” (“MARS ІІ”, “LRU”) – К.: КСВ, 2024 р.
9. Посібник “Порядок визначення цілей у ході об’єднаної вогневої підтримки” – К.: ГШ, 2023 р.
10. Настанова зі стрільби і управління вогнем (дивізіон, батарея, взвод, гармата) – К.: КРВіА, 2025 р.
11. Методичний посібник “Рекомендації щодо планування об’єднаної вогневої підтримки в сучасних умовах ведення бойових дій на рівні батальйон (БТГр)” (за досвідом російсько-української війни 2024 – 2025 років). 2025.
12. Настанова “Артилерійська розвідка в операції”. – К.: КРВіА, 2025.

2.1.6. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин військової розвідки та спеціального призначення”:

Тактична розвідка. Сутність тактичної розвідки. Мета тактичної розвідки. Принципи тактичної розвідки. Завдання тактичної розвідки. Об’єкти тактичної розвідки. Основні вимоги до тактичної розвідки. Види тактичної розвідки. Способи ведення тактичної розвідки. Органи тактичної розвідки.

Організація розвідки на тактичному рівні. Організація розвідки у механізованих (мотопіхотній, танковій, гірсько-штурмовій, десантно-штурмовій) бригаді. Процедури розвідувальної оцінки обстановки. Фази

планування розвідувального забезпечення. Процедури розвідувального забезпечення в інтересах вогневого (нелетального) впливу.

Розвідувальне забезпечення пересування та перевезення військ. Розвідувальне забезпечення військ при розташуванні їх на місці. Розвідувальне забезпечення оборонного бою. Розвідувальне забезпечення наступального бою. Розвідувальне забезпечення бою в умовах оточення і виході з оточення. Організація розвідувального забезпечення під час зміни військ.

План розвідувального забезпечення бою. Додатки до плану розвідувального забезпечення бою. Структура розпорядження з розвідки. Структура бойового розпорядження. Формуляр об'єкта. Каталог об'єктів розвідки.

Зони (райони) ведення тактичної розвідки. Цикл розвідувального забезпечення. Добування і збір розвідувальної інформації у системі тактичної розвідки. Обробка та узагальнення розвідувальної інформації тактичної розвідки. Аналіз інформації та створення розвідувально-інформаційних документів. Доведення документів до командира, розвідувальне інформування.

Структура пункту управління розвідки. Обов'язками начальника підрозділу S2. Порядок роботи начальника підрозділу S2 з отриманням бойового завдання.

Складові комплексної розвідки, спостереження та дорозвідки. Принципи комплексної розвідки, спостереження та дорозвідки. Функції основних складових комплексної розвідки, спостереження та дорозвідки. Планування комплексної розвідки, спостереження та дорозвідки в бойових діях (операціях). Вимоги до сил і засобів комплексної розвідки, спостереження та дорозвідки під час планування застосування. Етапи комплексної розвідки, спостереження та дорозвідки. Основні види завдань силам і засобам комплексної розвідки, спостереження та дорозвідки. Дорозвідка.

Оцінки надійності джерел розвідувальної інформації та достовірності розвідувальної інформації.

Призначення, тактико-технічні характеристики основних зразків озброєння та військової техніки, технічних засобів розвідки провідних країн світу та вітчизняного виробництва.

Організаційно-штатні структури мсд (мсбр) збройних сил рф. Доктринальні схеми мсд (мсбр) збройних сил рф в основних видах бою. Тактико-технічні характеристики основних зразків озброєння та військової техніки мсд (мсбр) збройних сил рф. Основи застосування мсд (мсбр) збройних сил рф в основних видах бою.

Процедури планування розвідувального забезпечення бойових дій за стандартами НАТО.

Література для підготовки:

1. Закон України “Про розвідку” № 912-IX від 17 вересня 2020 року.
2. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 15 жовтня 2020 року. Доктрина з радіоелектронної розвідки. – К.: ГУР МО України, 2020.

3. Наказ ГШ ЗС України № 2т від 23 березня 2020 року “Про затвердження Концепції тактичної особової розвідки”. – К.: ГШ ЗС України, 2020.
4. Доктрина “Комплексна розвідка, спостереження та дорозвідка”. – К.: ЦР ОШКОС ЗС України, 2020.
5. Доктрина “Тактична розвідка”. – К.: ГУР МО України, 2020.
6. Військовий стандарт 01.101.001. “Воєнна розвідка”. Терміни та визначення – К.: МО України, 2020.
7. Військовий стандарт 01.101.006. “Воєнна розвідка” Військова розвідка. Терміни та визначення. – К.: МО України, 2020.
8. Військовий стандарт 01.101.004. “Воєнна розвідка”. Інформаційно-аналітична діяльність. Терміни та визначення. – К.: МО України, 2020.
9. Бойовий статут “Розвідка Сухопутних військ та Десантно-штурмових військ ЗС України” – К.: Командування СВ, 2023.
10. Методика оцінювання ефективності виконання розвідувальних, розвідувально-бойових завдань органами військової і спеціальної розвідки. 2023.
11. Навчальний посібник. Тактика та оперативне мистецтво іноземних армій. Частина I. Збройні сили рф та рб. 2022.
12. Методичний посібник. Порядок роботи посадових осіб органу управління розвідки в ході підготовки і ведення операцій за стандартами НАТО. 2021.
13. Методичний посібник. Щодо планування та ведення розвідки в штабі окремої бригади (механізованої, танкової, мотопіхотної, гірсько-піхотної, піхотної, територіальної оборони). – К.: ГУР МОУ, 2023.
14. Посібник з вивчення організаційної структури підрозділів сухопутних військ, повітрянодесантних військ та морської піхоти збройних сил російської федерації (видання 1). – К.: ГУР МОУ, 2024.
15. Навчальний посібник. Тактика та оперативне мистецтво іноземних армій (за досвідом російсько-української війни). “Збройні сили російської федерації та республіки беларусь” – К.: НУОУ, 2024.
16. Навчальний посібник. Альбом схем: застосування частин збройних сил Російської Федерації в основних видах бою. – К.: НУОУ, 2018.
17. Довідник. Іноземні армії (навчально-бойовий склад ЗС “ЖОВТИХ”). – К.: НУОУ, 2020.
18. Основні зразки озброєння та військової техніки Збройних Сил Російської Федерації. – К.: ГУР МО України, 2018.
19. Навчальний посібник. Основи розвідки за стандартами НАТО. – К.: НУОУ, 2018.
20. Навчальний посібник. Процедури процесу прийняття військового рішення (за стандартами НАТО). – К.: НУОУ, 2018.

2.1.7. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин Сил спеціальних операцій”:

Спеціальна розвідка (визначення, завдання та вимоги до спеціальної розвідки).

Спеціальні дії (визначення, завдання).

Специфічні завдання, які виконуються підрозділами ТГр СпО (СпП) в ході спеціальної операції (операцій військ (сил)).

Об’єкти спеціальних дій. Способи виконання розвідувальних та спеціальних завдань.

Шляхи та способи виведення підрозділів СпП в райони виконання завдань (коротка характеристика).

Порядок евакуації (повернення) підрозділів СпП в розташування своїх військ.

Тактична група СпО (СпП) (визначення, призначення, види тактичних груп, типовий склад, завдання).

Підготовка тактичної групи СпО (СпП) до виконання бойових завдань.

Методи та способи рятування та евакуації заручників і полонених.

Особливості організації повітряної розвідки в ТГр СпО (СпП) під час виконання бойових завдань.

Порядок організації зв’язку в ТГр СпО (СпП).

Фази планування спеціальних дій ТГр СпО (СпП) в спеціальній операції та операціях військ (сил) за стандартами НАТО.

Умови та порядок розташування ТГр СпО (СпП) в районі зосередження. Зміна району зосередження та порядок пересування. Розташування ТГр СпО (СпП) у базовому таборі.

Забезпечення бойової діяльності тактичної групи СпО. Завдання, сили і засоби, що залучаються до тилового і технічного забезпечення ТГр СпО.

Підтримка дій ТГр СпО (СпП).

Призначення, ТТХ та загальна будова зразків ОВТ, які перебувають на озброєнні військових частин та підрозділів СпО (СпП).

Література для підготовки:

1. Тимчасова Доктрина застосування сил оборони України. К.: ГОУ ГШ ЗСУ, 2025. – 50 с. (Наказ ВГК ЗСУ № 330 від 10.07.2025 року).
2. Доктрина “Спеціальна розвідка”. – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 69 с.
3. Доктрина “Спеціальні операції”. – Б.: КССПО ЗСУ, 2020. – 24 с.
4. Доктрина “Рятування та евакуація заручників і полонених”. – Б.: КССПО ЗСУ, 2020. – 23 с.
5. Процес прийняття рішення тактичною групою ССПО SDMP (SOTG decision making process). Довідник (2-а редакція) НТЦ ССПО ЗСУ, 2020, – 45 с.
6. Бойовий статут Сил спеціальних операцій “Спеціальні операції”. Частина I. – Б.: КССПО ЗСУ, 2021. – 20 с.
7. Бойовий статут Сил спеціальних операцій “Спеціальні операції”. Частина II. – Б.: КССПО ЗСУ, 2021. – 46 с.

8. Бойовий статут Сил спеціальних операцій “Спеціальні операції”. Частина III. – Б.: КССПО ЗСУ, 2021. – 64 с.

2.1.8. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин Військово-Морських Сил”:

1. Тактика Військово-Морських Сил, тактика родів сил (військ) ВМС.

Морський бій (визначення), етапи бою. Похідний порядок. Бойовий порядок. Ступені ураження поодиноких і групових цілей. Тактична характеристика надводних сил. Класифікація корабельного складу ВМС ЗС України. Бойова організація бойового корабля. Види і призначення корабельних тактичних груп. Організація нанесення удару протикорабельними ракетами. Мінні постановки. Підготовка і проведення висадки морського десанту. Тактична характеристика підводних сил. Розгортання підводних човнів в район виконання завдання та виконання ними бойових завдань. Тактична характеристика морської авіації та її склад, організаційна структура морської авіаційної бригади. Пошук та знищення підводних човнів морською авіацією. Тактична характеристика морської піхоти та її склад. Організаційна структури бригади морської піхоти. Дії морської піхоти у тактичному морському десанті. Тактична характеристика берегових ракетно-артилерійських військ та їх склад. Організаційна структура окремого берегового ракетного дивізіону ВМС. Організація нанесення удару береговими протикорабельними ракетними комплексами та артилерією.

2. Повсякденна діяльність підрозділів (військових частин).

Система бойової підготовки військової частини, корабля. Організація бойової підготовки корабля. Організація індивідуальної підготовки у військовій частині, на кораблі. Підготовка і проведення корабельних бойових навчань. Командний пункт корабля. Ступені бойової готовності сил (військ). Мобілізаційна підготовка на кораблі (у військовій частині). Облік, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації з обмеженим доступом.

3. Всебічне забезпечення та підтримка сил.

Призначення, основний зміст, сили та засоби радіоелектронної боротьби ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби радіоелектронного забезпечення ВМС. Система спостереження ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби інженерної підтримки ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби хімічного, біологічного, радіологічного та ядерного захисту ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби геопросторової (топогеодезичної і навігаційної) підтримки ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби гідрометеорологічної (метеорологічної) підтримки ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби навігаційно-гідрографічного забезпечення ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби пошукового, аварійно-рятувального, суднопідйомного та підводно-технічного забезпечення ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби протипідводно-диверсійного забезпечення ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби

протичовнового забезпечення ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби протимінного забезпечення ВМС.

Технічне забезпечення кораблів та суден. Військово-морські бази: призначення, склад та структура.

4. Бойове застосування, експлуатація і ремонт озброєння і військової техніки родів сил (військ) ВМС.

Тактико-технічні дані ударних кораблів (катерів) ВМС ЗС України. Тактико-технічні дані патрульних кораблів (катерів) ВМС ЗС України. Тактико-технічні дані артилерійських катерів ВМС ЗС України. Тактико-технічні дані мінних та протимінних кораблів (катерів) ВМС ЗС України. Тактико-технічні дані десантних кораблів (катерів) ВМС ЗС України. Тактико-технічні дані кораблів спеціального призначення ВМС ЗС України. Тактико-технічні дані літаків і вертольотів морської авіації ВМС ЗС України. Тактико-технічні характеристики протикорабельних ракетних комплексів ВМС ЗС України. Тактико-технічні характеристики безпілотних авіаційних комплексів ВМС ЗС України. Тактико-технічні характеристики зенітних ракетних комплексів кораблів ВМС ЗС України. Тактико-технічні характеристики протичовнового озброєння кораблів та морської авіації ВМС ЗС України. Тактико-технічні характеристики зразків мінної зброї ВМС ЗС України. Тактико-технічні характеристики засобів РЕБ кораблів ВМС ЗС України. Тактико-технічні характеристики радіолокаційних станцій (комплексів) кораблів ВМС ЗС України. Тактико-технічні характеристики гідроакустичних станцій (комплексів) кораблів ВМС ЗС України.

Тактико-технічні дані основних типів (проектів) багатоцільових кораблів ЧФ РФ. Тактико-технічні дані основних типів (проектів) десантних кораблів та катерів ЧФ РФ. Тактико-технічні дані основних типів (проектів) протичовнових кораблів ЧФ РФ. Тактико-технічні дані основних типів (проектів) протимінних кораблів ЧФ РФ. Тактико-технічні дані основних типів (проектів) підводних човнів ЧФ РФ. Тактико-технічні дані основних типів (проектів) бойових катерів ЧФ РФ. Тактико-технічні дані основних типів (проектів) кораблів управління та розвідувальних кораблів ЧФ РФ. Тактико-технічні дані основних типів берегових ракетних та артилерійських комплексів ЧФ РФ. Тактико-технічні дані основних типів літаків і вертольотів морської авіації ЧФ РФ. Тактико-технічні характеристики основних зразків озброєння сил спеціального призначення ЧФ РФ. Тактико-технічні характеристики основних зразків протикорабельних ракет, крилатих ракет морського базування ЧФ РФ. Тактико-технічні характеристики основних зразків зенітних ракетних комплексів кораблів ЧФ РФ. Тактико-технічні характеристики основних зразків протичовнового озброєння кораблів та морської авіації ЧФ РФ. Тактико-технічні характеристики основних зразків мінної зброї ЧФ РФ. Тактико-технічні характеристики засобів РЕБ кораблів ЧФ РФ. Тактико-технічні характеристики основних зразків радіолокаційних станцій (комплексів) кораблів ЧФ РФ. Тактико-технічні характеристики основних зразків гідроакустичних станцій (комплексів) кораблів ЧФ РФ.

Література для підготовки:

За розділом № 1:

1. Стратегія морської безпеки України, затверджена Указом Президента України від 17.07.2024 № 468/2024.
2. Стратегія Військово-Морських Сил Збройних Сил України 2035. – К.: КВМС ЗСУ, 2018.
3. Доктрина “Військово-Морські Сили Збройних Сил України”, затверджена Головнокомандувачем ЗС України 25.11.2025.
4. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Операції, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 №417/ДСК.
5. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Бойові дії проти надводних кораблів, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 №399/ДСК.
6. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Протичовнова боротьба, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 30.12.2020 №433/ДСК.
7. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Морська авіація, затверджений Командуючого ВМС ЗС України в грудні 2020 №729/ДСК.
8. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Протипідводно-диверсійне забезпечення, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 30.12.2020 №436/ДСК.
9. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Структура та функціонування пунктів управління в операціях, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 08.02.2021 №42/ДСК.
10. Бойовий статут ВМС. Зв’язок та інформаційні системи в операціях, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 №400/ДСК.
11. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Зразки бойових донесень (рапортів), затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 30.12.2020 №435/ДСК.
12. Бойовий статут Військово-Морських Сил зі скритого управління військами (силами), затверджений наказом командувача від ВМС ЗС України 04.12.2020 №379/ДСК.
13. Тимчасова настанова з класифікації військових кораблів (катерів, суден) у Військово-Морських Силах Збройних Сил України, затверджена наказом Командування ВМС ЗС України від 25.11.2024 № 269.
14. Війна на морі 2022: уроки з досвіду, проблеми та перспективи”: монографія / С.В. Яким’як .– К.: НУОУ, 2023 – 336 с.
15. Матеріали щодо досвіду застосування угруповання різнорідних сил з лютого по квітень 2022 року. – Одеса: Морське командування ВМС ЗС України, 2022. – 51 с.
16. Збірник № 4 матеріалів вивчення бойового досвіду російсько-української війни 2022 року. Червень 2022 року. – К.: Головне управління доктрин та підготовки ГШ ЗС України, 2022. – 408 с.

17. Збірник № 7 матеріалів вивчення бойового досвіду російсько-української війни 2022 року. Листопад 2022 року. – К.: Головне управління доктрин та підготовки ГШ ЗС України, 2022. – 210 с.

18. Збірник № 8 матеріалів вивчення бойового досвіду російсько-української війни 2022 року. Грудень 2022 року. – К.: Головне управління доктрин та підготовки ГШ ЗС України, 2022. – 408 с.

19. Матеріали вивчення досвіду ведення бойових дій Військово-Морських Сил Збройних Сил України для впровадження в підготовку у 2024 році. – Одеса: Командування ВМС ЗС України, 2024.

20. Матеріали вивчення досвіду ведення бойових дій Військово-Морських Сил для впровадження в підготовку у 2025 році. – Одеса: Командування ВМС ЗС України, 2025.

За розділом № 2:

1. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу” від 25.03.1992 № 2232 – XII (зі змінами).

2. Закон України “Про державну таємницю” від 21.01.1994 № 3855-XII (зі змінами).

3. Указ Президента України “Про затвердження Положення про проходження громадянами України військової служби у ЗС України” від 10.12.2008 № 1153 (зі змінами).

4. Положення про корабельну службу у Військово-Морських Силах Збройних Сил України. – Севастополь: СВМІ, 2003.

5. Настанова з бойової підготовки Військово-Морських Сил Збройних Сил України, затверджена командувачем ВМС ЗС України 21 травня 2021 року.

За розділом № 3:

1. Доктрина з навігаційно-гідрографічного забезпечення військ (сил) в об’єднаних операціях, затверджена начальником ГШ ЗС України в грудні 2020 року.

2. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Радіоелектронна боротьба. Частина 1 (Тактична група, корабель), затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 №401/ДСК.

3. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Хімічний, біологічний, радіологічний та ядерний захист, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 № 729/ДСК.

4. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Інженерна підтримка Військово-Морських Сил Збройних Сил України, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 13.01.2021 №4/ДСК.

5. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Пошукове, аварійно-рятувальне, суднопідйомне та підводно-технічне забезпечення, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 09.07.2021 № 212.

6. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Гідрометеорологічна підтримка Військово-Морських Сил Збройних Сил України, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 28.12.2020 №421.

7. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Геопросторова підтримка Військово-Морських Сил Збройних Сил України, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 29.12.2020 № 429.

8. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Правове забезпечення операцій, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 24.12.2020 № 415.

9. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України “Логістика Військово-Морських Сил Збройних Сил України”, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 27.02.2021 №69/ДСК.

10. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Операції з розміщення військ, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 27.02.2021 №71.

За розділом № 4:

1. Наказ командувача Військово-Морських Сил ЗС України № 378 від 14.09.1998 “Про запровадження в дію інструкції з підтримання технічної готовності кораблів Військово-Морських Сил України”.

2. Зброя російсько-української війни 2022-2023 років. Довідник основних зразків військової техніки, які застосовувались протиборчими сторонами під час відсічі широкомасштабного вторгнення рф в Україну (24.02.2022-30.06.2023). – К., 2023 – 244 с.

3. Зброя російсько-української війни 2022-2024 років (книга друга). Довідник-каталог основних зразків озброєння та військової техніки, які застосовувались протиборчими сторонами під час відсічі широкомасштабного вторгнення рф в Україну (24.02.2022-30.05.2024). – К., 2023 – 306 с.

4. Воєнно-історичний опис російсько-української війни (січень 2023 року). – К.: МОУ, ГШ ЗС України, 2023.

2.1.9. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація бойового застосування та експлуатації озброєння і військової техніки Військово-Морських Сил”:

1. Бойове застосування, експлуатація і ремонт озброєння і військової техніки родів сил (військ) ВМС.

Організація штурманської служби на кораблі. Штурманське забезпечення виконання надводними кораблями артилерійських стрільб по морських і берегових цілях. Штурманське забезпечення протимінних дій. Вимоги керівних документів щодо маневрування надводних кораблів і катерів при спільному плаванні. Особливості кораблеводіння при плаванні надводних кораблів у складних та в бойових умовах. Особливості кораблеводіння при плаванні надводних кораблів в умовах обмеженої видимості. Підготовка і ведення бойової прокладки на кораблі. Класифікація радіонавігаційних систем, їх характеристика і принцип дії. Корабельні засоби визначення місця корабля.

Організація і правила зберігання ракет та артилерійського боєзапасу на кораблі. Організація бойового застосування ракетно-артилерійського озброєння корабля. Тактичні властивості протикорабельних ракетних комплексів. Тактичні властивості корабельних зенітно-ракетних комплексів. Тактико-

технічні характеристики корабельних артилерійських комплексів АК-100, АК-726, АК-176, АК-725, АК-630, АК-306, АК-230. Завдання корабельної артилерії. Тактико-технічні характеристики протикорабельних ракетних комплексів. Тактико-технічні характеристики корабельних зенітних ракетних комплексів.

Організація і правила зберігання протичовнового боєзапасу, торпед та мін на кораблі. Організація бойового застосування протичовнового боєзапасу, торпед та мін на кораблі. Організація і порядок одержання (здачі) протичовнового, торпедного і мінного боєзапасу на корабель (з корабля). Заходи безпеки при навантаженні (вивантаженні) протичовнового, торпедного і міного боєзапасу на корабель (з корабля). Заходи безпеки під час експлуатації і ремонту протичовнової зброї на кораблі. Обов'язки посадових осіб під час зберігання боєзапасу на кораблі. Організація і порядок остаточного приготування протичовнової та торпедної зброї до бойового застосування. Правила проведення підривних робіт корабельними підривними командами. Організація списання витраченого протичовнового, торпедного, мінного та підривного боєзапасу. Правила складання звітних документів про виконані практичні стрільби протичовноюю і торпедною зброєю та про проведені практичні мінні постановки.

Організація повсякденної експлуатації та бойового застосування радіотехнічного озброєння корабля. Радіотехнічні комплекси виявлення підводних, надводних і повітряних цілей, склад і тактико-технічні характеристики радіотехнічного озброєння кораблів ВМС ЗС України. Ведення радіоелектронної розвідки засобами кораблів.

Організація забезпечення технічної готовності корабельних технічних засобів. Організація планування та проведення регламентних робіт з технічними засобами на кораблі. Організація передачі технічних засобів до ремонту та приймання їх з ремонту. Організація рекламацийної роботи на кораблі. Основні характеристики, особливості конструкції та експлуатації дизелів базових проектів кораблів ВМС. Основні характеристики, особливості конструкції та експлуатації газотурбінних установок основних проектів кораблів ВМС. Непотоплюваність надводних кораблів, способи боротьби за непотоплюваність. Документація з непотоплюваності кораблів, дошка непотоплюваності. Остійність надводного корабля, способи боротьби за остійність. Вибухопожежобезпека (визначення), чинники, що впливають на вибухопожежобезпеку. Організація електромеханічної підготовки в бойовій частині корабля. Організація підготовки корабля до докування. Порядок докування кораблів. Види ремонтів корабля, порядок складання ремонтних відомостей. Заходи безпеки при проведенні регламентних та докових робіт.

2. Повсякденна діяльність підрозділів (військових частин).

Система бойової підготовки військової частини, корабля. Організація бойової підготовки корабля. Організація індивідуальної підготовки у військовій частині, на кораблі. Підготовка і проведення корабельних бойових навчань. Командний пункт корабля. Ступені бойової готовності сил (військ). Мобілізаційна підготовка на кораблі (у військовій частині). Облік, зберігання,

використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації з обмеженим доступом.

3. Всебічне забезпечення та підтримка сил.

Призначення, основний зміст, сили та засоби радіоелектронної боротьби ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби радіоелектронного забезпечення ВМС. Система спостереження ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби інженерної підтримки ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби хімічного, біологічного, радіологічного та ядерного захисту ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби геопросторової (топогеодезичної і навігаційної) підтримки ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби гідрометеорологічної (метеорологічної) підтримки ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби навігаційно-гідрографічного забезпечення ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби пошукового, аварійно-рятувального, суднопідйомного та підводно-технічного забезпечення ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби протипідводно-диверсійного забезпечення ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби протичовнового забезпечення ВМС. Призначення, основний зміст, сили та засоби протимінного забезпечення ВМС.

Технічне забезпечення кораблів та суден. Військово-морські бази: призначення, склад та структура.

4. Тактика Військово-Морських Сил, тактика родів сил (військ) ВМС.

Морський бій (визначення), етапи бою. Похідний порядок. Бойовий порядок. Ступені ураження поодиноких і групових цілей. Тактична характеристика надводних сил. Класифікація корабельного складу ВМС ЗС України. Бойова організація бойового корабля. Види і призначення корабельних тактичних груп. Організація нанесення удару протикорабельними ракетами. Мінні постановки. Підготовка і проведення висадки морського десанту. Тактична характеристика підводних сил. Розгортання підводних човнів в район виконання завдання та виконання ними бойових завдань. Тактична характеристика морської авіації та її склад, організаційна структура морської авіаційної бригади. Пошук та знищення підводних човнів морською авіацією. Тактична характеристика морської піхоти та її склад. Організаційна структури бригади морської піхоти. Дії морської піхоти у тактичному морському десанті. Тактична характеристика берегових ракетно-артилерійських військ та їх склад. Організаційна структура окремого берегового ракетного дивізіону ВМС. Організація нанесення удару береговими протикорабельними ракетними комплексами та артилерією.

Література для підготовки:

За розділом № 1:

1. Положення про корабельну службу у Військово-Морських Силах Збройних Сил України. – Севастополь: СВМІ, 2003.

2. Наказ командувача Військово-Морських Сил ЗС України № 378 від 14.09.1998 “Про запровадження в дію інструкції з підтримання технічної готовності кораблів Військово-Морських Сил України”.

3. Порадник з норм експлуатації і ремонту кораблів і суден ВМС ЗС України, введений в дію наказом командувача ВМС України № 216 від 26 травня 2001 року.

4. Правила ракетної служби ВМС ЗС України. – Севастополь: 2004.

5. Оцінювання ефективності морського бою. Від теорії до практики. Частина 2. – Одеса: Інститут ВМС НУ “ОМА”, 2025. – 352 с.

За розділом № 2:

1. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу” від 25.03.1992 № 2232 – XII (зі змінами).

2. Закон України “Про державну таємницю” від 21.01.1994 № 3855-XII (зі змінами).

3. Указ Президента України “Про затвердження Положення про проходження громадянами України військової служби у ЗС України” від 10.12.2008 № 1153 (зі змінами).

4. Положення про корабельну службу у Військово-Морських Силах Збройних Сил України. – Севастополь: СВМІ, 2003.

5. Настанова з бойової підготовки Військово-Морських Сил Збройних Сил України, затверджена командувачем ВМС ЗС України 21 травня 2021 року.

За розділом № 3:

1. Доктрина з навігаційно-гідрографічного забезпечення військ (сил) в об’єднаних операціях, затверджена начальником ГШ ЗС України в грудні 2020 року.

2. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Радіоелектронна боротьба. Частина 1 (Тактична група, корабель), затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 №401/ДСК.

3. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Хімічний, біологічний, радіологічний та ядерний захист, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 № 729/ДСК.

4. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Інженерна підтримка Військово-Морських Сил Збройних Сил України, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 13.01.2021 №4/ДСК.

5. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Пошукове, аварійно-рятувальне, суднопідйомне та підводно-технічне забезпечення, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 09.07.2021 № 212.

6. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Гідрометеорологічна підтримка Військово-Морських Сил Збройних Сил України, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 28.12.2020 №421.

7. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Геопросторова підтримка Військово-Морських Сил Збройних Сил України, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 29.12.2020 № 429.

8. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Правове забезпечення операцій, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 24.12.2020 № 415.

9. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України “Логістика Військово-Морських Сил Збройних Сил України”, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 27.02.2021 №69/ДСК.

10. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Операції з розміщення військ, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 27.02.2021 №71.

4. За розділом № 4:

1. Стратегія морської безпеки України, затверджена Указом Президента України від 17.07.2024 № 468/2024.

2. Стратегія Військово-Морських Сил Збройних Сил України 2035. – К.: КВМС ЗСУ, 2018.

3. Доктрина “Військово-Морські Сили Збройних Сил України”, затверджена Головнокомандувачем ЗС України 25.11.2025.

4. Бойовий статут Військово-Морських Сил. Операції, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 №729/ДСК.

5. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Бойові дії проти надводних кораблів, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 №399/ДСК.

6. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Протичовнова боротьба, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 30.12.2020 №433/ДСК.

7. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Морська авіація, затверджений Командуючого ВМС ЗС України в грудні 2020 №729/ДСК.

8. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Протипідводно-диверсійне забезпечення, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 30.12.2020 №436/ДСК.

9. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Структура та функціонування пунктів управління в операціях, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 08.02.2021 №42/ДСК.

10. Бойовий статут ВМС. Зв'язок та інформаційні системи в операціях, затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 21.12.2020 №400/ДСК.

11. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України. Зразки бойових донесень (рапортів), затверджений наказом командувача ВМС ЗС України від 30.12.2020 №435/ДСК.

12. Бойовий статут Військово-Морських Сил зі скритого управління військами (силами), затверджений наказом командувача від ВМС ЗС України 04.12.2020 №379/ДСК.

13. Тимчасова настанова з класифікації військових кораблів (катерів, суден) у Військово-Морських Силах Збройних Сил України, затверджена наказом Командування ВМС ЗС України від 25.11.2024 № 269.

14. Війна на морі 2022: уроки з досвіду, проблеми та перспективи”: монографія / С.В. Яким'як .– К.: НУОУ, 2023 – 336 с.

15. Матеріали щодо досвіду застосування угруповання різнорідних сил з лютого по квітень 2022 року. – Одеса: Морське командування ВМС ЗС України, 2022. – 51 с.

16. Збірник № 4 матеріалів вивчення бойового досвіду російсько-української війни 2022 року. Червень 2022 року. – К.: Головне управління доктрин та підготовки ГШ ЗС України, 2022. – 408 с.

17. Збірник № 7 матеріалів вивчення бойового досвіду російсько-української війни 2022 року. Листопад 2022 року. – К.: Головне управління доктрин та підготовки ГШ ЗС України, 2022. – 210 с.

18. Збірник № 8 матеріалів вивчення бойового досвіду російсько-української війни 2022 року. Грудень 2022 року. – К.: Головне управління доктрин та підготовки ГШ ЗС України, 2022. – 408 с.

19. Матеріали вивчення досвіду ведення бойових дій Військово-Морських Сил Збройних Сил України для впровадження в підготовку у 2024 році. – Одеса: Командування ВМС ЗС України, 2024.

20. Матеріали вивчення досвіду ведення бойових дій Військово-Морських Сил Збройних Сил України для впровадження в підготовку у 2024 році. – Одеса: Командування ВМС ЗС України, 2024.

21. Матеріали вивчення досвіду ведення бойових дій Військово-Морських Сил Збройних Сил України для впровадження в підготовку у 2025 році. – Одеса: Командування ВМС ЗС України, 2025.

2.1.10. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин зенітних ракетних військ”:

Принципи бойового застосування військових частин (підрозділів) зенітних ракетних військ (ЗРВ) (визначення, перелік, як реалізуються). Класифікація зенітних ракетних комплексів за дальністю стрільби та основному тактичному призначенню. Склад та основні тактико-технічні характеристики (ТТХ) зенітних ракетних комплексів (систем), комплексів засобів автоматизації, що знаходяться на озброєнні військових частин (підрозділів) ЗРВ. Зенітні ракетні комплекси (системи) іноземних держав (склад, основні ТТХ). Основні вимоги до зенітних ракетних систем (зенітних ракетних комплексів). Тенденції розвитку ЗРК (ЗРС).

Класифікація та основні ТТХ засобів повітряного нападу російської федерації та провідних країн світу. Тенденції розвитку засобів повітряного нападу у світі. Рубежі виконання завдання повітряним противником (визначення, аналітичні залежності). Підлітний час повітряного противника (визначення, аналітична залежність). Параметри руху повітряних цілей.

Бойові можливості підрозділів ЗРВ (визначення, складові, основні показники). Характеристики зенітного ракетного комплексу, які визначають його бойову ефективність. Зона пуску та зона ураження зенітного ракетного комплексу (визначення, показники, чим вони визначаються). Системи управління зенітними керованими ракетами (ЗКР) (типи, завдання та склад). Класифікація ЗКР за аеродинамічною схемою. Методи наведення ЗКР

(визначення та вимоги до них). Методи наведення телеуправляємих ракет (перелік, їх сутність). Методи наведення самонавідних ракет (перелік, їх сутність). Поняття про контур управління ЗКР (визначення, вимоги, структурна схема).

Система зенітного ракетного прикриття (визначення, складові). Система зенітного ракетного вогню (визначення, показники). Система розвідки повітряного противника (визначення, показники). Система управління (визначення, показники).

Бойові порядки (позиції) підрозділів ЗРВ (визначення, склад, параметри, класифікація позицій, вимоги до бойових порядків). Похідний порядок підрозділу ЗРВ (визначення, склад, основні вимоги).

Ведення бойових дій підрозділами ЗРВ. Протиповітряний бій, його складові і способи ведення. Характеристики протиповітряного бою. Тенденції розвитку протиповітряного бою. Маневр та пересування підрозділів ЗРВ (визначення, способи, мета).

Управління вогнем зенітних ракетних підрозділів (визначення, мета, складові, вимоги). Рішення на відбиття удару повітряного противника (визначення, зміст). Способи постановки завдань на знищення повітряної цілі (повітряних цілей). Способи видачі цілевказівки. Види зенітного ракетного вогню. Помилки наведення зенітних керованих ракет (класифікація, сутність).

Порядок організації бойової підготовки в підрозділах військових частин ЗРВ. Порядок підготовки та проведення тактичних навчань (тренувань) з підрозділами військових частин ЗРВ. Порядок оцінювання підрозділу ЗРВ за тактичні навчання.

Правила розробки та оформлення графічних бойових документів, графічні умовні знаки для відображення інформації, які використовуються в військових частинах (підрозділах) ЗРВ.

Література для підготовки:

1. Довідник з протиповітряної оборони / А.Я. Торопчин, І.О. Романенко, Ю.Г. Даник та ін. – Київ: МО України, Харків: ХВУ, 2003. – 368 с.
2. Синтез адаптивних структур системи зенітного ракетно-артилерійського прикриття об'єктів і військ та оцінка її ефективності (теорія, практика, тенденції розвитку): монографія /А.Я. Торопчин, І.О. Кириченко, М.О. Єрмошин та ін. – Харків: ХУПС, 2006. – 348 с.
3. Збройна боротьба у повітрі та космосі : підручник/ [М.О. Єрмошин, С.П. Ярош, Є.І. Ряполов та ін.]. Харків: ХНУПС, 2019. – 492 с.
4. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів: затв. наказом Головнокомандувача ЗС України від 11.09.2020 № 140. – Київ, 2020. – 261 с.
5. Настанова з бойової підготовки у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 07.10.2020.

6. Оцінювання ефективності бойових дій підрозділів родів військ Повітряних Сил : навч. посібн. / С.П.Ярош, А.О.Бережний, В.Г.Малюга, Д.О.Меленті. – Х. : ХНУПС, 2024 – 180 с.

7. Засоби протиповітряної та протиракетної оборони Сил оборони України. Іноземне озброєння : навчальний посібник / колектив авторів ; за заг. ред. А.Г.Салія. – К. : НУОУ, 2025. – 192 с.

2.1.11. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин радіотехнічних військ”:

Класифікація засобів повітряного нападу. Класифікація та льотно-тактичні характеристики (ЛТХ) пілотованих засобів повітряного нападу. Класифікація та ЛТХ безпілотових засобів повітряного нападу. Основні показники бойових можливостей засобів повітряного нападу.

Призначення та завдання радіотехнічних військ (РТВ). Принципи бойового застосування РТВ. Радіолокаційна розвідка (визначення, етапи, вимоги та способи її ведення). Радіолокаційна інформація (визначення, класифікація, показники, способи видачі та обробки радіолокаційної інформації). Радіолокаційне поле (визначення, параметри). Бойові можливості РТВ (визначення, складові бойових можливостей та їх показники). Управління РТВ (визначення, вимоги до управління). Взаємодія в РТВ (визначення, основні форми, способи та напрямки взаємодії). Живучість та перешкодостійкість РТВ, основні заходи щодо їх забезпечення. Види забезпечення та підтримки бойового застосування РТВ.

Класифікація озброєння РТВ. Класифікація радіоелектронної техніки (РЕТ) та її тактико-технічні характеристики (ТТХ).

Класифікація радіотехнічних підрозділів за призначенням. Бойовий порядок радіотехнічного підрозділу (визначення та його основні елементи). Види та характеристика позицій радіотехнічних підрозділів. Марш радіотехнічного підрозділу (визначення, основні показники маршу, порядок здійснення маршу).

Способи виконання бойового завдання радіотехнічним підрозділом та їх зміст. Бойові документи радіотехнічного підрозділу (перелік, їх зміст та порядок оформлення).

Організація бойового чергування у радіотехнічному підрозділі (ступені готовності радіотехнічних підрозділів та їх зміст, етапи підготовки до бойового чергування та їх зміст).

Організація бойової підготовки у радіотехнічному підрозділі (визначення, етапи бойової підготовки, перелік документів бойової підготовки та порядок їх оформлення, порядок підготовки і проведення тактико-стройових занять, тренувань).

Література для підготовки:

1. Довідник з протиповітряної оборони / колектив авторів. – К. : МО України, 2003. – 368 с.

2. Доктрина з вивчення та впровадження досвіду у Збройних Силах України (ВКП 7-00(01).01) : затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України 30 червня 2020 року. – К. : ГУДП ГШ ЗСУ спільно з ЦОС і МП ЗСУ, 2020. – 32 с.

3. Доктрина з охорони повітряного простору та протиповітряного прикриття важливих державних і військових об'єктів (ВКДП 3-08(01).01) : затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 25 грудня 2020 року. – Вінниця : КПС ЗСУ спільно з ХНУПС, 2020. – 34 с.

4. Доктрина “Повітряні Сили Збройних Сил України” (ВКП 1-00(12).01: затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 30 листопада 2020 року. – Вінниця : КПС ЗСУ спільно з ХНУПС, 2020. – 40 с.

5. Доктрина підготовки сил оборони держави (ВКП 7-00(01).01) : наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 21 січня 2020 року № 18. – К. : ГУП ЗСУ спільно з ЦОСМП ЗСУ, 2020. – 27 с.

6. Настанова з бойової підготовки у Збройних Силах України (ВКДП) 7-00(03).01) : Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу Збройних Сил України. – К. : ГУДП ГШ ЗСУ, 2020. – 57 с.

7. Методика проведення штабних тренувань та командно-штабних навчань у тактичній ланці управління: затверджена командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України від 30 вересня 2015 року. – Вінниця : КПС ЗСУ, 2015. – 47 с.

8. Методичні рекомендації з планування підготовки у Збройних Силах України: затверджені начальником Генерального штабу Збройних Сил України 10 вересня 2020 року. – К. : ГУДП ГШ ЗСУ, 2020. – 118 с.

9. Положення про організацію підготовки до несення бойового чергування та проведення ритуалу заступання на бойове чергування з ППО у Збройних Силах України: наказ командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 22.11.2019 року № 175. – Вінниця : КПС ЗСУ, 2019. – 58 с.

10. Порядок здійснення підготовки бойових обслуг підрозділів радіотехнічних військ (зразків радіоелектронної техніки) в районах бойового призначення: затверджено командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України від 19 жовтня 2018 року. – Вінниця : КПС ЗСУ, 2018. – 52 с.

11. Тактика радіотехнічних військ : навчальний посібник / Г. В. Худов, Б. В. Бакуменко, В. І. Боровий та ін. ; за заг. ред. Г. В. Худова. – Х. : ХНУПС, 2018. – 240 с.

12. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів: наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 11 вересня 2020 року № 140. – К. : КСВ ЗСУ, 2020. – 265 с.

2.1.12. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями військових частин авіації”:

Призначення, склад, організаційна структура і завдання підрозділів та військових частин авіації. Форми, способи бойових дій та бойові порядки підрозділів авіації. Бойові можливості підрозділів авіації. Базування військових

частин та підрозділів авіації, вимоги до базування та основні тактичні нормативи.

Основи забезпечення бойових дій авіації. Види забезпечення, їх завдання. Основи управління підрозділами авіації. Пункти управління підрозділів та військових частин авіації та їх завдання.

Методика планування бойових дій підрозділів авіації. Бойові документи, що розробляються у підрозділах, військових частинах авіації при плануванні бойових дій. Постановка бойових завдань.

Сутність та зміст взаємодії військових частин авіації. Організація, підтримання, уточнення і здійснення взаємодії та їх зміст.

Тактика підрозділів родів авіації при участі у подоланні протиповітряної оборони противника. Порядок подолання протиповітряної оборони противника, тактичні прийоми подолання протиповітряної оборони. Основи математичного моделювання подолання протиповітряної оборони.

Тактика підрозділів авіації при знищенні наземних та морських об'єктів противника. Основні об'єкти дій військових частин та підрозділів авіації. Виконання бойового польоту підрозділом авіації, основні етапи. Основи моделювання бойових дій при знищенні наземних (морських) об'єктів противника. Особливості застосування військових частин та підрозділів авіації в операції оперативного угруповання військ (сил).

Тактика військових частин та підрозділів авіації при знищенні повітряного противника. Основні об'єкти дій. Виконання бойового польоту, основні способи бойових дій. Основи моделювання бойових дій при знищенні повітряного противника.

Тактика військових частин та підрозділів авіації при виконанні спеціальних бойових польотів. Підготовка та виконання спеціального бойового польоту. Основи моделювання спеціальних бойових польотів.

Основні льотно-тактичні характеристики літаків та вертольотів, що знаходяться на озброєнні підрозділів авіації Повітряних Сил Збройних Сил України.

Типи авіаційних засобів ураження, їх призначення та основні характеристики. Варіанти бойового спорядження літака (вертольоту).

Підготовка і контроль готовності підрозділів авіації до виконання польотів та бойових вильотів на бойове застосування.

Принципи застосування керованих та некерованих авіаційних засобів ураження при знищенні наземних (морських) та повітряних цілей. Критерії оцінки ефективності стрільби і бомбометання, їх використання під час планування бойових дій.

Склад, призначення, загальні характеристики та застосування обладнання пунктів управління: засобів збору оперативно-тактичної інформації і виведення її у систему управління, засобів передачі обробки відображення інформації, документування інформації, яка приймається, передається і відображається.

Призначення, склад, можливості і основні задачі, які вирішує автоматизована система управління підрозділами авіації і протиповітряної оборони Повітряних Сил Збройних Сил України. Інформаційні можливості

пунктів управління, які обладнані комплексами засобів автоматизації (по родах авіації).

Застосування об'єктів автоматизованої системи управління підрозділами авіації і протиповітряної оборони, систем підтримки прийняття рішення.

Організація бойової підготовки у військових частинах авіації (визначення, етапи бойової підготовки, перелік документів бойової підготовки та порядок їх оформлення, порядок підготовки і проведення занять, тренувань).

Література для підготовки:

1. Доктрина “Повітряні Сили Збройних Сил України” – К.: ГШ ЗС України, 2020.
2. Тимчасова Доктрина застосування сил оборони України (Затв. Наказ ГК ЗСУ від 10.07.2025 року №330).
3. Засоби повітряного нападу країн світу: навч. посіб. / колектив авторів; за заг. ред. Б. Й. Семона. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019.
4. Навчальний посібник “Бойове застосування авіації. Частина I. Застосування військових частин пілотованої авіації за призначенням в різних умовах обстановки”/ [Герасименко В.В., Блискун О.Є., Мартинюк О.Р. та інші]. – К.: НУОУ, 2023.
5. Бойова ефективність авіаційних комплексів: навч. посіб. / Є. О. Українець, І. О. Пічко, А.Г. Тарасцев та ін. – Х.: ХУПС, 2013.
6. Тактика родів авіації ПС ЗС України: конспект лекцій / О.М. Полуйко, П.М. Онипченко, О.В. Патюков. – Х.: ХНУПС, 2018.
7. Торопчин А.Я. Довідник з протиповітряної оборони / А.Я. Торопчин, І.О. Романенко, Ю.Г. Даник, Р.Е. Пащенко. – К.: МО України, 2003.
8. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів. (Затв. Наказ Головнокомандувача ЗС України 11.09.2020 № 140 зі змінами).
9. Курси бойової підготовки родів авіації.
10. Правила виконання польотів державної авіації України (ПВП-ДА), затверджено наказом Міністра оборони України від 5 жовтня 2015 р. № 2.
11. Правила польотів державної авіації в повітряному просторі України, затверджені наказом Міністра оборони України від 09 грудня 2015 року № 700 (ПП ДА). Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1622-15>.
12. Порядок оперативного планування в органах військового управління НАТО: навч. посіб. / [А. М. Сиротенко, В. М. Тарасов, С. М. Салкуцан та ін.]. – К.: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2019. – 232 с. Режим доступу: <http://adl.mil.gov.ua/elib/katalog/poryadok-operativnogo-planuvannya-v-organax-v%D1%96j skovogo-upravl%D1%96nnya-nato.html>.
13. Настанова з бойової підготовки у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 07.10.2020.
14. AJP-3.3. Allied joint doctrine for Air and Space Operations. STANAG 3700. Режим доступу: <https://nso.nato.int/nso/nsdd/listpromulg.html>.
15. AJP-3.3.1. Allied joint doctrine for Countre-Air.
16. AJP-3.3.2(A) Allied joint doctrine for Close Air Support and Air

Interdiction. STANAG 3736.

17. AJP-3.3.5. Allied joint doctrine for Airspace Control. STANAG 3805. – Режим доступу: <https://elib.nuou.org.ua/katalog/soyuzna-sp%D1%96lna-doktrina-kontrolyu-za-pov%D1%96tryano-kosm%D1%96chnim-prostorom.html>.

18. AJP-3.9. Доктрина об'єднаних сил НАТО з комплексного вогневого ураження. – Режим доступу: <https://elib.nuou.org.ua/katalog/doktrina-vognevogourazhennya.html>.

2.1.13. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування та управління діями безпілотних авіаційних систем”:

Призначення, склад, організаційна структура і завдання підрозділів та військових частин безпілотних авіаційних систем. Форми, способи бойових дій та бойові порядки підрозділів безпілотних авіаційних систем. Бойові можливості підрозділів безпілотних авіаційних систем. Базування військових частин та підрозділів безпілотних авіаційних систем, вимоги до базування та основні нормативи.

Основи забезпечення бойових дій частин безпілотних авіаційних систем. Основи управління підрозділами безпілотних авіаційних систем. Пункти управління підрозділів та військових частин безпілотних авіаційних систем та їх завдання.

Методика планування бойових дій підрозділів безпілотних авіаційних систем. Бойові документи, що розробляються у підрозділах, військових частинах безпілотних авіаційних систем при плануванні бойових дій. Постановка бойових завдань.

Сутність та зміст взаємодії військових частин безпілотних авіаційних систем. Організація, підтримання, уточнення і здійснення взаємодії та їх зміст.

Тактика підрозділів безпілотних авіаційних систем при участі у прориві та подоланні протиповітряної оборони противника. Порядок подолання протиповітряної оборони противника, тактичні прийоми подолання протиповітряної оборони.

Тактика підрозділів безпілотних авіаційних систем при знищенні наземних та морських об'єктів противника. Основні об'єкти дій військових частин та підрозділів безпілотних авіаційних систем. Виконання бойового польоту екіпажем (підрозділом) безпілотних авіаційних систем, основні етапи. Особливості застосування військових частин та підрозділів безпілотних авіаційних систем при знищенні наземних (морських) об'єктів противника. Особливості застосування військових частин та підрозділів безпілотних авіаційних систем в операції оперативного угруповання військ (сил).

Тактика військових частин та підрозділів безпілотних авіаційних систем при знищенні повітряного противника. Основні об'єкти дій. Виконання бойового польоту, основні способи бойових дій. Основи моделювання бойових дій при знищенні повітряного противника.

Тактика військових частин та підрозділів безпілотних авіаційних систем при виконанні спеціальних бойових польотів. Підготовка та виконання спеціального бойового польоту. Основи організації спеціальних бойових польотів.

Основні тактико-технічні характеристики безпілотних літальних апаратів, що знаходяться на озброєнні підрозділів безпілотних авіаційних систем Сил оборони України.

Склад корисного навантаження безпілотних авіаційних систем і загальна характеристика окремих її елементів. Система прицілювання, її призначення та задачі, які вирішуються. Типи засобів ураження, їх призначення та основні характеристики. Варіанти бойового спорядження безпілотних авіаційних систем. Підготовка і контроль готовності підрозділів безпілотних авіаційних систем до виконання польотів на бойове застосування.

Принципи застосування ударних безпілотних авіаційних систем при знищенні наземних (морських) та повітряних цілей. Критерії оцінки ефективності застосування ударних безпілотних авіаційних систем, їх використання під час планування бойових дій. Використання апаратури контролю у процесі навчання екіпажів безпілотних авіаційних систем та удосконалення навичок застосування ударних безпілотних авіаційних систем.

Склад, призначення, загальні характеристики та застосування обладнання пунктів управління: засобів збору оперативно-тактичної інформації і виведення її у систему управління, засобів передачі обробки відображення інформації, документування інформації, яка приймається, передається і відображається.

Призначення, склад, можливості і основні задачі, які вирішує автоматизована система управління підрозділами авіації, безпілотних авіаційних систем і протиповітряної оборони Повітряних Сил Збройних Сил України. Інформаційні можливості пунктів управління, які обладнані комплексами засобів автоматизації.

Застосування перспективних зразків військової техніки, об'єктів автоматизованої системи управління підрозділами безпілотних авіаційних систем і протиповітряної оборони, систем підтримки прийняття рішення.

Організація бойової підготовки у військових частинах безпілотних авіаційних систем (визначення, етапи бойової підготовки, перелік документів бойової підготовки та порядок їх оформлення, порядок підготовки і проведення занять, тренувань).

Література для підготовки:

1. Доктрина “Повітряні Сили Збройних Сил України” – К.: ГШ ЗС України, 2020.
2. Тимчасова Доктрина застосування сил оборони України (Затв. Наказ ГК ЗСУ від 10.07.2025 року №330).
3. Засоби повітряного нападу країн світу: навч. посіб. / колектив авторів; за заг. ред. Б. Й. Семона. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019.
4. Навчальний посібник “Перспективи застосування спільних авіаційних груп пілотованої та безпілотної авіації. Частина І. Теорія застосування спільних авіаційних груп пілотованої та безпілотної авіації.”/ [Герасименко В.В., Блискун О.Є., Ярошенко Я.В. та інші]. – К.: НУОУ, 2022.
5. Бойова ефективність авіаційних комплексів: навч. посіб. / Є. О. Українець, І. О. Пічко, А.Г. Тарасцев та ін. – Х.: ХУПС, 2013.

6. Правила виконання польотів безпілотними авіаційними комплексами державної авіації України. Наказ Міністерства оборони України від 08.12.2016 №2 661.

7. Торопчин А.Я. Довідник з протиповітряної оборони / А.Я. Торопчин, І.О. Романенко, Ю.Г. Даник, Р.Е. Пащенко. – К.: МО України, 2003.

8. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів. (Затв. Наказ Головнокомандувача ЗС України 11.09.2020 № 140 зі змінами).

9. Застосування безпілотних літальних апаратів у воєнних конфліктах сучасності: моногр. / [О.О. Горошко, Ю.К. Зіатдінов, О.А. Ільяшов та інші]; за ред. С.П. Мосова. – К.: Видавничий дім “Києво-Могилянська академія”, 2013. – 256 с.

10. Правила виконання польотів державної авіації України (ПВП-ДА), затверджено наказом Міністра оборони України від 5 жовтня 2015 р. № 2.

11. Правила польотів державної авіації в повітряному просторі України, затверджені наказом Міністра оборони України від 09 грудня 2015 року № 700 (1111 ДА). Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1622-15>.

12. Порядок оперативного планування в органах військового управління НАТО: навч. посіб. / [А. М. Сиротенко, В. М. Тарасов, С. М. Салкуцан та ін.]. – К.: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2019. – 232 с. Режим доступу: <http://adl.mil.gov.ua/elib/katalog/poryadok-operativnogo-planuvannya-v-organakh-v%D1%96j-skovogo-upravl%D1%96nniya-nato.html>.

13. Настанова з бойової підготовки у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 07.10.2020.

14. AJP-3.3. Allied joint doctrine for Air and Space Operations. STANAG 3700. Режим доступу: <https://nso.nato.int/nso/nsdd/listpromulg.html>.

15. AJP-3.3.1. Allied joint doctrine for Countre-Air.

16. AJP-3.3.2(A) Allied joint doctrine for Close Air Support and Air Interdiction. STANAG 3736.

17. AJP-3.3.5. Allied joint doctrine for Airspace Control. STANAG 3805. – Режим доступу: <https://eHb.nuou.org.ua/katalog/soyuzna-sp%D1%96lna-doktrina-kontrolyu-za-pov%D1%96tryano-kosm%D1%96chnim-prostorom.html>.

18. AJP-3.9. Доктрина об'єднаних сил НАТО з комплексного вогневого ураження. – Режим доступу: <https://elib.nuou.org.ua/katalog/doktrina-ob%E2%80%99%D1%94dnanix-sil-nato-z-kompleksnogo-vognevogourazhennya.html>.

2.1.14. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Бойове застосування, управління та забезпечення дій безпілотних систем”:

Загальні положення організації застосування безпілотних систем (комплексів), класифікація безпілотних систем. Основи застосування безпілотних систем в операціях (бойових діях). Завдання безпілотних систем в операціях (бойових діях), основи управління, форми і способи застосування безпілотних систем. Основи організації бойової підготовки військових частин (підрозділів) безпілотних систем. Завдання органів управління під час

застосування безпілотних систем. Основи організації безпеки застосування безпілотних систем під час підготовки та ведення операцій (бойових дій). Загальні положення взаємодії під час застосування безпілотних систем в операціях (бойових діях). Організація забезпечення бойового застосування безпілотних систем в операціях (бойових діях). Основи планування застосування безпілотних систем.

Література для підготовки:

1. Доктрина застосування безпілотних систем у силах оборони України. ОП 3-0 (46) // Затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 02 січня 2024 року № 49. – К.: ГШ ЗСУ, 2024. – 59 с.
2. Інструкція “З порядку роботи штабу загальновійськової бригади під час проведення планування бою (бойових дій)” (за досвідом російсько-Української війни 2022-2024 років). ТКП 3-(01-05)270.55 – К.: ГШ ЗСУ, 2024. – 301 с.
3. Бойовий статут підрозділів безпілотних авіаційних комплексів (рота, взвод, відділення (зовнішній екіпаж)) БП 3-46(307).57(58, 59) – К.: ГШ ЗСУ, 2024. – 96 с.
4. Тимчасове керівництво з бойової роботи підрозділів безпілотних авіаційних комплексів ракетних військ і артилерії Збройних Сил України. ВКДП 3-(06,07,46)03.01 // Затверджена наказом Генерального штабу ЗС України 25 червня 2019 року №229. – К.: РВЦ ЗСУ, 2021. – 92 с.
5. Методичні рекомендації командирів підрозділу по застосуванню БпАК тактичного рівня. ВП 7-46 (12).01 // Затверджена Командувачем Повітряних Сил ЗС України від 29 вересня 2018 року. – К.: РВЦ ЗСУ, 2019. – 68 с.
6. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів.//Затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 11 вересня 2020 року №140. – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 273 с.
7. Доктрина Об’єднане планування. // Затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від. 22.12.2020 року № 225 – К.: ГШ ЗСУ, 2020. –74 с.
8. Доктрина “Об’єднана вогнева підтримка”. ОП 3-0(289) // Затверджена Головнокомандувачем ЗС України 24 жовтня 2023 року (№2861/НВГШ від 24.09.2020 року).
9. Тимчасовий бойовий статут Сил безпілотних систем, частина III (взвод, відділення безпілотних наземних комплексів (систем)). – К.: ЦНДІ ЗСУ, 2024. – 101 с.

2.2. ПРОГРАМА ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ ДЛЯ КАНДИДАТІВ НА НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ К6 “ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬК (СИЛ)” НА ОПЕРАТИВНОМУ РІВНІ:

2.2.1. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація радіоелектронної розвідки”:

Призначення, склад та бойові можливості: добувних підрозділів РЕР військової частини РЕР, постів ближньої РТР, постів дальньої РТР, постів радіопеленгування в КХ, УКХ діапазонах, постів радіорозвідки в КХ, УКХ діапазонах, постів перехоплення інформації з супутникових ліній зв'язку зі складу військової частини РЕР.

Бойовий порядок добувних підрозділів РЕР зі складу військової частини РЕР.

Досвід бойового застосування сил і засобів РЕР у ході війни України за незалежність. Склад, завдання та озброєння маневреної групи.

Завдання, які вирішує КП добувного підрозділу РЕР. Обладнання КП. Форма та зміст документів, які ведуться на КП. Структура інформаційного потоку на КП добувного підрозділу РЕР. Організація розвідувально-пошукової роботи у добувному підрозділі РЕР. Опрацювання розвідувальних матеріалів і відомостей на КП добувного підрозділу РЕР. Опрацювання розвідувальних матеріалів і відомостей на постах радіо- та радіотехнічної розвідки.

Призначення та бойові можливості радіопеленгаторних мереж в КХ, УКХ діапазонах а також радіотехнічних пеленгаторних груп ближньої та дальньої РТР.

Позитивні та негативні сторони у використанні спеціальної техніки РЕР під час війни України за незалежність.

Література для підготовки:

1. Доктрина з радіоелектронної розвідки. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 20.10.2020 року, № 4т. – К.: ГУР МО України, 2020.
2. Доктрина “Комплексна розвідка, спостереження та дорозвідка бойових дій”. – К.: Центр розвідки Об’єднаного штабу командування Об’єднаних сил ЗС України, 2020. ВКП 2-22(28).01.
3. Навчальний посібник. Колектив авторів. Організація оперативно-інформаційної роботи в системі РЕР ЗС України. – К: НУОУ, 2025.
4. Інструкція з оперативно-інформаційної роботи у з’єднаннях (військових частинах) РЕР, затверджена наказом начальника ГУР МО України від 10.07.2004 року № 057. – К., ГУР МО України, 2004.
5. Досвід організації та здійснення розвідувального забезпечення ЗС України під час широкомасштабного вторгнення зс рф в Україну. Інформаційний бюлетень. НДІ ВР, 2022.
6. Досвід організації та здійснення розвідувального забезпечення ЗС України під час широкомасштабного вторгнення зс рф в Україну. Інформаційний бюлетень (Частина II). НДІ ВР, 2023.
7. Оперативно-інформаційна робота. Технічне забезпечення. Основні

зразки озброєння. – К.: ГУР МО України, 2023.

8. Оперативно-інформаційна робота. Організація системи РЕР. Системи і комплекси РЕР. – К.: НДІ воєнної розвідки ГУР МО України, 2024.

2.2.2. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Кадровий менеджмент у військах (силах)”:

Загальні положення військової служби у Збройних Силах України.

Структура, призначення, завдання та функції служби персоналу військової частини.

Комплектування військових частин Збройних Сил України особовим складом.

Залучення на військову службу.

Порядок проходження військової служби.

Підготовка та освіта військовослужбовців.

Порядок присвоєння військових звань.

Порядок атестування військовослужбовців.

Призначення на посади та переміщення по службі.

Нагородження особового складу.

Планування кар’єри військовослужбовців.

Звільнення з військової служби.

Ведення обліку особового складу.

Робота з працівниками ЗС України.

Організаційно-штатна робота у Збройних Силах України.

Робота служби персоналу військової частини в ході підготовки та ведення бойових дій.

Загальні положення мобілізаційної підготовки та мобілізації в державі.

Принципи мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Зміст мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Обов’язки громадян щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації.

Військовий облік призовників і військовозобов’язаних (структура, склад, розподіл за призначенням).

Бронювання військовозобов’язаних на період мобілізації та на воєнний час (мета, організація та порядок бронювання військовозобов’язаних).

Відповідальність за порушення законодавства України про мобілізаційну підготовку та мобілізацію.

Поняття та сутність особливого періоду.

Військовий резерв людських ресурсів (структура, склад, розподіл за призначенням).

Відстрочка від призову на військову службу під час мобілізації.

Права та обов’язки посадових осіб військової частини з організації та проведення мобілізаційних заходів.

Проходження служби у військовому резерві.

Запас військовозобов’язаних. Категорії запасу.

Проходження зборів військовозобов’язаними та резервістами.

Призов на військову службу під час мобілізації. Демобілізація.

Планувальні документи з бойової та мобілізаційної готовності військової частини (перелік та їх структура).

Планувальні документи територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки з мобілізації людських і транспортних ресурсів на території відповідальності (область, район, місто).

Література для підготовки:

1. Закон України “Про оборону України” від 06.12.1991р. № 1932 – XII (зі змінами).
2. Закон України “Про військовий обов’язок і військову службу” від 25.03.1992р. № 2232 – XII (зі змінами).
3. Закон України “Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію” від 21.10.1993р. № 3543 – XII (зі змінами).
4. Закон України “Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов’язаних та резервістів” від 16.03.2017р. №1951–VIII.
5. Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення окремих питань виконання військового обов’язку та ведення військового обліку” від 30.03.2021р. №1957–IX.
6. Указ Президента України “Про затвердження Положення про проходження громадянами України військової служби у ЗС України” від 10.12.2008р. № 1153 (зі змінами).
7. Постанова Кабінету Міністрів України “Деякі питання щодо структури військового резерву” від 18.06.2024р. № 741.
8. Постанова Кабінету Міністрів України “Пронесення змін до Порядку призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період” від 16.08.2024р. № 951.
9. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Положення про територіальні центри комплектування та соціальної підтримки” від 23.02.2022р. № 154.
10. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку організації та ведення військового обліку призовників і військовозобов’язаних та резервістів” від 30.12.2022р. № 1487.
11. Доктрина “З мобілізаційного розгортання”, ВД 2.061.1.021, липень 2021р.
12. Наказ Міністра оборони України від 10.04.2009р. № 170 “Про затвердження Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України” (зі змінами).
13. Наказ Міністерства оборони України від 15.09.2022р. № 280 “Про затвердження Інструкції з організації обліку особового складу в системі Міністерства оборони України”.
14. Доктрина “Менеджмент персоналу”, ОП 1-0, від 29.11.2025р.
15. Наказ Міністерства оборони України від 20.12.2019р. № 653 “Питання управління кар’єрою військовослужбовців Збройних Сил України, які проходять військову службу за контрактом”.

16. Наказ Міністерства оборони України від 14.08.2008р. № 402 “Про затвердження Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України” (зі змінами).

2.2.3. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація психологічної підтримки персоналу військ (сил)”:

Цілі та основні завдання психологічної підтримки персоналу. Принципи психологічної підтримки персоналу. Місія психологічної підтримки персоналу. Складові системи психологічної підтримки персоналу. Зміст та завдання основних складових психологічної підтримки персоналу. Порядок роботи заступника командира психологічної підтримки персоналу в період підготовки та ведення бою підрозділом. Особливості організації психологічної підтримки персоналу в ході російсько-української війни.

Напрямки організації та здійснення психологічної підтримки, їх сутність та зміст. Види психологічної підготовки. Напрямки організації та здійснення моральної підтримки, їх сутність та зміст. Методика проведення командирського інформування. Алгоритм діяльності заступника командира підрозділу з психологічної підтримки персоналу щодо організації моральної підтримки персоналу за досвідом російсько-української війни.

Психологічний вплив на військовослужбовців при перебуванні в районі бойових дій. Порядок надання психологічної допомоги психотравмованим військовослужбовцям.

Організація заходів психологічної підтримки персоналу в оборонній операції, напрямок зосередження основних зусиль та основні завдання). Організація заходів психологічної підтримки персоналу в наступальній (контрнаступальній) операції, напрямок зосередження основних зусиль та основні завдання). Організація заходів психологічної підтримки персоналу в стабілізаційній операції, напрямок зосередження основних зусиль та основні завдання).

Література для підготовки:

1. Закон України “Про систему охорони психічного здоров'я в Україні” від 15.01.2025 року № 4223-IX.
2. Постанова Кабінету Міністрів України “Про деякі питання надання психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб” зі змінами від 24.12.2024 року № 1480.
3. Доктрина “Психологічна підтримка персоналу”, ОП 1-0(261), затверджена Головнокомандувачем ЗС України від 21.08.2025.
4. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 01.05.2024 № 174 “Про затвердження Порядку надання психологічної допомоги військовослужбовцям ЗС України”.
5. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 01.08.2024 № 349 “Про затвердження Порядку проведення психологічної підтримки військовослужбовців ЗС України”.
6. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 22.08.2024 № 378 “Про

затвердження Порядку з організації та проведення заходів психологічного відновлення військовослужбовців ЗС України”.

7. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 18.09.2024 № 431 “Про затвердження Інструкції з організації психологічної підготовки в ЗС України”

8. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 14.04.2025 № 177 “Про затвердження Порядку організації моральної підтримки військовослужбовців ЗС України”.

9. Наказ Головнокомандувача ЗС України від 26.04.2025 № 194 “Про внесення змін до Інструкції з організації психологічної |декомпресії військовослужбовців у ЗС України”.

10. Наказ Генерального штабу ЗС України від 29.04.2017 № 153 “Про затвердження Інструкції з оцінювання морально-психологічного стану особового складу ЗС України”.

11. Дикун В. Г., Мороз В. М., Стасюк В. В., Методологія дослідження морально-психологічного стану особового складу військ (сил) : навч.-метод. посіб. Київ : 7БЦ, 2023. 383 с.

12. Дикун В.Г., Стасюк В.В. Оцінювання цивільного середовища відповідно до стандартів НАТО : навч. -метод. посіб. Київ: ФОП Маслаков, 2022. 54 с.

13. Збірник стандартів психологічної підготовки у Збройних Силах України : методик метод. посіб. / за заг. ред. генерал-майора В. Ключкова. Київ : НДЦ ГП ЗС України, 2023. 337 с.

14. Організація психологічної підготовки у Збройних Силах України : навч.-метод. посіб. / за заг. ред. генерал-майора В. Ключкова. Київ : НДЦ ГП ЗС України, 2023. 325 с.

2.2.4. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація правового забезпечення військ (сил)”:

Поняття й ознаки права. Правовідносини у Збройних Силах України. Конституційне право, його суб’єкти і конституційно-правова відповідальність.

Правове регулювання забезпечення національної безпеки і оборони України. Повноваження органів державної влади у сфері оборони. Порядок введення та забезпечення заходів правового режиму воєнного стану в Україні за досвідом російсько-української війни.

Правове регулювання комплектування збройних сил та проходження військової служби. Види та порядок проходження військової служби. Специфіка проходження військової служби в особливий період Правовий статус військовослужбовців. Забезпечення правового і соціального захисту військовослужбовців. Особливості правового і соціального захисту учасників бойових дій. Умови та порядок правового забезпечення виконання трудової функції працівників Збройних Сил України. Види юридичної відповідальності військовослужбовців, умови та порядок притягнення до відповідальності військовослужбовців за вчинення правопорушень.

Зміст та основні завдання правової роботи у Збройних Силах України. Зміст та основні функції юридичної служби Збройних Сил України. Система і

повноваження органів, що здійснюють правову роботу у військах (силах). Місце і роль юридичної служби у проведенні правової роботи у Збройних Силах України. Організація та основні напрямки роботи системи юридичної служби Міністерства оборони України.

Правове забезпечення адміністративної та господарської діяльності у Збройних Силах України. Організація та проведення договірної, позовної та претензійної роботи. Завдання юридичної служби щодо підготовки нормативно-правових актів.

Представництво інтересів військових частин та військовослужбовців. Організацію та порядок адміністративного судочинства в Україні. Організацію правової роботи щодо попередження правопорушень при здійсненні адміністративної і господарської діяльності у Збройних Силах України.

Організацію правового забезпечення підготовки та ведення бойових дій за досвідом російсько-української війни. Обов'язки юридичного радника щодо забезпечення дотримання норм міжнародного гуманітарного права під час відбиття збройної агресії РФ проти України. Організацію правової роботи по вивченню та забезпеченню дотримання норм міжнародного гуманітарного права. Відповідальність держав за порушення норм міжнародного гуманітарного права. Поводження із жертвами збройних конфліктів, медичним і духовним персоналом за досвідом російсько-української війни. Організацію навчання та виховання особового складу Збройних Сил України з дотримання норм міжнародного гуманітарного права. Загальні обов'язки командирів і штабів щодо дотримання норм міжнародного гуманітарного права планування та ведення бою за досвідом російсько-української війни.

Література для підготовки:

1. Конституція України : Закон України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон УРСР від 07.12.1984 р. № 8073-X.
4. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 р. № 2341-III.
5. Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 р. № 548-XIV.
6. Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 р. № 550-XIV.
7. Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України : Закон України від 24.03.1999 р. № 551-XIV.
8. Про військовий обов'язок і військову службу : Закон України від 25.03.1992 р. № 2232-XII.
9. Про господарську діяльність у Збройних Силах України : Закон України від 21.09.1999 р. № 1076-XIV.
10. Про Збройні Сили України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1934-XII.

11. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII.
12. Про оборону України : Закон України від 06.12.1991 р. № 1932-XII.
13. Про основи національного спротиву : Закон України від 16.07.2021 р. № 1702-IX.
14. Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану : Закон України від 17.05.2012 р. № 4765-VI.
15. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII.
16. Про правовий режим майна у Збройних Силах України : Закон України від 21.09.1999 р. № 1075-XIV.
17. Про Раду національної безпеки і оборони України : Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР.
18. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей : Закон України від 20.12.1991 р. № 2011-XII.
19. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту : Закон України від 22.10.1993 р. № 3551-XII.
20. Питання юридичної служби Міністерства оборони України : наказ Міністерства оборони України від 16.05.2016 р. № 259.
21. Про затвердження Інструкції з організації правової роботи у Збройних Силах України : наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 30.03.2021 р. № 80.
22. Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України : наказ Міністерства оборони України від 23.03.2017 р. № 164.
23. Про затвердження Порядку проведення службового розслідування у Збройних Силах України : наказ Міністерства оборони України від 21.11.2017 р. № 608.
24. Правове забезпечення військ (сил) в об'єднаних операціях : доктрина : ВКП 3-00(27)03. Київ : ГШ ЗС України, 2020. 27 с.
25. Військове право : підручник / за ред. І. М. Коропатніка, І. М. Шопіної. Київ : Алерта, 2019. 648 с.
26. Військове право України : підручник / А. М. Колодій [та ін.] ; за заг. ред. А. М. Колодія, О. В. Кривенка, В. Й. Пашинського. Київ, 2019. 392 с.
27. Міжнародне гуманітарне право / Р. В. Алієв [та ін.]. Київ : ВД "Професіонал", 2023. 598 с.
28. Правовий режим воєнного стану в Україні: юридична суть правового режиму воєнного стану; обмеження основних прав і свобод людини під час дії воєнного стану; нормативна база та пов'язані нормативні акти; актуальна судова практика / В. М. Бесчастний [та ін.] ; за заг. ред. Б. М. Шамрая. Київ : ВД "Професіонал", 2025. 468 с.

2.2.7. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація зв’язку та автоматизованих систем управління”:

Визначення управління військами. Вимоги до управління військами, їх характеристика. Система управління військами: складові частини та вимоги до системи управління, їх характеристика. Роль і місце зв’язку в процесі управління військами.

Визначення військового зв’язку. Завдання зв’язку. Вимоги до зв’язку як до процесу обміну інформацією в системі управління військами. Чим досягається виконання цих вимог, їх характеристика. Принципи організації зв’язку, їх характеристика.

Визначення системи військового зв’язку, класифікація і принципи її побудови. Вимоги до системи зв’язку і шляхи їх досягнення. Структура системи військового зв’язку, характеристика її елементів. Загальна характеристика радіо, супутникового, радіорелейного, тропосферного, проводового зв’язку, зв’язку рухомими засобами, способи їх організації та характеристика. Зв’язок сигнальними засобами.

Література для підготовки:

1. Зв’язок військовий. Терміни та визначення: ДСТУ 3265-95. – [Чинний від 2005-01-01]. – К.: УкрНДІССІ, 1995. – 23 с. – (Національний стандарт України).
2. Військовий стандарт 01.112.001. Військова система стандартизації. Військовий зв’язок. Терміни та визначення. – К.: МОУ, 2006. – 25 с.
3. Доктрина Військ зв’язку та кібербезпеки. – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 41 с.
4. Настанова зі зв’язку та Збройних сил України. – К.: ГШ ЗСУ, 2025. – 256 с.
5. Війська зв’язку та кібербезпеки Збройних Сил України. Доктрина. – К.: ГШ ЗСУ, 2021.
6. Комплексна методика оцінки ефективності функціонування системи зв’язку Збройних Сил України. – К.: ГУЗІС, 2018. – 125 с.
7. Організація зв’язку в операціях. Частина 1: навч. посіб. / [А.О. Зінченко, Г.О. Качан, О.Є. Мазулевський та ін]. – К. НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2018. – 268 с. Інв. 48411.
8. Організація зв’язку в операціях. Частина II. Навч. посіб. / К.: НУОУ, 2019.
9. Єдина доктрина для систем зв’язку та інформаційних систем АJ P-6 (стандарт НАТО AJP-6 Allied Joint Publication (AJP)-6 Edition A, Version 1, ALLIED JOINT DOCTRINE FOR COMMUNICATION AND INFORMATION SYSTEMS.).

2.2.8. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Захист інформації з обмеженим доступом у військах (силах)”:

Система управління Збройних Сил України. Вимоги до управління військами, їх характеристика. Роль і місце скритого управління військами (силами) в системі управління Збройних Сил України.

Структура системи скритого управління військами (силами). Основні заходи зі скритого управління військами (силами). Контроль стану скритого управління військами (силами). Вимоги нормативно-правових актів в інформаційній сфері України, щодо захисту інформації з обмеженим доступом. Основні завдання режимно-секретних органів. Організація заходів, що забезпечують охорону державної таємниці. Відповідальність за порушення законодавства у сфері охорони державної таємниці. Порядок віднесення інформації до державної таємниці. Система технічного захисту інформації. Вимоги до системи технічного захисту інформації. Завдання та функції служби захисту інформації в інформаційно-комунікаційних системах ЗС України. Вимоги до забезпечення захисту інформації в інформаційних (комунікаційних, інформаційно-комунікаційних) системах. Способи, методи та засоби захисту інформації. Класифікація автоматизованих систем. Система протидії технічним розвідкам у ЗС України. Завдання та способи протидії технічним розвідкам. Класифікація технічних розвідок за видами, типами, носіями та способами отримання інформації.

Завдання підрозділів криптографічного захисту інформації Збройних Сил України. Види та призначення засобів криптографічного захисту інформації. Класифікація та характеристика документів кодованого зв'язку. Бойова готовність та мобілізаційна підготовка підрозділів криптографічного захисту інформації.

Література для підготовки:

1. Закон України від 21.01.94 № 3855-ХІІ “Про державну таємницю” (зі змінами).
2. Закон України від 02.10.92 № 2657-ХІІ “Про інформацію” (зі змінами).
3. Закон України від 05.07.1994 № 80/94-ВР “Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах” (зі змінами).
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 18.12.13 № 939 “Про Порядок організації та забезпечення режиму секретності в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, на підприємствах, в установах і організаціях”.
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 04.10.2017 № 750 “Порядок забезпечення охорони державної таємниці в органах військового управління, військових частинах, установах ЗС України, інших військових формуваннях, правоохоронних органах спеціального призначення та підрозділах окремих державних органів у районах (зонах) ведення ними воєнних (бойових) дій, або спеціальних операцій”.
6. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.09.1999 № 1229 “Положення про технічний захист інформації”.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 30.03.2016 № 242 “Положення про протидію технічним розвідкам в Україні”.
8. Доктрина “Скрите управління військами”. – К.: ГШ ЗС України, – 2025, (Затверджено начальником ГШ ЗС України від 29.09.2025 р.).
9. Доктрина “Пункти управління (командні пункти) та організація роботи

на них”. Затверджено Головнокомандувачем Збройних Сил України від 23.08.2024 р.

10. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів. Затверджено наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 11.09.2020 року № 140.

2.2.9. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація інформаційної боротьби”:

Визначення та сутність інформаційної безпеки в сучасному світі (перелік інформаційних загроз).

Фізичний, когнітивний та віртуальний виміри інформаційного простору.

Основні чинники, що впливають на систему управління інформаційним простором Збройних Сил України.

Особливості реалізації інформаційної політики держави в умовах особливого періоду (суб’єкти забезпечення інформаційної безпеки України).

Функції та основні завдання Міністерства оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України щодо забезпечення інформаційної безпеки.

Система забезпечення інформаційної безпеки Міністерства оборони України та Збройних Сил України (схема, характеристика підсистем).

Підготовка інформаційної інфраструктури держави до оборони (перелік та характеристика завдань).

Оцінювання обстановки в інтересах інформаційних дій. Порядок визначення цільових аудиторій.

Вимоги до моніторингу інформаційного простору в інтересах інформаційних та психологічних операцій Збройних Сил України.

Визначення необхідних інформаційних спроможностей під час планування інформаційної операції Збройних Сил України.

Етапи (фази) планування психологічної операції.

Дії в кіберпросторі в інтересах інформаційної операції Збройних Сил України.

Література для підготовки:

1. Закон України “Про оборону України” № 1932-ХІІ від 6 грудня 1991 року.

2. Закон України “Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки” від 9 січня 2007 року № 537-V.

3. Доктрина “Стратегічні комунікації”. ОП 10-0, АJP-10, жовтень 2025 року;

4. Доктрина інформаційних операцій Збройних Сил України, № 262/НВГШ/дск від 30.12.2020.

5. Доктрина з психологічних операцій, ВКПЗ-62 затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України (№ 74/НВГШ/дск від 25.05.2021).

6. Доктрина з операцій в кіберпросторі, ВКДП-6 -00(03).01 затверджена

начальником Генерального штабу Збройних Сил України (№ 198/НВГШ/дск від 30.09.2020).

7. Доктрина НАТО AJP-10.1 Allied Joint Doctrine for Information Operations, 2 February 2023.

8. Доктрина ЗС США JP 3-04 “Information in Join Operations”, 14 September 2022.

9. Настанова з інформаційних операцій СВ США FM 3-13 “Information Operations”, December 2021.

10. Публікація СВ США щодо ведення інформаційних операцій ATP 3-13.1 “The Conduct of Information Operations”, October 2018.

11. Директива Командування НАТО з операцій щодо порядку оперативного планування Allied Command Operations’ (ACO) Comprehensive Operations Planning Directive (COPD), Interim 2.0, 04 October 2018.

12. Доктрина НАТО AJP-3.10.1 “Allied Joint Doctrine for Psychological Operations”, Edition B Version 1, September 2016.

2.2.10. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Інформаційно-аналітичне забезпечення органів військового управління”:

Основи теорії інформації (визначення, властивості та класифікація). Сутність та характеристика інформаційних процесів. Сутність інформаційних технологій та їх класифікація. Основи побудови баз даних та вимоги до них. Основи програмування на мові python.

Основи теорії систем (сутність та завдання системного аналізу, принципи системного підходу). Основи дослідження операцій (сутність, завдання, основні моделі та методи). Поняття моделі та їх класифікація. Основні етапи прийняття рішень. Основні характеристики інформаційних систем військового управління.

Інформаційно-аналітична діяльність (сутність, зміст, принципи організації, форми та способи здійснення). Основні завдання та функції штабу військової частини з питань інформаційно-аналітичного забезпечення. Призначення, завдання та структура інформаційно-аналітичного підрозділу органу військового управління Збройних Сил України.

Література для підготовки:

1. Закон України “Про інформацію” (зі змінами).
2. Закон України “Про доступ до публічної інформації” (зі змінами).
3. Закон України “Про інноваційну діяльність” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36, ст.266), редакція від 31.03.2023, підстава – 2849-IX.
4. Закон України “Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні” (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19–20, ст.166), редакція від 05.02.2023, підстава – 2859-IX.
5. Концепція розвитку цифрових компетентностей (Кабінет Міністрів України від 3 березня 2021 р. № 167-р).
6. Доктрина “Об’єднане планування”, затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 22.12.2020 № 225/дск.

7. Доктрина “Зв’язок та інформаційні системи” (затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 07.07.2020 № 15841/с).
8. Доктрина “Об’єднані операції” (наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 30.07.2020 № 101/дск).
9. Доктрина військ зв’язку та кібербезпеки Збройних Сил України (ВКП 6-00(01).01), 2021.
10. Доктрина “Пункти управління (командні пункти) та організація роботи на них” (ОП 3-102). Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 23.08.2024.
11. Табель термінових донесень Збройних Сил України. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 26.01.2024 № 36/дск (зі змінами).
12. Типове Положення інформаційно-аналітичного підрозділу органу військового управління (затверджено Першим заступником начальника Генерального штабу Збройних Сил України від 28.03.2018 № 881/с/дск).
13. Військовий стандарт ВСТ 01.109.004 – 2020 (02) “Інформатизація Збройних Сил України. Інформаційно-аналітичні системи Збройних Сил України. Терміни та визначення”. – К. : ЦВСД, 2020.
14. Єдина доктрина для систем зв’язку та інформаційних систем АJP-6 (стандарт НАТО АJP-6 Allied Joint Publication (AJP) – Allied Joint Doctrine for Communication and Information Systems, Edition B, Version 1).
15. Перелік процесів життєвого циклу інформаційних, електронних комунікаційних та інформаційно-комунікаційних систем в системі Міністерства оборони України (від 19.06.2023 № 38808/з/4-2022).
16. Основні поняття та теореми теорії інформації : навчальний посібник / Л. Н. Беркман, Л. О. Комарова, О. І. Чумак. – Київ : ДУТ ННІТІ, 2015. – 91 с.
17. Математичні методи дослідження операцій : підручник / Є. А. Лавров, Л. П. Перхун, В. В. Шендрик та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2017. – 212 с.
18. Програмування числових методів мовою Python : підручник / А. В. Анісімов, А. Ю. Дорошенко, С. Д. Погорілий, Я. Ю. Дорогий ; за ред. А. В. Анісімова. – Київ : Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”, 2014. – 640 с.
19. Базы даних : навчально-практичний посібник для самостійної роботи студентів [Електронний ресурс] / М. Ю. Лосєв, В. В. Федько. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 233 с.

2.2.11. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація топогеодезичного та навігаційного забезпечення військ (сил)”:

Загальні положення організації геопросторової підтримки військ (сил). Завдання геопросторової підтримки військ (сил), порядок виконання, сили, які залучаються, їх можливості. Топографічна розвідка.

Забезпечення військ (сил) топографічними картами, вимоги до них, призначення топографічних карт. Система забезпечення військ (сил)

топографічними картами. Забезпечення військ (сил) спеціальними картами і фотодокументами, їх класифікація, вимоги до них. Забезпечення військ (сил) вихідними геодезичними даними, вимоги до них. Забезпечення військ (сил) навігаційною інформацією, вимоги до неї.

Склад і завдання топографічної служби Збройних Сил України. Склад і завдання військових частин геопросторової підтримки безпосереднього підпорядкування Командування Сил підтримки Збройних Сил України. Топографічні служби видів Збройних Сил України.

Основи геодезичних методів топогеодезичної підготовки. Основи фотограмметричних методів топогеодезичної підготовки. Основи картографічних методів топогеодезичної підготовки. Основи геоінформаційних систем військового призначення.

Література для підготовки:

1. Доктрина. “Командування Сил підтримки Збройних Сил України”. – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 56 с.
2. Доктрина геопросторової підтримки Збройних Сил України. – К.: КСП ЗСУ, 2023. – 48 с.
3. Бойовий статут Сухопутних військ “Геопросторова підтримка Сухопутних військ Збройних Сил України”. – К.: КСВ ЗСУ, 2020. – 76 с.
4. Настанова з топогеодезичного та навігаційного забезпечення Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗСУ, 2017. – 108 с.
5. Настанова “Підготовка геопросторових даних”. – К.: РВЦ ЗСУ, 2020. – 47 с.
6. Настанова “Виконання польових топографо-геодезичних робіт”. – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 44 с.
7. Настанова “Використання супутникових засобів навігації в Збройних Силах України”. – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 16 с.
8. Методика розрахунку потреб на обладнання території у геопросторовому (топогеодезичному та навігаційному) відношенні. – К.: ГШ ЗСУ, 2025. – 47 с.
9. Інструкція з використання топографічних, спеціальних, цифрових (електронних) карт та геопросторових даних у Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗСУ, 2021. – 8 с.
10. Інструкція зі створення оригіналів топографічних карт у світовій геодезичній системі WGS-84, картографічній проєкції Меркатора (UTM), системі цілеуказання MGRS масштабів 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000, 1:200 000, 1:500 000, 1:1 000 000. – К.: МОУ, 2023. – 211 с.
11. Географічні інформаційні системи. Підручник. – К.: НУОУ, 2025. – 268 с.
12. Створення картографічної інформації в топографічній службі Збройних Сил України. Навчальний посібник. – К.: НУОУ, 2024. – 160 с.

2.2.12. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація військово-космічних систем”:

Організація роботи військово-космічних формувань, установ та підрозділів ДКА України. Умови застосування космічних систем для забезпечення дій Збройних Сил України. Основи теорії польотів космічних апаратів. Організація, підготовка та проведення сеансів управління та зв'язку з космічними апаратами. Організація приймання та обробки спеціальної інформації від космічних систем. Основи вирішення завдань контролю космічного простору в інтересах Збройних Сил України. Основи організації та виконання завдань за призначенням у Головному центрі спеціального контролю. Основи організації та ведення космічної розвідки в операціях (бойових діях). Досвід застосування космічних систем розвідки та ДЗЗ для забезпечення збройних сил. Основні положення військово-теоретичних основ обробки космічних знімків та розвідувально-інформаційної роботи.

Література для підготовки:

1. Застосування інформаційних технологій та космічних систем в інтересах військ (сил): навчальний посібник. – К.: НУОУ, 2020. – 298 с.
2. Доктрина. “Космічна розвідка”. ВКП 2-71(01).01 – К.: ГУР МОУ, 2020. – 23 с.
3. Військовий стандарт 01.101.002(02). Воєнна розвідка. Космічна розвідка. Терміни та визначення. – К.: МО України, 2019. – 40 с.
4. Застосування космічних систем для забезпечення дій збройних сил: Навчальний посібник. М.С. Пастушенко, В.І. Присяжний, В.О. Яндовський та ін. /За редакцією кандидата військових наук професора В.І. Ткаченка. - Харків: ХВУ, 2003.
5. Космічні апарати знімання поверхні Землі. Довідник. / Варламов І.Д., Зуйко В.В., Козуб А.М. та ін.. К.: НУОУ, 2017. – 244 с.
6. Космічні системи дистанційного зондування Землі подвійного призначення: Навчальний посібник / Варламов І.Д., Зуйко В.В., Козуб А.М., Пашков Д.П. – К.: НУОУ, 2014. – 204 с.
7. Військовий стандарт 014.001:2024(01). Космічна діяльність. Космічна підтримка операцій (бойових дій). Терміни та визначення. – К.: МО України, 2024. – 38 с.
8. Організація балістико-навігаційного забезпечення управління космічними апаратами: підручник / [Захаров О.Б., Гуменюк В.О., Залужний Р.М. та ін.]; під ред. М.С. Сівова. – К.: НАОУ, 2007. – 508 с.
9. Організація застосування засобів геофізичного моніторингу Головного центру спеціального контролю Національного центру управління та випробувань космічних засобів: навч. посіб. / [І.Д. Варламов, А.М. Козуб, І.В. Корнієнко та ін.]. – К.: НУОУ, 2018. – 112 с.
10. Організація систем управління космічними апаратами подвійного призначення: Навчальний посібник / Зуйко В.В., Козуб А.М., Пашков Д.П., Прібілєв Ю.Б. – К.: 2013. – 182 с.

11. Організація геопросторової розвідки для забезпечення дій Збройних Сил України: конспект лекцій / М. Ю. Ракушев, В. В. Зуйко, І. А. Кухарський, В. О. Подліпаєв. – Київ: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2022. – 204 с..

12. Основи космічної ситуаційної обізнаності (SpaceSituationalAwareness, SSA). Іноземний і вітчизняний досвід космічної діяльності у сфері оборони: Монографія / Д.М. Випорханюк, С.В. Ковбасюк. – Житомир: Видавець О.О. Євенок, 2018. – 532 с.

13. Основи побудови систем контролю та аналізу космічної обстановки: Навчальний посібник / Варламов І.Д., Зуйко В.В., Козуб А.М., Кожухов О.М. та ін. – К.: НУОУ, 2015. – 221 с.

14. Основи організації космічної підтримки Сил оборони України: Навчальний посібник / Богун О.І., Брезіцький Е.Ю., Варламов І.Д., Зотов С.В., Зуйко В.В., та ін. – К.: НУОУ, 2025. – 136 с.

2.2.13. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація зв’язку, автоматизація управління та радіотехнічного забезпечення”:

Зв’язок, радіотехнічне забезпечення (РТЗ) та автоматизація управління (АУ) та їх завдання. Вимоги до зв’язку, РТЗ та АУ і шляхи їх досягнення. Принципи організації зв’язку, РТЗ та АУ. Види та роди зв’язку. Радіотехнічне забезпечення та його складові частини.

Загальна характеристика радіо-, радіорелейного, тропосферного, супутникового, транкінгового, проводового зв’язку та зв’язку рухомими засобами. Способи організації різних родів зв’язку. Зв’язок сигнальними засобами. Організаційно-технічні заходи щодо забезпечення радіо, радіорелейного, тропосферного, супутникового, транкінгового зв’язку в умовах радіозавад.

Радіоконтроль і мета його проведення. Дані зі зв’язку та РТЗ і їх характеристика.

Система зв’язку, РТЗ та АУ. Принципи побудови системи зв’язку, РТЗ та АУ. Вимоги до системи зв’язку, РТЗ та АУ і шляхи їх досягнення. Дисципліна зв’язку, РТЗ та АУ. Радіомаскування.

Документи зі зв’язку, РТЗ та АУ (класифікація, вимоги, порядок оформлення).

Військові частини (підрозділи) військ зв’язку, РТЗ, автоматизованих та інформаційних систем (А та ІС) (призначення, склад та завдання). Обов’язки командира військової частини (підрозділу) зв’язку, РТЗ, А та ІС. Бойова готовність військової частини (підрозділу) зв’язку, РТЗ, А та ІС (визначення, вимоги та ступені).

Організація бойової підготовки у підрозділах зв’язку, РТЗ, А та ІС. Організація і проведення практичних занять на засобах зв’язку, РТЗ, А та ІС. Бойові спроможності батальйону зв’язку та РТЗ військової частини авіації. Проведення індивідуальної підготовки у підрозділах зв’язку, РТЗ, А та ІС.

Організація підготовки особового складу і засобів зв’язку, РТЗ, А та ІС до забезпечення польотів (перельотів) авіації. Льотна перевірка засобів зв’язку, РТЗ, А та ІС. Організація об’єктивного контролю. Вимоги керівних документів

щодо забезпечення безпеки польотів. Обов'язки відповідального чергового зі зв'язку та РТЗ польотів. Ступені готовності засобів зв'язку та РТЗ.

Організація управління підрозділами зв'язку, РТЗ, А та ІС. Переміщення підрозділів зв'язку, РТЗ, А та ІС.

Побудова та обладнання основних елементів вузлів зв'язку, РТЗ та АУ.

Класифікація засобів зв'язку, РТЗ, А та ІС. Принципи побудови, призначення, тактико-технічні характеристики засобів зв'язку, РТЗ, А та ІС.

Види та особливості забезпечення дій військових частин і підрозділів зв'язку, РТЗ, А та ІС.

Технічне обслуговування засобів зв'язку, РТЗ, А та ІС (визначення, завдання, види та організація проведення). Ремонт техніки зв'язку, РТЗ, А та ІС (визначення, завдання, види та організація проведення). Категорії техніки зв'язку, РТЗ, А та ІС і їх характеристика.

Література для підготовки:

1. Військовий стандарт 01.112.005-2017(01) Військовий зв'язок та інформаційні системи.
2. Військовий стандарт 01.211.002. Привідні аеродромні радіостанції. Загальні технічні вимоги. МОУ 2017 – Режим доступу: <https://elib.nuou.org.ua/katalog/v%D1%96jskovij-standart-na-zagaln%D1%96-techn%D1%96chn%D1%96-vimogi-01.211.002-vidannya-1.html>.
3. Військовий стандарт 12.111.001-2017(01). Радіотехнічне забезпечення польотів авіації Повітряних Сил Збройних Сил України. Терміни та визначення: – Режим доступу: <https://elib.nuou.org.ua/katalog/v%D1%96jskovij-standart-12.111.001-2017-vidannya-1.html>.
4. Доктрина “Зв'язок та інформаційні системи” ОП 6-0(105). Затверджено Головнокомандувачем Збройних Сил України 02.06.2025 року. 37 с.
5. Доктрина “Підрозділи зв'язку та кібербезпеки ЗС України” ОП 6-0(26). Затверджено Головнокомандувачем Збройних Сил України 02.06.2025 року. 41 с.
6. Доктрина підготовки сил оборони держави (ВКП 7-00(01).01): наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 21 січня 2020 року № 18. – К.: ГУП ЗСУ спільно з ЦОСМП ЗСУ, 2020. – 27 с.
7. Наказ Міністерства оборони України від 26.06.2017 року № 341 “Про затвердження Нормативів утримання засобів наземного забезпечення польотів повітряних суден та персоналу з їх експлуатації на аеродромах державної авіації України”.
8. Наказ МО України від 05.01.2015 № 2 “Про затвердження Правил виконання польотів державної авіації України”. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0082-15>.
9. Організація планування та здійснення переміщення вузлів зв'язку на рухомих засобах Повітряних Сил Збройних Сил України: метод. рек. / [Я.В. Білецький, О.В. Гладкий, С.Б. Болехівський] . – Ж.: ЦОСМП ЗСУ, 2018. – 121 с. – Режим доступу: <https://elib.nuou.org.ua/katalog/organ%D1%96zac%D1%96ya->

planuvannya-ta-zd%D1%96jsnennya-perem%D1%96shhennya-vuzl%D1%96v-zv%E2%80%99yazku-na-ruxomix-zasobax-pov%D1%96tryanix-sil-zbrojnix-sil-ukra%D1%97ni.html.

10. Основи організації зв'язку та радіотехнічного забезпечення: навч. посіб. / [Ю. В. Новіков, Д. С. Комін, М. А. Павленко та ін.]. – Х. : ХУПС, 2015. – 210 с. – Режим доступу: <https://elib.nuou.org.ua/katalog/osnovi-organ%D1%96zac%D1%96%D1%97-zvyazku-ta-rad%D1%96otexn%D1%96chnogo-zabezpechennya.html>.

11. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів: наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 11 вересня 2020 року № 140. – К.: КСВ ЗСУ, 2020. – 265 с.

2.2.14. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація інженерно-авіаційного забезпечення”:

Призначення, склад, організаційна структура та завдання авіаційних підрозділів. Базування авіаційних підрозділів, вимоги до базування та основні тактичні нормативи. Організація розміщення авіаційної техніки та авіаційних засобів ураження на основних та оперативних аеродромах: основні вимоги до стоянок авіаційної техніки, технічних позицій, порядок розміщення авіаційної техніки. Заходи безпеки при роботі на авіаційній техніці.

Основи інженерно-авіаційного забезпечення бойових дій авіації. Основи управління підрозділами інженерно-авіаційної служби. Пункти управління інженерно-авіаційної служби бригади та їх призначення.

Призначення та завдання інженерно-авіаційного забезпечення бойової підготовки авіаційних частин. Організаційна структура інженерно-авіаційної служби авіаційної частини. Документація інженерно-авіаційної служби. Організація роботи, планування та документація інженерно-авіаційної служби безпілотної авіації державної авіації України.

Організація технічної експлуатації та ремонту авіаційної техніки. Особливості технічної експлуатації безпілотних повітряних суден. Організація робіт на авіаційній техніці. Види підготовок авіаційної техніки до польотів. Допуск авіаційної техніки, у тому числі безпілотних повітряних суден, до польотів. Регламентні, періодичні та профілактичні роботи на авіаційній техніці. Особливості зберігання авіаційної техніки резерву. Особливості зберігання і консервації безпілотних повітряних суден. Особливості організації технічної експлуатації авіаційної техніки в бойових умовах.

Організація інженерно-авіаційного забезпечення польотів.

Організація експлуатації засобів наземного обслуговування авіаційної техніки загального та спеціального застосування. Організація отримання, обліку та використання інструменту. Організація утримання та використання спеціальних автомобілів.

Призначення та види ремонту авіаційної техніки, сили та засоби ремонтного процесу. Особливості виконання військового ремонту у бойових умовах. Можливості інженерно-авіаційної служби частин щодо відновлення пошкодженої авіаційної техніки.

Порядок одержання, відправлення в ремонт, обліку, списання та розбирання авіаційної техніки. Передача авіаційної техніки. Особливості закріплення і передачі між підрозділами авіаційної частини безпілотних повітряних суден.

Організація інженерно-авіаційного забезпечення перебазування авіаційних частин, особливості та порядок перебазування інженерно-технічного складу та технічного майна.

Організація бойової підготовки у військових частинах авіації (визначення, етапи бойової підготовки, перелік документів бойової підготовки та порядок їх оформлення, порядок підготовки і проведення занять, тренувань). Організація інженерно-технічної підготовки особового складу авіаційних частин: мета та завдання інженерно-технічної підготовки; методи її проведення; порядок введення до строю інженерно-технічного складу; підготовка класних спеціалістів; перенавчання на нову авіаційну техніку; навчальна база.

Підтримання надійності авіаційної техніки: чинники, які впливають на надійність авіаційної техніки; заходи інженерно-авіаційної служби щодо забезпечення безвідмовності та відновлення боєздатності авіаційної техніки.

Боєготовність інженерно-технічного складу та авіаційної техніки, якими чинниками вона визначається. Організація утримання та відновлення справності (працездатності) авіаційної техніки.

Основи ракетно-технічного забезпечення військових частин авіації. Особливості експлуатації та підготовки авіаційних засобів ураження. Організація ведення обліку, списання майна номенклатури служби авіаційного озброєння.

Основні льотно-технічні характеристики літаків, вертольотів, безпілотних авіаційних комплексів державної авіації України, основних зразків авіаційних засобів ураження, що знаходяться на озброєнні авіації Збройних Сил України.

Порядок використання іноземних матеріально-технічних засобів, позаштатних пально-мастильних матеріалів.

Література для підготовки:

1. Правила інженерно-авіаційного забезпечення державної авіації України, затверджені наказом Міністерства оборони України від 05.07.2016 № 343 зі змінами. Режим доступу: <http://surl.li/itfplh>.

2. Порядок продовження (збільшення) встановлених показників виробів авіаційної техніки державної авіації, за якими не здійснюється авторський нагляд, затверджений наказом Міністерства оборони України від 16.02.2015 №68.

3. Порядок експлуатації за технічним станом виробів авіаційної техніки державної авіації, за якими розробник (виробник) не виконує своїх обов'язків із супроводження експлуатації та підтримання льотної придатності, затверджений наказом Міністерства оборони України від 19.12.2014 №904.

4. Методичні рекомендації державної авіації щодо збору, аналізу і подання інформації про несправності авіаційної техніки (МРДА-02/16), затверджені наказом начальника Управління регулювання діяльності державної авіації України від 08.09.2020 № 43.

5. Методичні рекомендації державної авіації щодо організації та здійснення поопераційного контролю виконання робіт на авіаційній техніці (МРДА-03/16), затверджені наказом начальника Управління регулювання діяльності державної авіації України від 24.03.2016 № 20.

6. Методичні рекомендації державної авіації з питань організації та виконання заходів інженерно-авіаційного забезпечення польотів та інших робіт на авіаційній техніці (МРДА-07/17), затверджені наказом начальника Управління регулювання діяльності державної авіації України від 08.09.2017 № 40.

7. Доктрина Об'єднана логістика, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 19.09.2020 (ВКП 4-00(01).01).

8. Доктрина Сили логістики, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 08.02.2021 (ВКП 4-32(41).01).

9. Правила об'єктивного контролю в державній авіації України, затверджені наказом Міністерства оборони України від 03.12.2014 №860.

10. Інструкція з об'єктивного контролю в авіації Повітряних Сил Збройних Сил України, затверджена наказом командувача Повітряних Силах ЗС України від 03.12.2018 №228.

12. Правила технічної експлуатації безпілотних авіаційних комплексів I класу державної авіації України, затверджені наказом Міністерства оборони України від 10.08.2018 № 401, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14.09.2018 за № 1062/32514.

13. Доктрина з організації підготовки у Збройних Силах України, ГШ ЗС України, Київ, липень 2020 року (ВКП 7-(03).01).

14. Методичні рекомендації з підготовки у Збройних Силах України, Київ, вересень 2020 року, (ВКДП 5(7)-00(01).03).

15. Настанова з бойової підготовки Повітряних Сил Збройних Сил України, Командування ПС ЗС України, Вінниця, 17.12.2020 року (ВКДП 7-00(12).01).

16. Тимчасова Доктрина застосування сил оборони України (Затв. Наказ ГК ЗСУ від 10.07.2025 року №330).

2.2.15. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація експлуатації та ремонту озброєння та військової техніки зенітних ракетних військ”:

Логістичне забезпечення військових частин (підрозділів) зенітних ракетних військ (визначення, мета, завдання, функції логістичного забезпечення).

Визначення, склад та призначення зенітних ракетних комплексів (зенітних ракетних систем). Основні вимоги до зенітних ракетних комплексів (зенітних ракетних систем). Класифікація зенітних ракетних комплексів, їх основні функціональні складові (цільовий та ракетний канали: визначення). Основні тактико-технічні характеристики зенітних ракетних комплексів (систем), що знаходяться на озброєнні підрозділів зенітних ракетних військ. Призначення зенітної керованої ракети, помилки наведення ЗКР на ціль за характером та за

причинами виникнення. Системи управління зенітними керованими ракетами. Структурна схема системи наведення зенітних керованих ракет.

Зенітні ракетні комплекси (системи) іноземних держав (склад, основні ТТХ). Тенденції розвитку ЗРК (ЗРС).

Експлуатація озброєння і військової техніки (визначення). Експлуатація озброєння і військової техніки зенітних ракетних військ за технічним станом (зміст, мета, сутність).

Ремонт військової техніки зенітних ракетних військ (визначення), види ремонту у відповідності до єдиної системи комплексного технічного обслуговування і ремонту озброєння і військової техніки.

Технічне обслуговування озброєння і військової техніки (призначення, види, і періодичність технічного обслуговування).

Засоби технічного обслуговування і ремонту озброєння і військової техніки військових частин (підрозділів) зенітних ракетних військ (їх перелік та призначення).

Порядок оцінювання стану озброєння і військової техніки у військовій частині (підрозділі) зенітних ракетних військ.

Підрозділи логістичного забезпечення військових частин зенітних ракетних військ (організаційно-штатна структура, сили та засоби, можливості).

Порядок організації бойової підготовки в підрозділах військових частин ЗРВ. Порядок підготовки та проведення тактичних (тактико-спеціальних) навчань (тренувань) з підрозділами військових частин ЗРВ. Порядок оцінювання підрозділу ЗРВ за тактичні (тактико-спеціальні) навчання (тренування).

Правила розробки та оформлення графічних бойових документів, графічні умовні знаки для відображення інформації, які використовуються в військових частинах (підрозділах) ЗРВ стосовно питань логістичного забезпечення.

Література для підготовки:

1. Довідник з протиповітряної оборони / А.Я. Торопчин, І.О. Романенко, Ю.Г. Даник та ін. – Київ: МО України, Харків: ХВУ, 2003. – 368 с.
2. Засоби протиповітряної та протиракетної оборони Сил оборони України. Іноземне озброєння: навчальний посібник / [Б.Ж.Шкурат, В.Г. Паталаха, Д.В. Резнік, та ін.]. – К. : НУОУ, 2025. – 192 с.
3. Наказ Командувача Повітряних Сил Збройних Сил України № 450 від 19.11.2012 р. “Про затвердження Керівництва з експлуатації ракетно-артилерійського озброєння військових частин (з’єднань) зенітних ракетних військ Повітряних Сил Збройних Сил України”.
4. Інструкція щодо перевірки та оцінки стану озброєння та військової техніки у ЗС України, затверджена наказом Міністра оборони України та Генерального штабу Збройних Сил України від 01.03.2018 № 88.
5. Порядок експлуатації за технічним станом озброєння та військової техніки зенітних ракетних та радіотехнічних військ, за якими не здійснюється авторський нагляд, затверджений наказом Міністра оборони України від 05.01.2010 № 53.

6. Тимчасова настанова з логістичного забезпечення бойових дій військових частин (підрозділів) Повітряних Сил Збройних Сил України, затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 28.12.2019 № 494.

7. Настава з бойової підготовки у Збройних Силах України, затверджена начальником Генерального штабу Збройних Сил України від 07.10.2020.

8. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів: затв. наказом Головнокомандувача ЗС України від 11.09.2020 № 140. – Київ, 2020. 261 с.

2.2.16. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація експлуатації та ремонту озброєння та військової техніки радіотехнічних військ”:

Класифікація озброєння РТВ. Класифікація радіоелектронної техніки (РЕТ) та її тактико-технічні характеристики (ТТХ).

Технічне обслуговування зразка РЕТ (призначення, види, періодичність і обсяг технічних обслуговувань зразка РЕТ). Характеристика експлуатаційної документації.

Сили і засоби логістичного (технічного) забезпечення радіотехнічного підрозділу. Організація логістичного (технічного) забезпечення радіотехнічного підрозділу у мирний час (особливий період). Загальні положення щодо організації зенітно-радіотехнічного забезпечення радіотехнічного підрозділу. Сили і засоби зенітно-радіотехнічного забезпечення радіотехнічного підрозділу.

Експлуатація та ремонт військової техніки РТВ (визначення, основні етапи експлуатації). Види ремонту у відповідності до єдиної системи комплексного технічного обслуговування і ремонту ОВТ. Організація та методи поточного ремонту зразка озброєння у радіотехнічному підрозділі.

Організація військового ремонту ОВТ в ході бойового застосування військової частини РТВ. Оцінювання стану зразка РЕТ РТВ.

Основні положення тактики РТВ (призначення та завдання РТВ; принципи бойового застосування РТВ; радіолокаційне поле РТВ, його параметри та показники; бойові можливості РТВ, їх показники та характеристика; радіолокаційна розвідка, етапи та способи її ведення; способи обробки та видачі радіолокаційної інформації; визначення та вимоги до управління в РТВ; визначення та основні напрямки взаємодії в РТВ; живучість та перешкодостійкість РТВ, основні заходи щодо їх забезпечення; визначення, основні показники маршру, порядок його здійснення. Види забезпечення та підтримки бойового застосування військових частин РТВ.

Література для підготовки:

1. Довідник з протиповітряної оборони / колектив авторів. – К.: МО України, 2003. – 368 с.

2. Доктрина з вивчення та впровадження досвіду у Збройних Силах України (ВКП 7-00(01).01): затверджена начальником Генерального штабу

Збройних Сил України 30 червня 2020 року. – К. : ГУДП ГШ ЗСУ спільно з ЦОС і МП ЗСУ, 2020. – 32 с.

3. Доктрина підготовки сил оборони держави (наказ Генерального штабу ЗС України від 21.01.2020 року №18).

4. Доктрина “Об’єднана логістика”, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 19.09.2020 р.

5. Доктрина “Забезпечення матеріально-технічними засобами, роботами та послугами”, затверджена НГШ ЗС України 21.01.2021 р.

6. Доктрина з охорони повітряного простору та протиповітряного прикриття важливих державних і військових об’єктів (ВКДП 3-08(01).01) : затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 25 грудня 2020 року. – Вінниця : КПС ЗСУ спільно з ХНУПС, 2020. – 34 с.

7. Доктрина “Повітряні Сили Збройних Сил України” (ВКП 1-00(12).01: затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 30 листопада 2020 року. – Вінниця : КПС ЗСУ спільно з ХНУПС, 2020. – 40 с.

8. Порядок логістичного забезпечення сил оборони під час виконання завдань з оборони держави, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 № 1208.

9. Тактика радіотехнічних військ: навчальний посібник / Г. В. Худов, Б. В. Бакуменко, В. І. Боровий та ін.; за заг. ред. Г. В. Худова. – Х. : ХНУПС, 2018. – 240 с.

10. Тимчасовий порядок оформлення оперативних (бойових) документів : наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 11 вересня 2020 року № 140. – К. : КСВ ЗСУ, 2020. – 265 с.

11. Тимчасова настанова з логістичного забезпечення бойових дій військових частин (підрозділів) Повітряних Сил Збройних Сил України. Наказ Генерального штабу ЗС України від 28.12.2019 р. № 494.

12. Тимчасове керівництво з організації діяльності ремонтно-відновлювальних органів радіотехнічних військ Повітряних Сил Збройних Сил України, затверджено наказом командувача Повітряних Сил Збройних Сил України від 12.10.2010 р. № 279.

2.2.17. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація аеродромно-технічного та інженерно-аеродромного забезпечення”:

Мета, завдання і види логістичного забезпечення. Функції логістичного забезпечення військових частин Повітряних Сил ЗС України, їх зміст. Загальна характеристика системи логістичного забезпечення військових частин (підрозділів) Повітряних Сил ЗС України.

Мета, завдання та основні заходи аеродромно-технічного забезпечення польотів.

Організація, порядок планування та прийняття рішення на аеродромно-технічне забезпечення польотів. Організація підготовки аеродрому до проведення польотів. Контроль за станом аеродромних покриттів під час проведення та після закінчення польотів.

Організація підготовки та допуску персоналу з аеродромно-технічного забезпечення та засобів аеродромно-технічного забезпечення польотів до забезпечення польотів. Організація руху автомобільного, спеціального транспорту та пішоходів на аеродромах державної авіації України.

Особливості організації та порядок виконання заходів аеродромно-технічного забезпечення польотів. Забезпечення кондиційним авіаційним паливом, мастилами, спеціальними рідинами. Контроль якості стиснених та зріджених газів. Організація забезпечення польотів авіаційно-технічним майном. Організація харчування льотного та наземного складу авіації під час виконання польотів. Створення умов для відпочинку льотного складу, персоналу з технічної експлуатації повітряних суден та іншого персоналу, який постійно виконує роботи на аеродромі.

Завдання та загальні обов'язки посадових осіб щодо організації та здійснення аеродромно-технічного забезпечення польотів.

Критерії та порядок оцінки аеродромно-технічного забезпечення польотів. Забезпечення безпеки польотів.

Мета, завдання та основні заходи інженерно-аеродромного забезпечення. Класифікація аеродромів державної авіації України. Вимоги до експлуатаційного утримання та ремонту аеродромів державної авіації України. Організація утримання і поточного ремонту штучних аеродромних покриттів. Організація утримання і поточного ремонту ґрунтової частини льотного поля. Організація утримання аеродромів в зимовий період та весною.

Організація утримання та поточного ремонту захисних споруд та сховищ на аеродромі. Організація експлуатаційного утримання та поточного ремонту водовідвідної та дренажної систем аеродрому. Організація утримання та ремонту будівель, споруд та інженерних мереж на аеродромах. Організація експлуатаційного утримання та поточного ремонту під'їзних та внутрішньо-аеродромних доріг.

Обов'язки посадових осіб з експлуатації та утримання аеродромів. Фінансове планування та фінансування експлуатаційних витрат аеродромів, матеріально-технічне забезпечення, облік та звітність. Організація використання засобів підготовки і утримання аеродромів.

Література для підготовки:

1. Бойовий статут Повітряних Сил “Логістика Повітряних Сил Збройних Сил України” затверджений командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України 20.03.2021 р.

2. Доктрина “Об’єднана логістика”, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 19.09.2020 р.

3. Доктрина “З організації переміщень та перевезень (транспортувань) у Збройних Силах України”, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 19.08.2020 р.

4. Доктрина “Забезпечення матеріально-технічними засобами, роботами та послугами”, затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 21.01.2021 р. №225.

5. Доктрина “Забезпечення військовим майном”, затверджена

начальником Генерального штабу ЗС України 21.01.2021 р.

6. Доктрина “Сили логістики”, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 04.02.2021 р.

7. “Доктрина застосування сил логістики”, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 04.02.2021 р.

8. “Доктрина з інфраструктурного забезпечення сил оборони”, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 16.04.2021 р.

9. Доктрина “Пункти управління (командні пункти) та організація роботи на них”, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 23.08.24 р.

10. Концепція функціонування системи логістичного забезпечення ЗС України. Затверджена наказом Головнокомандувача ЗС України від 20.04. 2023 №102/дск.

11. Наказ Міністерства оборони України від 05.01.2015 р. №2 “Про затвердження Правил виконання польотів державної авіації України”.

12. Наказ Міністерства оборони України від 24.12.2015 р. № 761 “Про затвердження Правил аеродромно-технічного забезпечення польотів повітряних суден державної авіації України”.

13. Наказ Міністерства оборони України від 26.06.2017 р. № 341 “Про затвердження Нормативів утримання засобів наземного забезпечення польотів повітряних суден та персоналу з їх експлуатації на аеродромах державної авіації України”.

14. Наказ Міністерства оборони України від 16.02.2016 р. № 77 “Про затвердження Інструкції з експлуатації електрогазової техніки в державній авіації України”.

15. Наказ Міністерства оборони України від 01.07.2013 р. № 441 “Про затвердження Інструкції з експлуатації аеродромів державної авіації України”.

16. Наказ Міністерства оборони України від 07.11.2014 р. № 811 “Про затвердження Правил визначення придатності до експлуатації аеродромів та злітно-посадкових майданчиків державної авіації України”.

17. Наказ Міністерства оборони України від 13.10.2014 р. № 731 “Про затвердження порядку реєстрації та допуску аеродромів та злітно-посадкових майданчиків державної авіації України”.

18. “Порядок логістичного забезпечення сил оборони під час виконання завдань з оборони держави, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності”, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27.12. 2018 р. № 1208.

2.2.18. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація застосування сил логістики повітряної компоненти”:

Мета, завдання і види логістичного забезпечення. Функції логістичного забезпечення військових частин Повітряних Сил ЗС України, їх зміст. Загальна характеристика системи логістичного забезпечення військових частин (підрозділів) Повітряних Сил ЗС України.

Сили та засоби логістичного забезпечення військових частин (підрозділів) Повітряних Сил ЗС України, їх призначення та завдання. Захист, охорона та

оборона сил та засобів логістичного забезпечення військових частин (підрозділів) Повітряних Сил ЗС України.

Підготовка системи логістичного забезпечення військових частин (підрозділів) Повітряних Сил ЗС України. Управління діями військових частин та установ логістичного забезпечення ПС ЗС України.

Організація логістичного забезпечення військових частин Повітряних Сил ЗС України. Призначення та завдання озброєння логістики військових частин Повітряних Сил ЗС України. Призначення та завдання тилу логістики військових частин Повітряних Сил ЗС України. Основні типи озброєння та військової техніки військових частин (підрозділів) Повітряних Сил ЗС України.

Класифікація аеродромів державної авіації України. Розташування об'єктів на аеродромі. Заходи щодо підтримання аеродромів у постійній експлуатаційній готовності.

Заходи, які проводяться в підрозділах та службах логістики військових частин Повітряних Сил ЗС України при приведенні їх в бойову готовність. Перелік та зміст заходів переведення військових частин забезпечення життєдіяльності на функціонування в умовах особливого періоду.

Військові запаси матеріальних засобів, їх призначення, розміри, ешелонування, розподіл і джерела поповнення.

Загальні положення щодо перевезення військ автомобільним, залізничним та повітряним транспортом. Організація підвезення матеріальних засобів у військові частини та підрозділи Повітряних Сил ЗС України. Порядок приймання, обліку і видачі матеріальних засобів. Транспортні засоби підвезення військової частини. Призначення і тактико-технічні характеристики автомобілів, причепів, автоцистерн та автопаливозаправників. Норми навантаження боєприпасів, пального, продовольства і речового майна на автомобілі та причепи.

Засоби забезпечення техніки паливом та їх характеристика.

Засоби продовольчої служби та їх характеристика.

Література для підготовки:

1. Бойовий статут Повітряних Сил “Логістика Повітряних Сил Збройних Сил України” затверджений командувачем Повітряних Сил Збройних Сил України 20.03.2021 р.

2. Доктрина “Об’єднана логістика”, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 19.09.2020 р.

3. Доктрина “З організації переміщень та перевезень (транспортувань) у Збройних Силах України”, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 19.08.2020 р.

4. Доктрина “Забезпечення матеріально-технічними засобами, роботами та послугами”, затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 21.01.2021 р. №225.

5. Доктрина “Забезпечення військовим майном”, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 21.01.2021 р.

6. Доктрина “Сили логістики”, затверджена начальником Генерального

штабу ЗС України 04.02.2021 р.

7. “Доктрина застосування сил логістики”, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 04.02.2021 р.

8. “Доктрина з інфраструктурного забезпечення сил оборони”, затверджена начальником Генерального штабу ЗС України 16.04.2021 р.

9. Доктрина “Пункти управління (командні пункти) та організація роботи на них”, затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 23.08.24 р.

10. Концепція функціонування системи логістичного забезпечення ЗС України. Затверджена наказом Головнокомандувача ЗС України від 20.04.2023 №102/дск.

11. Наказ Міністерства оборони України від 05.01.2015 р. №2 “Про затвердження Правил виконання польотів державної авіації України”.

12. Наказ Міністерства оборони України від 24.12.2015 р. № 761 “Про затвердження Правил аеродромно-технічного забезпечення польотів повітряних суден державної авіації України”.

13. Наказ Міністерства оборони України від 26.06.2017 р. № 341 “Про затвердження Нормативів утримання засобів наземного забезпечення польотів повітряних суден та персоналу з їх експлуатації на аеродромах державної авіації України”.

14. Наказ Міністерства оборони України від 16.02.2016 р. № 77 “Про затвердження Інструкції з експлуатації електрогазової техніки в державній авіації України”.

15. Наказ Міністерства оборони України від 01.07.2013 р. № 441 “Про затвердження Інструкції з експлуатації аеродромів державної авіації України”.

16. Наказ Міністерства оборони України від 07.11.2014 р. № 811 “Про затвердження Правил визначення придатності до експлуатації аеродромів та злітно-посадкових майданчиків державної авіації України”.

17. Наказ Міністерства оборони України від 13.10.2014 р. № 731 “Про затвердження порядку реєстрації та допуску аеродромів та злітно-посадкових майданчиків державної авіації України”.

18. “Порядок логістичного забезпечення сил оборони під час виконання завдань з оборони держави, захисту її суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності”, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2018 р. № 1208.

2.2.19. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація інженерного забезпечення бойових дій військ (сил)”:

Мета, завдання і заходи інженерної підтримки військ (сил) у загальновійськовому бою.

Сутність інженерної підтримки бойових дій, її місце серед інших складових підтримки, вимоги, що до неї ставляться. Основні завдання інженерної підтримки бойових дій військ, сили та засоби, які залучаються для виконання завдань інженерної підтримки в основних видах бою. Найважливіші принципи інженерної підтримки та принципи бойового застосування інженерних військ.

Основи бойової та мобілізаційної готовності інженерних військ і високої інженерної підготовки військових частин (підрозділів) родів військ.

Інженерне обладнання смуги оборони бригади, черговість, строки, обсяги. Організація інженерної підтримки загальновійськових частин (підрозділів) у наступі. Інженерна підтримка підготовки та ведення наступу бригадою.

Форми, зміст та порядок відпрацювання основних документів, планування та організації інженерної підтримки бойових дій загальновійськових частин (підрозділів) у різноманітних видах бою.

Організація взаємодії і виконання завдань інженерної підтримки на місцевості. Управління військовими частинами (підрозділами) інженерних військ.

Заходи загальної інженерної підтримки військ. Інженерні заходи щодо підвищення живучості та безпеки застосування військ і об'єктів. Інженерні заходи щодо обмеження мобільності військ (сил) противника. Заходи інженерної підтримки мобільності своїх військ. Інженерні заходи маскування об'єктів, підрозділів, районів в бойових діях. Концепція інженерної підтримки бою згідно стандартів НАТО, її зміст. Інженерна розвідка противника, місцевості та об'єктів. Оцінювання району бойових дій. Способи подолання дистанційно встановлених противником мінних полів. Способи бойового застосування частин (підрозділів) інженерної підтримки.

Інженерна підтримка форсування бригадою водної перешкоди. Потреба бригади в інженерних силах і засобах. Організація інженерної підтримки зустрічного бою. Організація інженерної підтримки загальновійськових частин (підрозділів) на марші. Призначення військових частин (підрозділів) інженерних військ, їх склад і бойові можливості, принципи бойового застосування.

Література для підготовки:

1. Доктрина Командування Сил підтримки Збройних Сил України. //Затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від. 29.09.2020 року – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 60 с.

2. Доктрина з інженерної підтримки застосування військ (сил). ВКП 10-24(04).01. Затверджена Начальником Генерального штабу Збройних Сил України 28.10.2020 року. – К.: ГШ ЗС України, 2020. – 38 с.

3. Тимчасова настанова з інженерного забезпечення Збройних Сил України. – К.: ГШ ЗС України. – 2019.

4. Бойовий статут сухопутних військ “Інженерна підтримка сухопутних військ Збройних Сил України”. БП 3-24(11).01. – К : КСВ ЗСУ, 2020. – 289 с.

5. Настава бойове застосування військових частин та підрозділів інженерних військ // Затверджено КСП ЗСУ від 18.12.2020 р. – 64 с.

6. Настава улаштування інженерних загороджень, їх маркування, облік та звітність. ВКДП 10-93(03).01. Затверджена наказом командувача Сил підтримки Збройних Сил України від 12 жовтня 2020 року № 68. – Київ, КСП ЗС України, 2020. – 178 с.

7. Настава подолання водних перешкод та суходолів. ВДКП10-

89(03.01). Затверджена наказом командувача Сил підтримки Збройних Сил України від 02 грудня 2020 року . – Київ, КСП ЗС України, 2020. – 208 с.

8. Настанова з подолання (маркування) інженерних загороджень. ВКДП 10-90(03).01. Затверджена наказом командувача Сил підтримки Збройних Сил України від 12 жовтня 2020 року № 67. – Київ, КСП ЗС України, 2020. – 203 с.

9. Настанова застосування сил і засобів дистанційного мінування. ВКДП 10-93(03).01. Затверджена наказом командувача Сил підтримки Збройних Сил України від 03 грудня 2020 року № 86. – Київ, КСП ЗС України, 2020. – 62 с.

10. Порядок оформлення оперативних (бойових) документів. - К.: ГШ ЗС України, - 2020. (наказ ГШ ЗС України від 11.09.2020 року № 140).

2.2.20. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація радіаційного, хімічного та біологічного захисту військ (сил)”:

Мета, основні завдання і заходи ХБРЯ захисту військ в основних видах бою. Мета ХБРЯ захисту військ як виду підтримки в бою. Завдання вогнеметних підрозділів в бою. Основні завдання екологічної безпеки у повсякденній діяльності військ. Заходи підтримання живучості військ в умовах ХБРЯ зараження. Заходи під час ліквідації наслідків ХБРЯ зараження. Заходи посилення захисту військ із застосуванням аерозолів. У виконанні яких заходів полягає підтримання живучості оперативного угруповання військ в умовах ХБРЯ зараження. Фактори обстановки, які впливають на організацію ХБРЯ захисту військ в бою. Що включає в себе оцінювання ХБРЯ обстановки в смузі дій.

Організація ХБРЯ захисту військової частини (підрозділу) під час підготовки до бойових дій. Порядок і зміст роботи начальника служби ХБРЯ захисту військової частини (підрозділу) при організації ХБРЯ захисту. Перелік, структура і зміст плануючих документів із ХБРЯ захисту військової частини (підрозділу) в основних видах бою.

Призначення підрозділів РХБ захисту, їх склад і можливості. Послідовність і зміст роботи командира підрозділу РХБ захисту при організації бойових дій. Зміст рішення командира підрозділу РХБ захисту на виконання завдань за призначенням. Структура бойового наказу командира підрозділу РХБ захисту.

Мета, завдання і заходи технічного забезпечення ХБРЯ захисту військ. Організація технічного забезпечення ХБРЯ захисту військ.

Озброєння ХБРЯ захисту військ. Призначення, ТТХ і порядок використання технічних засобів для здійснення завдань ХБРЯ захисту.

Вимоги нормативно-правових документів щодо екологічної безпеки у військах. Організація екологічної безпеки у військовій частині в мирний час.

Обов'язки посадових осіб військової частини з охорони навколишнього природного середовища.

Література для підготовки:

1. Кодекс Цивільного захисту України // введений в дію рішенням Верховної Ради України з 01.07.2013. – 114 с.

2. Доктрина Командування Сил підтримки Збройних Сил України.

//Затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 29.09.2020 – К.: ГШ ЗСУ, 2020. – 60 с.

3. Доктрина “Хімічний, біологічний, радіаційний та ядерний захист військ (сил)”. Затверджено наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 07.01.2025 № 13 – К.: ГШ ЗСУ, 2025. – 31 с.

4. Настанова “Хімічний, біологічний, радіаційний та ядерний захист військ (сил)” затверджена наказом Головнокомандувача Збройних Сил України від 26.06.2025 №305 дск – К.: ГШ ЗСУ, 2025. – 125 с..

5. Положення щодо організації екологічної безпеки в МО України та ЗС України // затверджено наказом Міністерства оборони України від 10.08 2015 № 396 – К.: МО України, 2015. – 18 с.

6. Інструкція “Оповіщення, звітування та прогнозування про хімічну, біологічну, радіологічну та ядерну загрозу (інцидент)” ПТКП 11-148(263), затверджена наказом командувача Сил підтримки ЗС України від 12.01.2024 № 5а – К.: КСП ЗС України, 2024. – 438 с.

7. Інструкція “Попередження, оповіщення та прогнозування загрози хімічних, біологічних, радіологічних та ядерних інцидентів. Вимоги до системи” ПТКП 10-25(148), затверджена наказом командувача Сил підтримки ЗС України від 20.04.2023 №35а – К.: КСП ЗС України, 2023. – 158 с.

8. Настанова з впливу носіння ХБРЯ індивідуальних засобів захисту на ефективність особового складу та підрозділів під час військових операцій ВКДП 10-25(03), затверджена наказом командувача Сил підтримки ЗС України від 18.12.2020 №96 – К.: КСП ЗС України, 2020. – 42 с.

9. Настанова з порядку організації радіаційної безпеки у ЗС України ВКДП 10-153(03).01, затверджена наказом командувача Сил підтримки ЗС України від 10.12.2020 №88. – Київ, КСП ЗС України, 2020. – 84 с.

10. Настанова з порядку організації моніторингу довкілля на об’єктах Збройних Сил України ВКДП 10-52(03).01, затверджена наказом командувача Сил підтримки Збройних Сил України від 10.10.2020 № 87. – К.: КСП ЗС України, 2020. – 38 с.

11. Бойовий статут сухопутних військ “Хімічний біологічний радіологічний ядерний захист Сухопутних Військ Збройних Сил України”, затверджено наказом командувача СВ ЗС України 20.12.2020 дск.

12. Бойовий статут Військово-Морських Сил Збройних Сил України “Хімічний біологічний радіологічний ядерний захист” затверджений наказом Командування ВМС ЗС України від 21.12.2020 № 403 дск.

13. Бойовий статут Повітряних Сил “Хімічний, біологічний, радіологічний ядерний захист” Повітряних Сил Збройних Сил України затверджений наказом Командувача ПС ЗС України 30.11.2020 дск.

14. Інструкції з функціонування системи попередження і оповіщення про хімічну, біологічну, радіологічну та ядерну загрозу (інцидент) у системі Міністерства оборони України, затверджена наказом Міністерства оборони України від 22.03.2023 № 152 – К.: МО України, 2023. – 72 с.

15.Методика оцінювання обстановки у надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру [навч.-метод. посіб.] – К.: НУОУ, 2018. – 124 с.

2.2.21. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація логістичного забезпечення”:

Мета, завдання логістичного забезпечення, заходи та основні функції логістичного забезпечення військової частини (підрозділу) в бою.

Загальні положення щодо розміщення та переміщення підрозділів логістики військової частини, підрозділів під час підготовки і в ході ведення бойових дій.

Шляхи підвезення та евакуації військової частини (колонні шляхи підрозділів), їх призначення, підготовка та утримання.

Організація захисту, охорони та оборони підрозділів логістики військової частини, підрозділів.

Забезпечення матеріальними засобами військової частини, підрозділів при підготовці та в ході ведення бою. Порядок забезпечення військової частини, підрозділів різними матеріальними засобами.

Потреба військової частини, підрозділів у матеріальними засобах. Розрахунково-постачальні одиниці, їх призначення і характеристика. Бойовий комплект, заправка основних типів озброєння, бойових та транспортних машин механізованого батальйону, добова видача продовольства.

Військові запаси матеріальних засобів військової частини, підрозділів, їх призначення, розміри, ешелонування, ділення і джерела поповнення. Непорушний (незнижувальний) запас матеріальних засобів як частина військових запасів, його розміри по боеприпасах, пальному і продовольству.

Забезпечення військової частини і підрозділів водою. Норми витрати води на різні потреби на одну людину і одиницю техніки.

Призначення, склад, завдання і можливості взводу матеріального забезпечення механізованого (танкового) батальйону. Призначення, склад, завдання, технічне оснащення та можливості підрозділів взводу матеріального забезпечення мб (тб) (автомобільних відділень, господарського відділення), лазні. Призначення, склад, завдання, технічне оснащення та можливості підрозділів матеріального забезпечення військової частини (речової ремонтної майстерні, польової лазні, їдальні).

Розміщення функціональних підрозділів взводу матеріального забезпечення (батальйонного пункту заправки, батальйонного продовольчого пункту) мб (тб) на місцевості, вимоги до районів розміщення, обладнання районів. Тактико-логістичні нормативи розміщення підрозділів взводу матеріального забезпечення.

Дії функціональних підрозділів взводу матеріального забезпечення щодо організації заправки техніки мб (тб) та харчування особового складу при підготовці і в ході ведення оборонного (наступального) бою та на марші. Організація утримання та зберігання установлених запасів пального, продовольства в мб (тб), порядок їх витрати та поповнення.

Обов'язки командира, начальника штабу і заступника командира з логістики (тилу) щодо управління логістикою (тилом) батальйону (дивізіону).

Логістичне забезпечення підрозділів батальйону (дивізіону) в оборонному бою. Підготовка логістики. Розміщення і переміщення підрозділів логістики,

вибір, використання наявних доріг (колонних шляхів) для підвезення та евакуації. Організація захисту, охорони та оборони підрозділів логістики батальйону (дивізіону) під час підготовки і у ході бою. Підготовка району розміщення підрозділів логістики в інженерному відношенні та його обладнання, обсяг земляних робіт.

Забезпечення матеріальними засобами підрозділів батальйону (дивізіону) під час підготовки до оборонного бою. Накопичення запасів матеріальних засобів, організація їх підвезення, технічне обслуговування, ремонт спеціальних транспортних засобів і похідних кухонь.

Забезпечення матеріальними засобами підрозділів батальйону (дивізіону) в ході ведення оборонного бою. Організація підвезення матеріальних засобів, заправка машин паливом, поповнення запасів боєприпасів, забезпечення особового складу гарячою їжею, ремонт та евакуація пошкодженої техніки. Управління логістикою (тилом).

Логістичне забезпечення підрозділів батальйону (дивізіону) у наступальному бою. Підготовка логістики. Розміщення і переміщення підрозділів логістики. Вибір, використання наявних доріг (колонних шляхів) для підвезення та евакуації. Заходи щодо захисту, оборони і охорони підрозділів логістики батальйону (дивізіону) під час підготовки і у ході наступального бою.

Забезпечення матеріальними засобами підрозділів батальйону в ході ведення наступального бою. Організація підвезення матеріальних засобів, заправка техніки паливом, поповнення запасів боєприпасів, забезпечення особового складу гарячою їжею, ремонт та евакуація пошкодженої техніки. Управління логістикою (тилом).

Логістичне забезпечення підрозділів батальйону (дивізіону) на марші. Завдання логістики у ході здійснення батальйоном (дивізіоном) маршру. Побудова колони підрозділів логістики на марші. Потреба в пальному і організація заправки техніки батальйону (дивізіону). Забезпечення особового складу гарячою їжею. Технічне обслуговування, ремонт та евакуація пошкодженої техніки. Управління логістикою (тилом).

Логістичне забезпечення підрозділів батальйону (дивізіону) у зустрічному бою. Завдання логістики. Розміщення і переміщення підрозділів логістики. Використання колонних шляхів і доріг для підвезення і евакуації; захист, охорона та оборона логістики. Можливі витрати боєприпасів і пального та організація поповнення їх у підрозділах. Ремонт та евакуація техніки. Управління логістикою (тилом).

Призначення, склад, завдання і можливості батальйону матеріального забезпечення окремої механізованої (мотопіхотної) бригади. Призначення, склад, завдання, технічне оснащення та можливості підрозділів батальйону матеріального забезпечення (роти забезпечення БП, роти забезпечення продовольством, речовим, військово-технічним майном, польової лазні, їдальні).

Розміщення батальйону матеріального забезпечення та підрозділів на місцевості, вимоги до районів розміщення, обладнання районів. Тактико-

логістичні нормативи розміщення підрозділів батальйону матеріального забезпечення.

Дії батальйону матеріального забезпечення при підготовці і в ході ведення омбр (омпбр) оборонного (наступального) бою та на марші. Організація утримання та зберігання установлених запасів матеріальних засобів, порядок їх поповнення.

Обов'язки командира, начальника штабу і заступника командира з логістики щодо управління логістикою омбр (омпбр).

Логістичне забезпечення підрозділів омбр (омпбр) в оборонному бою. Підготовка логістики. Розміщення і переміщення підрозділів логістики. Вибір, призначення, підготовка, утримання та використання шляхів підвезення та евакуації. Організація захисту, охорони та оборони підрозділів логістики під час підготовки і у ході бою. Підготовка району розміщення підрозділів логістики в інженерному відношенні та його обладнання, обсяг земляних робіт.

Забезпечення матеріальними засобами підрозділів омбр (омпбр) під час підготовки до оборонного бою. Накопичення запасів матеріальних засобів, організація їх підвезення, технічне обслуговування, ремонт спеціальних транспортних засобів.

Забезпечення матеріальними засобами підрозділів омбр (омпбр) в ході ведення оборонного бою. Організація підвезення матеріальних засобів, ремонт та евакуація пошкодженої техніки. Управління логістикою (тилом).

Логістичне забезпечення підрозділів омбр (омпбр) у наступальному бою. Підготовка логістики. Розміщення і переміщення підрозділів логістики. Вибір, призначення, підготовка, утримання шляхів підвезення та евакуації. Організація захисту, охорони та оборони підрозділів логістики під час підготовки і у ході бою.

Забезпечення матеріальними засобами підрозділів омбр (омпбр) в ході ведення наступального бою. Організація підвезення матеріальних засобів, ремонт та евакуація пошкодженої техніки. Управління логістикою (тилом).

Логістичне забезпечення підрозділів батальйону (дивізіону) на марші. Завдання логістики у ході здійснення омбр (омпбр) маршу. Побудова колони підрозділів логістики на марші. Потреба в пальному і організація заправки техніки підрозділів омбр (омпбр). Технічне обслуговування, ремонт та евакуація пошкодженої техніки. Управління логістикою (тилом).

Логістичне забезпечення підрозділів омбр (омпбр) у зустрічному бою. Завдання логістики. Розміщення і переміщення підрозділів логістики. Вибір, призначення, підготовка, утримання шляхів підвезення та евакуації. захист, охорона та оборона логістики. Можливі витрати боєприпасів і пального та організація поповнення їх у підрозділах. Ремонт та евакуація техніки. Управління логістикою (тилом).

Військове господарство. Організація і ведення військового господарства. Склад військового господарства і його основні завдання.

Обов'язки командирів частин і підрозділів, їх заступників, начальників служб щодо організації і ведення військового господарства. Підготовка об'єктів господарського призначення до роботи у зимових умовах. Загальні протипожежні заходи, які проводяться у частинах і підрозділах. Контроль господарської діяльності частини і підрозділу. Матеріальна відповідальність

військовослужбовців, робітників і службовців за збитки, заподіяні державі.

Матеріальне і торговельно-побутове забезпечення частин і підрозділів у мирний час. Порядок забезпечення підрозділів матеріальними засобами у мирний час. Джерела поповнення і порядок відпускання матеріальних засобів.

Організація підвезення матеріальних засобів у частини та підрозділи (у мирний час). Порядок приймання, обліку і видачі матеріальних засобів.

Норми забезпечення речовим майном солдатів, сержантів і офіцерів Збройних Сил України.

Заправка машин у військовій частині. Порядок документального оформлення витрат пального. Заходи щодо зберігання отруйних технічних речовин.

Порядок забезпечення матеріальними засобами підрозділів, розташованих окремо від своєї частини.

Ротне господарство. Основні завдання та організація ротного господарства. Обов'язки начальників служб логістики (тилу) щодо організації і ведення ротного господарства. Приміщення роти, їх призначення, обладнання, утримання, опалення, провітрювання та освітлення. Обов'язки осіб добового наряду щодо утримання приміщень і території, що закріплена за підрозділами. Отримання, організація зберігання, експлуатації техніки та майна роти. Порядок клеймування речового майна. Заходи щодо зберігання і ефективного використання матеріальних засобів у підрозділах. Приймання та здавання ротного господарства командиром і старшиною роти.

Технічні засоби служб тилу. Призначення і тактико-технічні характеристики автомобілів КРАЗ-255Б, КРАЗ-260М, КРАЗ-6322, КРАЗ-5233 та причепів І-АП-0,5, І-АП-1,5, 2-ПН-4м, 2-П-8.

Призначення і тактико-технічні характеристики засобів транспортування та заправки паливом: автоцистерн АЦ-4,3-131, АЦ-5,5-4320, АЦ-8,5-255Б, АЦ-10-260; автопричепів ПЦ-4,2, ПЦ-6,7; автопаливомаслозаправників АПМЗ-5,0-4320, АПМЗ-5,5-4310.

Норми навантаження боєприпасів, пального, продовольства і речового майна на автомобілі та причепах. Технічні характеристики обладнання, що використовується для виконання вантажувально-розвантажувальних робіт.

Засоби перекачки пального. Призначення і короткі тактико-технічні характеристики ПСП-75, ПСП-160, МНУП-80, МНУМ-14. Основні правила їх експлуатації.

Пальнозаправні колонки, їх типи, тактико-технічні характеристики.

Польові заправні пункти пального ПЗП-10, ПЗП-14, ПЗП-20, їх призначення і тактико-технічні характеристики. Призначення і тактико-технічні характеристики резервуарів МР-4, МР-6. Бочки і бідони, їх номенклатура, короткі тактико-технічні характеристики.

Технічні засоби приготування і транспортування гарячої їжі у польових умовах, їх призначення і короткі тактико-технічні характеристики: кухні автомобільні ПАК-200, ПАК-200М, причепні КП-125, КП-130; переносні КО-75, МК-10, МК-30, КП-20; кип'ятильники ПНК-2; плити причіпні ПП-170; плити переносні ПП-40; термоси ТВН-12, ТН-36.

Технічні засоби підвезення продовольства і води, їх призначення і короткі тактико-технічні характеристики: автомобілі-фургони хлібні АФХ-53, ізотермічні АФІ-53 та комбіновані АФК-53; причіпні ЦВ-1,2 і переносні ЦВ-4, ЦВ-3 цистерни для води; автоводоцистерни АЦХТ-4,5, АЦХТ-5, АВЦ-1,7.

Майстерня для ремонту речового майна військової частини, її обладнання. Призначення, будова і тактико-технічні характеристики похідних швейних машин 322м, 323 і 378 класів.

Польова лазня, її обладнання. Призначення, будова і тактико-технічні характеристики ДДА-66, ДДА-2, ДДА-3, ДДП-2, МЛПК, МЛПМ, КШНВ-2.

Забезпечення засобами ураження. Класифікація засобів ураження за призначенням і належністю до певного рівня забезпечення (місць утримання). Класифікація засобів ураження за цільовим призначенням та порядком витрат. Норми накопичення, утримання та ешелонування непорушних запасів засобів ураження. Військові запаси засобів ураження, їх ешелонування та джерела поповнення. Організація зберігання засобів ураження на арсеналах, базах, складах. Вимоги до місць зберігання засобів ураження в польових умовах.

Відновлення ОВТ. Технічна розвідка, евакуація, ремонт, приведення ОВСТ до боєздатного стану - як складові відновлення ОВСТ. Тимчасові органи з відновлення ОВСТ які створюються у військовій частині (підрозділі) під час підготовки до бойових дій, їх призначення, можливий склад та основні завдання. Організація відновлення ОВСТ військової частини (підрозділу) під час підготовки та в ході ведення бойових дій (пересування).

Експлуатація ОВТ. Основні завдання експлуатації ОВТ. Отримання, введення в експлуатацію, облік, порядок передачі та приймання ОВТ. Підготовка ОВТ до застосування за призначенням та утримання ОВТ у готовності до використання за призначенням. Порядок ведення рекламацийної роботи. Планування експлуатації ОВТ та облік витрат ресурсу. Категорювання ОВТ та ВТМ. Вимоги керівних документів щодо організації зберігання ОВТ у військах. Організація та періодичність перевірок стану ОВТ посадовими особами. Вимоги керівних документів щодо оцінки стану ОВТ. Організація проведення паркових днів. Організація проведення заходів сезонного обслуговування ОВТ.

Вимоги керівних документів та загальні положення з організації технічного обслуговування ОВТ. Види технічного обслуговування та їх характеристика (призначення, періодичність проведення, сили та засоби, що залучаються до виконання). Види ремонту та їх характеристика (призначення, періодичність проведення, якими силами та засобами виконуються). Порядок здавання ОВТ в ремонт і отримання з ремонту. Планування, облік і звітність при військовому ремонті.

Мета, завдання, інфраструктурного забезпечення. Заходи інфраструктурного забезпечення. Квартирно-експлуатаційні органи та квартирно-експлуатаційна служба Збройних Сил України, їх призначення та завдання. Розквартирування військ у мирний час та облік фондів військових містечок і земельних ділянок. Розквартирування військ у воєнний час. Порядок зарахування військових частин на квартирне забезпечення.

Види оглядів та порядок проведення оглядів казармено-житлового фонду, комунальних споруд, інженерних мереж та територій військових містечок. Види комунальних послуг, що вони включають. Порядок планування та забезпечення комунальними послугами військових частин. Перелік основних заходів з підготовки казармено-житлового фонду до роботи у зимових умовах. Обов'язки командира військової частини, інших посадових осіб військових частин з експлуатації, утримання казармено-житлового фонду комунальних споруд, інженерних мереж, правил природокористування, охорони довкілля та використання комунальних послуг.

Порядок забезпечення військових частин квартирним майном і меблями. Організація експлуатації і збереження меблів, казарменого інвентарю. Порядок їх обліку. Порядок забезпечення військ твердим паливом, газом та тепловою енергією. Основні заходи з економії палива і теплової енергії. Порядок планування поточного та капітального ремонту об'єктів військового господарства. Види та порядок проведення оглядів будівель та споруд військового містечка. Обов'язки посадових осіб військової частини з планування, організації і виконання поточного та капітального ремонтів військових об'єктів. Система водопостачання, каналізації, тепlopостачання, енергопостачання її елементи та вимоги до обладнання і експлуатації. Правила природокористування та охорона довкілля військових містечок.

Поняття транспорту (транспортних засобів) та його роль для забезпечення оборони країни. Поняття транспортування, перевезення, підвезення, переміщення та їх ключові відмінності. Сутність та основна мета транспортного забезпечення Збройних Сил України. Види транспортного забезпечення військ (сил). Поняття організації військових перевезень та транспортування. Поняття транспортної логістики та її роль в перевезенні, підвезенні матеріальних засобів. Складові єдиної транспортної системи України. Планування роботи транспорту та черговість транспортних перевезень в особливий період.

Категорії транспорту та їх характеристика. Основні завдання та принципи транспортного забезпечення військ (сил). Основні завдання, які виконуються під час організації перевезень та транспортування. Класифікація військових перевезень та їх характеристика. Основні керівні документи щодо перевезень та підвезення матеріальних засобів різними видами транспорту. Порядок організації та здійснення управління єдиною транспортною системою України в особливий період. Основні завдання транспортної логістики військ (сил) в мирний час та в особливий період. Заходи щодо функціонування єдиної транспортної системи України в особливий період. Основні завдання єдиної транспортної системи України в особливий період. Особливості застосування різних видів транспорту в мирний час та під проведення воєнних дій. Підготовка та розподіл транспортних засобів. Розгортання та технічне прикриття транспортних комунікацій. Контроль за здійсненням військових перевезень (транспортування).

Література для підготовки:

1. Закон України “Про регулювання містобудівної діяльності” (Зміни від 14.01.2025 р. № 4213 - IX).
2. Закон України Про Збройні Сили України. (Відомості Верховної Ради України, 1992, № 9, ст..108, зі змінами).
3. Закон України Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України. (Відомості Верховної Ради України, 1999, № 22-23, ст..194, зі змінами).
4. Стратегічний оборонний бюлетень України (Указ президента України від 17.09.21 №473/2021).
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 4 серпня 2000 № 1225 Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах (зі змінами).
6. Постанова КМУ від 13.04.11 р. № 461 “Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об’єктів” (Зміни від 04.02.2015 р. № 117)”.
7. Наказ МОУ № 300 від 16.07.97 р. “Про затвердження Положення про військове (корабельне) господарство”.
8. Наказ Міністерства оборони України від 03.07.13 р. № 448 “Про затвердження Положення про організацію квартирно-експлуатаційного забезпечення Збройних Сил України” (Зміни від 04.08.2015 № 383).
9. Наказ МОУ № 905 від 19.12.14 р. “Про затвердження Інструкції та ведення бухгалтерського обліку в Збройних Силах України” (зі змінами).
10. Наказ Головнокомандувача ЗСУ від 06.02.2021 р. № 28 “Про затвердження Порядку поточного ремонту будівель і комунальних споруд ЗС України”.
11. “Державні будівельні норми України,” 2000 р. (ДБН).
12. Наказ Міністерства оборони України від 05.06.19 р. № 284 “Про затвердження Положення про організацію будівництва об’єктів МОУ та ЗСУ”. (Зміни від 08.11.19 р. № 577; та від 31.07.20 р. № 264).
13. Наказ Держкомітету України з питань житлово-комунального господарства № 150 від 10.08.2004 р. “Про затвердження Примірною переліку послуг з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій та послуг з ремонту приміщень, будинків, споруд”.
14. Наказ МОУ № 685 від 29.09.2014 р. “Про затвердження Положення про пожежну безпеку в системі Міністерства оборони України”.
15. Наказ Міністерства оборони України № 5 від 05.01.11 р. “Про затвердження Показників об’єктів (службових приміщень) військових містечок, призначених для розквартирування військових частин, установ та ВНЗ ЗС України”.
16. Наказ Міністерства оборони України від 30.01.19 р. № 34 “Про затвердження Порядку використання квартирною майна у МОУ та ЗСУ”.
17. Наказ Міністерства оборони України від 18.01.2021 р. № 12 “Про затвердження змін до Порядку використання квартирною майна у МОУ та ЗСУ.”
18. Наказ Мінрегіону України № 45 від 16.05.2011 р. “Про порядок

розроблення проектної документації на будівництво об'єктів. (Зміни від 09.04.2012 № 122).”

19. Спільний наказ Держкомстат України та Держкомбуд № 237/5 від 21.06.2002 р. “Типові форми первинних документів з обліку у будівництві”.

20. Наказ Держбуду України № 201 від 14.09.2000 р. “Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи”.

21. Наказ Держбуду України № 80 від 07.05.02 р. “Про доповнення № 3 до ДБН Д.1.1.-1-2000 Правил визначення вартості будівництва”.

22. Наказ Міністра оборони України № 300 від 16.07.97 р. “Про введення в дію Положення про військово (корабельне) господарство у Збройних Силах України”.

23. Інфраструктурне забезпечення військ (сил) Збройних Сил України, навчальний посібник, НУОУ, 2024 р.

24. Концепція функціонування системи логістичного забезпечення Збройних Сил України, наказ ГК ЗСУ від 20.04.2023 р. №102/ДСК.

25. Тимчасова настанова з логістичного забезпечення Збройних Сил України, частина I (стратегічний, оперативний рівень), наказ ГШ ЗС України від 01.07.2019 р. №236 - К.: ГШ ЗС України, 2019., 141с.

26. Наказ Міністерства оборони України від 05.09.2013 р. № 595 “Про затвердження Положення з військових перевезень залізничним, морським, річковим та повітряним транспортом”.

27. Наказ Міністерства оборони України та Міністерства інфраструктури України від 12.10.2016 р. № 526/350 “Про затвердження Інструкції з планування і управління військовими перевезеннями водним транспортом у Збройних Сил України”.

28. Наказ Міністерства оборони України та Міністерства інфраструктури України від 01.12.2015 р. №666/503 “Про затвердження Інструкції з планування військових залізничних перевезень”.

29. Наказ Міністерства оборони України 01.12.2014 р. № 853 “Про затвердження Інструкції з управління військовими залізничними перевезеннями”.

30. Наказ Міністерства оборони України від 05.08.2014 р. № 505 дск “Про затвердження Інструкції з управління військовими залізничними перевезеннями на особливий період”.

31. Наказ Міністерства оборони України від 12.12.2016 р. № 678 “Про затвердження Інструкції про використання автомобільної техніки у Міністерстві оборони України”.

32. Доктрина “З організації перевезень та транспортування у Збройних Силах України”. Затверджено начальником ГШ ЗС України від 16.10.2023 р. № 4049/НВГШ.

33. Бойовий статут Сухопутних військ Збройних Сил України “Транспортні операції та військові перевезення” затверджений наказом командувача Сухопутних військ Збройних Сил України 18.12.2020 р. № 983.

34. ВСТ 01.016.003 – 2021 (01) Логістичне забезпечення військ (сил). Основні терміни та визначення, МОУ, К., 2021.

35. АJP–4.4 (А). Об'єднана доктрина перевезень та транспортувань НАТО.
36. STANAG 2506. Спільна об'єднана доктрина перевезень та транспортування.
37. Організація транспортного забезпечення у Збройних Сил України: підручн. / Ю.О. Ганненко, А.С. Данильчук, В. І. Іванов, В.С. Кивлюк та ін.; НУОУ. Київ, 2025. 301 с.
38. Військовий стандарт 01.016.003 – 2021 (01) Логістичне забезпечення військ (сил). Основні терміни та визначення. – К.: МОУ, 2021.
39. Настанова “Польовий артилерійський склад” – К.: Командування Сил логістики, - 2020. – 156 с.
40. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України “Польовий артилерійський склад зберігання ракет і боєприпасів” від 04.10.2019 р., № 386.
41. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 20.03.2020 №110 Про затвердження Тимчасового керівництва з організації забезпечення, експлуатації озброєння та військової техніки у Збройних Силах України.
42. Доктрина об'єднана логістика (затверджена Головнокомандувачем ЗС України 19.09.2020).
43. Наказ Міністерства оборони України від 29.03.2021 №81 Про затвердження Порядку списання військового майна у Збройних Силах України та Державній спеціальній службі транспорту (зі змінами).
44. Бойовий статут “Логістика Сухопутних військ Збройних Сил України” (тактичний рівень) - К.: КСВ ЗСУ, 2021.
45. Бойовий статут Сухопутних військ “Логістичні операції Сухопутних військ Збройних Сил України” (тактичний рівень) - К.: КСВ ЗСУ, 2021.
46. Бойовий статут Сухопутних військ “Операції з розміщення військ” (тактичний рівень) - К.: КСВ ЗСУ, 2021.
47. Військовий тил. Частина 1. Основи тилового забезпечення військових частин (підрозділів), тактичних груп. Навчальний посібник – К.: НУОУ. 2020.
48. Військовий тил. Частина 2. Тилове забезпечення окремої механізованої (танкової) бригади. Навчальний посібник – К.: НУОУ. 2021.
49. ДСТУ В 8821-1:2018. Стандартизація у сфері озброєння та військової техніки. Частина 1. Основні терміни та визначення.
50. Військовий стандарт 01.310.001. Матеріально-технічне забезпечення військ (сил). Основні терміни та визначення Частина 2.
51. Основи організації експлуатації та ремонту озброєння і військової техніки. – К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського ім. Івана Черняхівського, 2019. – 400 с.
52. Основи організації відновлення озброєння та військової техніки К.: НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2019. – 136 с.

2.2.22. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Економіка та фінансове забезпечення військ (сил)”:

Сутність, призначення державного бюджету. Бюджетна система України та бюджетний процес в Україні. Бюджет Міністерства оборони України і його

основні характеристики. Організація системи бюджетного та оборонного планування, формування показників оборонного та бюджетного планування в Міністерстві оборони України. Програмно-цільовий метод у формуванні оборонного бюджету. Формування видатків бюджету Міністерства оборони України в мирний час та в умовах особливого періоду.

Організація системи фінансового забезпечення Збройних Сил України. Сутність фінансового забезпечення, його складові елементи і місце серед інших видів забезпечення. Завдання та принципи фінансового забезпечення, поняття фінансової дисципліни, основні вимоги та відповідальність за її дотримання, складові елементи фінансової дисципліни. Джерела фінансового забезпечення збройних сил, їх класифікація. Військове керівництво фінансовим забезпеченням Збройних Сил України. Розпорядники коштів та їх фінансові органи: обов'язки, права та відповідальність. Відповідальні виконавці бюджетних програм та їх роль у ресурсному забезпеченні військ (сил). Обов'язки, відповідальність та права посадових осіб щодо ведення фінансового господарства.

Фінансове планування, порядок витребування та використання бюджетних асигнувань. Завдання фінансового планування у військах (силах). Принципи фінансового планування. Послідовність здійснення фінансового планування відповідно до вимог бюджетного законодавства. Учасники процесу фінансового планування. Основні фінансово-планові документи, які використовуються у військах (силах) у процесі фінансового планування для витребування і використання коштів. Підстави (вихідні дані) для складання кошторису, плану асигнувань загального фонду бюджету, плану асигнувань спеціального фонду державного бюджету (за винятком власних надходжень військових формувань) та зведених показників спеціального фонду кошторису. Планування та використання коштів спеціального фонду у Міністерстві оборони України з урахуванням досвіду режиму воєнного стану в державі. Витребування грошових коштів військовими формуваннями. Порядок внесення змін до кошторисів та планів асигнувань. Казначейське обслуговування виконання кошторисів військових формувань Збройних Сил України. Порядок відкриття рахунків в органах Державного казначейства України та здійснення безготівкових розрахунків.

Закупівля товарів, робіт і послуг за державні кошти та здійснення розрахунків за укладеними контрактами (договорами). Закупівлі та закупівельні процедури. Основні етапи закупівлі. Порядок здійснення закупівель за рахунок субвенцій органів місцевого самоврядування. Особливості здійснення закупівель в період дії правового режиму воєнного стану. Здійснення контролю щодо оплати договорів, отриманих матеріалів, виконаних робіт, наданих послуг.

Порядок використання коштів. Відшкодування витрат на службові відрядження та виплата підйомної допомоги. Порядок сплати податків і зборів (обов'язкових платежів) військовими формуваннями Збройних Сил України.

Бухгалтерський облік і фінансова звітність. Головні завдання бухгалтерського обліку. Порядок застосування національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі. План рахунків

бухгалтерського обліку бюджетних установ та Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ. Регістри аналітичного та синтетичного бухгалтерського обліку. Порядок оприбуткування гуманітарної, благодійної та матеріально-технічної допомоги. Інвентаризація військового майна, грошових коштів, зобов'язань. Порядок складання та подання бюджетної та фінансової звітності.

Порядок організації системи внутрішнього контролю та управління ризиками. Повноваження керівників та особового складу з питань внутрішнього контролю. Відповідальність посадових осіб за організацію та впровадження внутрішнього контролю. Основні складові системи внутрішнього контролю. Роль менеджера з внутрішнього контролю у військових формуваннях. Алгоритм впровадження внутрішнього контролю. Документи внутрішнього контролю та управління ризиками.

Роль та місце внутрішнього аудиту у діяльності військ (сил). Порядок планування та виконання аудиторського завдання. Складові частини аудиторського звіту та порядок його підписання. Права та обов'язки внутрішнього аудитора під час виконання аудиторського завдання. Права та обов'язки командира військової частини (керівника установи, організації) під час здійснення внутрішнього аудиту.

Література для підготовки:

1. Бюджетний Кодекс України від 08.07.2010 №2456-VI.
2. Про Державний бюджет України на відповідний рік.
3. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: закон України від 16.07.1999 №996-XIV
4. Про благодійну діяльність та благодійні організації: закон України від 05.07.2012 №5073-VI
5. Про гуманітарну допомогу: закон України від 22.10.1999 №1192-XIV
6. Про публічні закупівлі: закон України від 25.12.2015 №922-VIII.
7. Про оборонні закупівлі: закон України від 17.07.2020 №808-IX.
8. Про господарську діяльність у Збройних Силах України: закон України від 21.09.1999 №1076-XIV.
9. Про затвердження особливостей здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану: постанова Кабінету Міністрів України від 11.11.2022 №1275.
10. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.2022 №1178.
11. Про затвердження порядку визначення предмета закупівлі: наказ Міністерства економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України від 15.04.2020 №708.
12. Методичні рекомендації щодо облікової політики суб'єкта державного сектору: наказ Міністерства фінансів України від 23.01.2015 № 11.

13. Про затвердження Інструкції щодо застосування економічної класифікації видатків бюджету та Інструкції щодо застосування класифікації кредитування бюджету: наказ Міністерства фінансів України від 12.03.2012 №333.

14. Про затвердження Положення про Департамент соціального забезпечення Міністерства оборони України: наказ Міністра оборони України від 11.06.2025 №384.

15. Про організацію формування і виконання бюджетних програм (підпрограм) в системі Міністерства оборони України: наказ Міністра оборони України від 01.10.2021 №300.

16. Про організацію розподілу бюджетних асигнувань і централізованої оплати в Міністерстві оборони України: наказ Міністерства оборони України від 31.12.2016 № 757.

17. Про затвердження Положення про фінансове господарство розпорядника бюджетних коштів нижчого рівня (другого ступеня) за кошторисом Міністерства оборони України: наказ Міністра оборони України від 05.11.2009 №550.

18. Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України: наказ Міністра оборони України від 17.08.2017 №440.

19. Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам: наказ Міністра оборони України від 07.06.2018 №260 (зі змінами).

20. Порядок організації в системі Міністерства оборони України внутрішнього контролю та управління ризиками: наказ Міністерства оборони України від 22.10.2025 № 709.

21. Про затвердження Інструкції з проведення процедур закупівель товарів, робіт і послуг за державні кошти в Міністерстві оборони України за централізованими розрахунками: наказ Міністерства оборони України від 18.11.2020 №422 (зі змінами).

22. Про організацію діяльності з внутрішнього аудиту в системі Міністерства оборони України: наказ Міністерства оборони України від 15.12.2020 №475 (зі змінами).

23. Про деякі питання організації роботи з договорами в Міністерстві оборони України: наказ Міністерства оборони України від 29.12.2020 №500 (зі змінами).

24. Порядок проведення оборонних закупівель у Міністерстві оборони України за централізованими розрахунками під час дії правового режиму воєнного стану за тилевим напрямком забезпечення: наказ Міністерства оборони України від 12.05.2023 №277.

25. Порядок проведення під час дії правового режиму воєнного стану закупівель озброєння, військової та спеціальної техніки, ракет і боєприпасів та їх складових частин, а також послуг із розроблення, ремонту, модернізації озброєння, військової і спеціальної техніки, боєприпасів та їх складових частин, у тому числі укладення державних контрактів (договорів), затверджений наказом Міністерства оборони України від 29.08.2023 року №520 “Деякі

питання щодо організації проведення під час дії правового режиму воєнного стану закупівель озброєння, військової та спеціальної техніки, ракет і боєприпасів та їх складових частин”.

26. Порядок взаємодії Міністерства оборони України із службою державного замовника – державним підприємством Міністерства оборони України “Агенція оборонних закупівель” щодо здійснення оборонних закупівель під час дії правового режиму воєнного стану, затверджений наказом Міністерства оборони України від 04 серпня 2023 року №449 “Про уповноваження державного підприємства Міністерства оборони України “Агенція оборонних закупівель” як служби державного замовника на здійснення закупівель товарів, робіт і послуг оборонного призначення та укладання державних контрактів (договорів) під час дії правового режиму воєнного стану”.

27. Про затвердження Положення про інвентаризацію військового майна у Збройних Силах України (зі змінами): постанова КМУ від 03.05.2000 №748.

28. Методичні рекомендації з організації та ведення бухгалтерського обліку в Збройних Силах України: наказ Міністра оборони України від 19.12.2014 №905 (зі змінами).

29. Про внесення змін до наказу Міністра оборони України від 22.05.2017 №280 Про організацію фінансового забезпечення військових частин, установ та організацію Збройних Сил України: наказ Міністра оборони України від 22.04.2021 №104 (зі змінами).

2.2.23. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація радіоелектронної боротьби”:

Визначення, зміст, складові частини радіоелектронної боротьби. Мета і завдання РЕБ. Форми та способи радіоелектронного подавлення. Заходи радіоелектронного захисту. Сутність електронної підтримки. Принципи радіоподавлення, електронної підтримки їх стисла характеристика.

Характеристика елементів систем управління військами (силами) та зброєю як об’єктів РЕБ. Характеристика радіоелектронних засобів наземного, повітряного, морського базування, як об’єктів радіоелектронного подавлення. Принципи побудови радіоелектронних систем і засобів зв’язку, передачі даних, радіолокації, радіонавігації, управління зброєю.

Організація радіоподавлення. Зміст плану РЕБ командира підрозділу. Зміст бойового наказу на організацію радіоподавлення. Зміст розпорядчих документів з організації радіоподавлення. Порядок організації управління та взаємодії при веденні бойової роботи. Порядок ведення електронної підтримки і радіоподавлення підрозділами РЕБ тактичної ланки.

Призначення, основні характеристики і можливості станцій радіоперешкод засобам радіозв’язку, бортовим засобам радіолокації і радіонавігації літаків, радіоелектронним засобам безпілотних систем. Призначення, основні характеристики і можливості інформаційно-комунікаційних систем за напрямком РЕБ.

Література для підготовки:

1. Доктрина з радіоелектронної боротьби в об'єднаних операціях. ВКП 5(3)-00(03).01. К.: ГШ ЗСУ 2020.
2. Настанова "Управління радіочастотним ресурсом" ВКДП 6-111(03).01. К.: ГШ ЗСУ 2020.
3. Бойовий статут Сухопутних військ. Радіоелектронна боротьба Сухопутних військ Збройних Сил України. БП 10-27(12).01– В.: КСВ ЗСУ. 2020.
4. Бойовий статут Повітряних Сил. Радіоелектронна боротьба Повітряних Сил України. БП 3-27(11).01– К.: КПС ЗСУ. 2020.
5. Методичні рекомендації "Організація та ведення радіоелектронної боротьби у загальновійськовому бою". – К.: ГШ ЗСУ, 2022.
6. Методичні рекомендації "Застосування взводу радіоелектронної боротьби механізованої (мотопіхотної) бригади". – К.: УРЕБ КСП ЗСУ, 2022.
7. Досвід ведення радіоелектронної боротьби під час відбиття повномасштабної збройної агресії РФ проти України: навчальний посібник / колектив авторів. – К.: НУОУ, 2024. – 175 с.
8. Концептуальні основи радіоелектронної (електромагнітної) боротьби: навчальний посібник / Т.Л. Куртсеїтов, В.В. Машталір, М.Я. Павлунько, О.Я. Салій, О.Ю. Смольков, С.О. Тищук, С.І. Фараон. – К.: НУОУ, 2023. – 350 с.
9. FM 3-12. CIBERSPACE AND ELECTROMAGNETIC WARFARE OPERATIONS, September 2025. Кіберпростір та операції з радіоелектронної боротьби.

2.2.24. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою "Організація та ведення кіберборотьби":

Визначення кіберпростору, кіберборотьби та операції в кіберпросторі, їх змісту і складових. Мета і завдання кіберборотьби як сукупності взаємоузгоджених заходів військ (сил) щодо здобуття переваги в кіберпросторі. Зміст та основні способи ведення кіберборотьби через наступальні й оборонні операції в кіберпросторі, кібератаки, кіберзахист, превентивні та демонстраційні кібердії. Принципи кібербезпеки і кіберборотьби, класифікація кіберзагроз та кібератак, основні методи їх попередження, виявлення, локалізації й відновлення, прогнозування реалізації загроз.

Принципи побудови інформаційно-телекомунікаційних і радіоелектронних систем зв'язку, радіолокації, радіонавігації, управління зброєю як об'єктів кіберрозвідки, кібервпливу і кіберзахисту. Організація кіберборотьби, зміст бойового наказу на проведення операцій у кіберпросторі, бойові документи з організації управління та взаємодії. Об'єкти кібервпливу. Ведення кіберрозвідки, здійснення кібервпливу та організація кіберзахисту. Призначення, основні характеристики і можливості кіберзасобів, кіберзброї та комплексів управління кіберопераціями в різних фазах спільних (об'єднаних) операцій.

Література для підготовки:

1. Закон України № 2163 VIII від 5 жовтня 2017 року “Про основні засади забезпечення кібербезпеки України”.
2. Указ Президента України № 392/2020 від 14 вересня 2020 року “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року “Про Стратегію національної безпеки України””.
3. Указ Президента України № 121/2021 від 25 березня 2021 року “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року “Про Стратегію воєнної безпеки України””.
4. Указ Президента України № 447/2021 від 26 серпня 2021 року “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року “Про Стратегію кібербезпеки України””.
5. Указ Президента України № 32/2017 від 13 лютого 2017 року “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року “Про загрози кібербезпеці держави та невідкладні заходи з їх нейтралізації””.
6. Указ Президента України № 446/2021 від 26 серпня 2021 року “Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року “Про невідкладні заходи з кібероборони держави””.
7. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2020 р. № 1295 “Деякі питання забезпечення функціонування системи виявлення вразливостей і реагування на кіберінциденти та кібератаки”.
8. Постанова Кабінету Міністрів України № 518 від 19 червня 2019 року “Про затвердження Загальних вимог з кіберзахисту об’єктів критичної інфраструктури”.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2021 р. № 1426 “Про затвердження Положення про організаційно технічну модель кіберзахисту”.
10. ДСТУ ISO/IEC 27032:2024 (ISO/IEC 27032:2023, IDT) “Інформаційні технології. Методи захисту. Настанови щодо кібербезпеки”.
11. Доктрина військ зв’язку та кібербезпеки Збройних Сил України, ВКП 6 00(01).01, затверджена 09.02.2021. – Законодавство України.
12. National Cybersecurity Strategy. The White House, Washington, March 2023. – РНБО України; Paperssds.eu; ДНУІКТ.
13. AJP 3.20 Allied Joint Doctrine for Cyberspace Operations. NATO STANDARD, Edition A, Version 1, January 2020. – Законодавство України.
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 13 листопада 2025 р. № 1471 “Про затвердження Порядку взаємодії суб’єктів національної системи реагування на кіберінциденти, кібератаки, кіберзагрози із суб’єктами забезпечення кібербезпеки, правоохоронними, контррозвідувальними, розвідувальними органами та суб’єктами оперативно розшукової діяльності”.
15. Стратегія кібербезпеки в системі МО України. 2025 р.

2.2.25. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація правопорядку в секторі безпеки і оборони”:

Сутність правоохоронної діяльності в секторі безпеки та оборони, як елементу правоохоронної системи України. Функції та принципи діяльності правоохоронних органів. Основні завдання правоохоронної діяльності в секторі безпеки та оборони.

Судова влада, як самостійна гілка державної влади. Судова система України. Повноваження Вищої ради правосуддя. Вища кваліфікаційна комісія суддів України – державний орган суддівського врядування.

Завдання та функції прокуратури України. Повноваження спеціалізованої прокуратури у сфері оборони. Правовий статус спеціалізованої антикорупційної прокуратури.

Правові основи діяльності адвокатури України. Діяльність Військового омбудсмена. Забезпечення прав військовослужбовців у секторі безпеки і оборони. Система органів, які проводять досудове слідство. Органи, які здійснюють діяльність з виявлення та запобігання злочинам щодо захисту державної безпеки, державного кордону та охорони правопорядку. Антикорупційні органи України.

Завдання та повноваження Військової служби правопорядку у Збройних Силах України. Правове регулювання застосування спеціальних засобів військовослужбовцями Військової служби правопорядку у Збройних Силах України за досвідом російсько-української війни. Організація патрульно-постової служби Військовою службою правопорядку у Збройних Силах України під час відбиття широкомасштабної збройної агресії РФ проти України.

Література для підготовки

1. Конституція України. Відомості Верховної Ради України, 1996 р.,
2. Про національну безпеку України : Закон України від 21.06.2018 № 2469-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19#Text>;
3. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 07.03.2002 р. № 3099-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3099-14#Text>;
4. Про Національну гвардію України : Закон України від 13.03.2014 р. № 876-II. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-18#Text>;
5. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18.02.1992 р. № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>;
6. Про судоустрій і статус суддів : Закон України від 02.06.2016 р. № 1402-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>;
7. Про військового омбудсмена: Закон України від 17.09.2025 р. № 4603-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4603-20#Text>;
8. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 р. № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text>;
9. Про прокуратуру : Закон України від 14.10.2014 р. № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>;

10. Про адвокатуру та адвокатську діяльність : Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>;
11. Про Службу безпеки України : Закон України від 25.03.1992 р. № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>;
12. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12.11.2015 р. № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>;
13. Про Державну прикордонну службу України : Закон України від 03.04.2003 р. № 661-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15#Text>;
14. Доктрина “Військової служби правопорядку у Збройних Силах України”. К.:ГШ ЗС України, 2020. ВКП10- 00(34).01;
15. Про затвердження Порядку проведення службового розслідування у Збройних Силах України : Наказ Міністра оборони України від 21.11.2017 р. № 608 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1503-17#Text>;
16. Про затвердження Інструкції про організацію патрульно-постової служби Військовою службою правопорядку у Збройних Силах України: наказ Міністерства оборони України від 10.10.2016 р. № 515. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1429-16#Text>;
17. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 25 березня 2021 року “Про Стратегію воєнної безпеки України”: Указ Президента України від 25.03.2021 р. № 121/2021. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121/2021#Text>;
18. Військове право: підручник / за ред. І.М. Коропатника, І.М. Шопіної: Алерта, 2019. 648 с.
19. Військове право України: підручник / кол. Авторів; за заг. ред.. А.М. Колодія, О.В. Кривенка, В.Й. Пашинського: Київ: НУОУ, 2019. 392 с.
20. Правоохоронні та спеціалізовані інституції сектору безпеки і оборони України : навчально-методичний посібник / за заг. ред. О. Ю. Бусол. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 492 с.
21. Судові та правоохоронні органи України: навчальний посібник /М. А. Макаров, А. С. Симчук, М. Й. Кулик, Ю. В. Терещенко, С. В. Харченко. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2022. 656 с.
22. Правове регулювання національної безпеки :навчальний посібник / О. Г. Боднарчук, О. І. Боднарчук,М. В. Глух, А. В. Гарбінська-Руденко ; Державний податковий університет. Ірпінь, 2024. 202 с.

2.2.26. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація соціальної роботи у військах (силах)”:

Мета, основний зміст та завдання соціальної роботи в частині (підрозділі). Форми та методи соціальної роботи в частині (підрозділі). Основні принципи та функції соціальної роботи. Повноваження посадових осіб соціальної роботи з персоналом щодо організації заходів соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей. Відповідальність посадових осіб військової частини (підрозділу) за соціальну роботу у військовій частині.

Роль соціальної роботи у формуванні мотивів, установок, настроїв та високого рівня морально-психологічного стану особового складу. Особливості

організації соціальної роботи у військовій частині (підрозділі) в умовах російсько-української війни.

Вимоги керівних документів щодо організації соціальної роботи у військовій частині (підрозділі). Планування та організація заходів соціальної роботи у військовій частині (підрозділі). Організація моніторингу соціальних процесів. Основи управління соціальною роботою у військовій частині. Види та напрямки соціальної роботи. Консультування як метод соціальної роботи.

Основи соціологічних досліджень проблем соціальної роботи.

Організаційно-правові засади соціальної роботи з сім'ями військовослужбовців. Порядок набуття пільгових статусів військовослужбовцями, членами їх сімей. Особливості соціальної роботи з членами сімей загиблих, полонених та зниклих безвісти військовослужбовців. Соціальна робота з військовослужбовцями, членами їхніх сімей, які потребують особливого соціального захисту.

Література для підготовки:

1. Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 14.04.2021 № 366-р.

2. Порядок та умови забезпечення соціальної та професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей таких осіб, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України та постраждалих учасників Революції Гідності, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.06.2017 № 432.

3. Порядок організації діяльності служб супроводу військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, поліцейських та членів їх сімей, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2024 № 948.

4. Положення про Єдиний державний реєстр ветеранів війни, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 700.

5. Порядок надання статусу члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23.09.2015 № 740.

6. Порядок виплати грошового забезпечення сім'ям військовослужбовців, захоплених у полон або заручниками, а також інтернованих у нейтральних державах або безвісно відсутніх, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 № 884.

7. Порядок призначення і виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті), інвалідності або часткової втрати працездатності без встановлення інвалідності військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, які призвані на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори чи для проходження служби у військовому резерві, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.12.2013 № 975.

8. Порядок оформлення довідок про перебування осіб у місцях несвободи внаслідок збройної агресії проти України або інтернування в нейтральних державах, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 20.01.2023 № 55.

9. Положення про службу супроводу військовослужбовців та членів їх сімей в системі Міністерства оборони України, затверджене наказом Міністерства оборони України від 29.01.2025 № 59.

10. Інструкція про організацію у Збройних Силах України соціального і правового захисту військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, та членів їхніх сімей, працівників Збройних Сил України, затверджена наказом Міністерства оборони України від 19.01.2016 № 27.

11. Інструкція з організації оздоровлення та відпочинку дітей у Дитячому закладі оздоровлення та відпочинку Збройних Сил України, затверджена наказом Міністерства оборони України від 07.06.2019 № 300.

12. Інструкція про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби, затверджена наказом Міністерства оборони України від 05.06.2001 № 185.

13. Інструкція з організації забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей жилими приміщеннями, затверджена наказом Міністерства оборони України від 31.07.2018 № 380.

14. Порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам, затверджений наказом Міністерства оборони України від 07.06.2018 № 260.

15. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 08.09.2025 № 149 “Про деякі питання служб супроводу у Збройних Силах України”.

16. Інструкція з оцінювання морально-психологічного стану особового складу Збройних Сил України, затверджена наказом Генерального штабу Збройних Сил України від 29.04.2017 № 153.

17. Соціальний супровід військовослужбовців Збройних Сил України та членів їх сімей: практичні аспекти діяльності посадових осіб військових частин, територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки: методичний посібник / Герасименко О.В., Горбенко І.М. та ін.. – Київ.: НДЦ ГП ЗС України, 2023. – 130 с.

2.2.27. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація воєнно-історичної роботи у військах (силах)”:

Мета, основний зміст, завдання, форми та методи воєнно-історичної роботи. Зміст та завдання основних складових воєнно-історичної роботи. Порядок організації та управління воєнно-історичною роботою в період підготовки та ведення бою (бойових дій). Вимоги керівних документів щодо організації воєнно-історичної роботи у військах (силах), їх зміст та основні напрямки.

Планування та організація заходів воєнно-історичної роботи з метою забезпечення повсякденної діяльності підрозділів Збройних Сил України.

Сутність та зміст воєнно-історичної роботи у сфері забезпечення бойової та мобілізаційної готовності, виконання завдань бойової підготовки. Особливості організації роботи щодо зміцнення військової дисципліни в бойовій обстановці за досвідом російсько-української війни. Організація військово-музейної та архівної справи. Наочна агітація у підрозділі та вимоги щодо її оформлення. Популяризація героїчних вчинків військовослужбовців за досвідом російсько-української війни. Історична і національна пам'ять. Військово-патріотичне виховання, духовно-моральне виховання, національно-патріотичне виховання. Українська громадянська ідентичність і Українська національна ідентичність. Особливості організації взаємодії в інтересах воєнно-історичної роботи з органами державної влади, місцевого самоврядування, медіа, громадськими та іншими організаціями, релігійними об'єднаннями, волонтерами.

Література для підготовки:

1. Закон України “Про оборону України”.
2. Закон України “Про Збройні Сили України”.
3. Закон України “Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті”.
4. Закон України “Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939–1945 років”.
5. Закон України “Про присвоєння юридичним особам та об'єктам права власності імен (псевдонімів) фізичних осіб, ювілейних та святкових дат, назв і дат історичних подій”.
6. Закон України “Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарного режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки”.
7. Закон України “Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності”. 13 грудня 2022 року № 2834-ІХ.
8. Закон України “Про засади державної політики національної пам'яті Українського народу”. 30 серпня 2025 року.
9. Постанова Верховної Ради України “Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді”.
10. Постанова Кабінету Міністрів України “Про схвалення Стратегії утвердження української національної та громадянської ідентичності на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках”. 15 грудня 2023 р. № 1322.
11. Указ Президента України “Про впорядкування присвоєння почесних найменувань військовим частинам, установам, вузлам зв'язку, органам та підрозділам”.
12. Указ Президента України “Про деякі заходи щодо відзначення видатних подій національної воєнної історії”.
13. Указ Президента України “Про Стратегію національно-патріотичного виховання”.

14. Концепція воєнної історії України (затверджена Міністром оборони України 08.12.2017).

15. Положення про організацію діяльності військових музеїв, музеїв (кімнат) бойових традицій у Збройних Силах України (наказ Міністерства оборони України від 17.07.2018 № 343).

16. Положення про воєнно-історичну роботу у Збройних Силах України (наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 29.03.2017 № 109).

17. Відродження української національної символіки: зб. ст. / упоряд.: Андрій Бережина, Андрій Гречило, Алла Малієнко. - Київ: Вид. дім журн. "Пам'ятки України", 2021. - 559 с.

18. Воєнно-історична робота у Збройних Силах України : навч. посіб. / кол. авт. ; за заг. ред. С. В. Сидорова. К. : НУОУ, 2023. 104 с.

19. Доктрина з воєнно-історичної роботи у Збройних Силах України: ВКП 1-00(86)01.01 / Воєнно-наукове управління Генерального штабу Збройних, Національний університет оборони України імені Івана Черняховського. Київ, 2020. 27 с.;

20. Інструкція “З усної історії у Збройних Силах України”. Центр досліджень воєнної історії України. серпень 2023 рік;

21. Концепція воєнно-історичної роботи, затверджена Міністром оборони України 11.12.2017.

22. Усна історія російсько-української війни (2014-2019 роки): [збірник] / Укр. ін-т нац. пам'яті [та ін.]. - Київ: К.І.С., 2019 . Вип. 5 / [за ред. В. В. Мороко]. - 2019. - 431 с.

2.2.28. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація фізичного виховання та фізкультурно-спортивної реабілітації військовослужбовців у військах (силах)”

Концептуальні основи системи фізичної підготовки військ. Керівництво фізичної підготовки. Планування фізичної підготовки. Контроль та облік фізичної підготовки. Спрямованість, зміст та форми проведення фізичної підготовки в період дії правового режиму воєнного стану.

Методи, форми та засоби фізичної підготовки. Фізичні якості військовослужбовців. Військово-прикладні рухові навички та уміння. Організаційно-методичні вміння та навички.

Нормативно-правові основи фізкультурно-спортивної реабілітації. Роль та місце фізкультурно-спортивної реабілітації у сфері фізичної культури та спорту. Форми і методи проведення занять з фізкультурно-спортивної реабілітації. Адаптивні види спорту. Теорія та методика фізкультурно-спортивної реабілітації військовослужбовців.

Література для підготовки

1. Деделюк Н. А. Теорія і методика адаптивної фізичної культури : [навч.-метод. посібник для студентів] / Н. А. Деделюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 68 с.

2. Доктрина з фізкультурно-спортивної реабілітації у Збройних Силах

України. Михайлов В.В. та інші: Об'єднана визначальна доктринальна публікація ОП 7-0(72)499, перше видання, затверджена начальником ГШ ЗСУ 14.08.2025 – К. : ГУДП ГШ ЗСУ, 2025. – 32 с.

3. Доктрина “З фізичної підготовки у Збройних Силах України”, доктринальна публікація ОП 7-0(72), затв. наказом начальника ГШ ЗСУ 09.08.2025 р., Головне управління доктрин та підготовки Генерального штабу (J-7) ЗСУ спільно з НУОУ, НАСВ. 2025. 50 с.

4. Закон “Про фізичну культуру і спорт” [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/3808-12>.

5. Наказ Міністерства оборони України від 05 серпня 2021 року №225 “Про затвердження Інструкції з фізичної підготовки в системі Міністерства 97 оборони України”, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01 жовтня 2021 № 1289/36911.

6. Організація та проведення фізичної підготовки військовослужбовців в умовах дії правового режиму воєнного стану : навч.-метод посіб. / Нізов Р.М., Сухорада Г.І. // Київ, Управління фізичної культури і спорту Міністерства оборони України, 2022. 230 с.

7. Організаторська діяльність фахівця з фізичної підготовки і спорту : навч. посіб. / [Д. Оленев, В. Шемчук, О. Корнієнко, С. Жембровський]. – К. : НУОУ, 2023. – 120 с.

8. Садовський Л., Чичкан О., Петрачков О., Михайлов В., Юдін В., Фурдик В., Верхогляд М., Сьомик С. Організація фізкультурно-спортивної реабілітації військовослужбовців у військах (силах): методичні рекомендації – К. : ГУДП ГШ ЗСУ, 2025, – 96 с.

9. Теорія та організація фізичної підготовки військ : навч. посіб. / [О. Д. Корнієнко, Н. Б. Вербин, С. М. Жембровський та ін.] – К. : НУОУ, 2025. – 276 с.

10. Управління фізичною підготовкою та спортивною діяльністю в системі Міністерства оборони України: навч. посіб. / [С. М. Жембровський, О. В. Петрачков, Д. В. Погребняк, В. В. Суспо, В. А. Чепурний]. – К. : НУОУ, 2024. – 188 с.

11. Фізичне виховання, спеціальна фізична підготовка і спорт військовослужбовців Підручник / П. Ткачук, С. Романчук, В. Афонін та ін. – Львів: НАСВ, 2019. – 291 с.

2.2.29. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Організація та забезпечення зв’язків з громадськістю”:

Мета, основний зміст, завдання, форми та методи зв’язків з громадськістю під час дій підрозділу. Зміст та завдання зв’язків з громадськістю. Порядок роботи керівника підрозділу комунікацій органу військового управління в період підготовки та ведення бою підрозділом. Особливості організації зв’язків з громадськістю підрозділу в ході російсько-української війни.

Система принципів інформаційно-комунікаційної діяльності, а також система поглядів на цілі, завдання та характер реалізації державної інформаційної політики у сфері національної безпеки і оборони, способи її реалізації та забезпечення у Збройних Силах України.

Основні принципи здійснення інформаційно-комунікаційної діяльності у війсьній сфері.

Забезпечення функціонування дієвої та ефективної системи публічного спілкування представників Міністерства оборони України та Збройних Сил України з суспільством, зовнішніми та внутрішніми аудиторіями. Задоволення інформаційних потреб зовнішніх та внутрішніх аудиторій, оприлюднення власної офіційної інформації, протидія негативному інформаційно-психологічному впливу для підтримання позитивного іміджу ЗС України та створення сприятливих умов виконання завдань за призначенням.

Література для підготовки:

1. Закон України “Про національну безпеку України” від 21.06.2018 №2469-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2018, № 31, ст.241.
2. Закон України “Про оборону України” від 06.12.1991 №1932-XII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 1992, № 9, ст.106.
3. Закон України “Про медіа” від 13.12.2022 № 2849-IX. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2023, №№ 47-50, ст.120.
4. Стратегія інформаційної безпеки. Указ Президента України від 28 грудня 2021 року № 685/2021.
5. Наказ МОУ від 02 жовтня 2025 року № 653/нм “Деякі питання реалізації стратегічних комунікацій у системі Міністерства оборони України”.
6. Наказ МОУ від 20.12.2023 №763 (зі змінами) “Про додаткові заходи з виконання завдань державної інформаційної політики у сфері оборони в особливий період та в умовах надзвичайного та воєнного стану”.
7. Наказ МОУ від 27.06.2025 № 428 “Деякі питання функціонування в системі Міністерства оборони України офіційних облікових записів на платформах спільного доступу до відео та платформах спільного доступу до інформації в мережі Інтернет”.
8. Наказ МОУ від 08.02.2022 №36 “Про затвердження інструкції про порядок допуску журналістів, працівників засобів масової інформації на об’єкти системи Міністерства оборони України”.
9. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 03.03.2022 № 73 “Про організацію взаємодії між Збройними Силами України, іншими складовими сил оборони та представниками засобів масової інформації на час дії правового режиму воєнного стану” (зі змінами).
10. Наказ Головнокомандувача Збройних Сил України від 10.06.2025 № 284 “Про затвердження Положення про підрозділи комунікацій Збройних Сил України”.
11. Доктрина публічного спілкування ВКП-18(00).01.
12. Зв’язки з громадськістю як елемент стратегічних комунікацій: досвід США: навч. посіб. – К.: НУОУ, 2020. – 100 с.
13. Порадник з питань взаємодії медіа та громадянського суспільства зі ЗС України в період дій правового режиму воєнного стану. ОБСЄ/УЗГ ЗС України. 2024 - 55 с.
14. Методичний посібник з організації військових зв’язків з громадськістю 2021.

15. Стратегічні комунікації: посібник / за заг. ред. О.В. Войтка – К.: НУОУ, 2024 – 144 с.

16. Основи стратегічних комунікацій у сфері забезпечення національної безпеки та оборони: навч. посіб. – К.: НУОУ імені Івана Черняхівського, 2020. – 85 с.

2.3. ПРОГРАМА ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ ДЛЯ КАНДИДАТІВ НА НАВЧАННЯ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ А1 “ОСВІТНІ НАУКИ”:

2.3.1. Для кандидатів на навчання за освітньою програмою “Педагогіка вищої військової школи”:

Предмет і завдання педагогіки вищої військової школи як науки та мистецтва, її місце у системі педагогічних наук. Завдання педагогіки вищої військової школи на сучасному етапі розвитку ЗС України. Методи дослідження в педагогіці вищої військової школи. Мета та завдання освітньої діяльності вищих військових навчальних закладів (ВВНЗ). Зміст освітньої діяльності ВВНЗ.

Основи організації навчальної, виховної, методичної роботи, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності у ВВНЗ. Вимоги керівних документів щодо здійснення освітньої діяльності у ВВНЗ. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу у ВВНЗ. Принципи та підходи до навчання курсантів (слухачів). Зміст, організаційні форми навчання. Види навчальних занять. Методи навчання курсантів (слухачів). Засоби навчання курсантів (слухачів). Сучасні технології навчання у вищій військовій школі. Контроль результатів навчально-пізнавальної діяльності курсантів (слухачів). Принципи виховання курсантів (слухачів). Зміст виховання курсантів (слухачів). Форми, методи та засоби виховання курсантів (слухачів).

Педагогічна майстерність викладача ВВНЗ: поняття, зміст, шляхи досягнення. Педагогічні вміння та професійно необхідні якості викладача ВВНЗ. Педагогічна техніка у структурі педагогічної майстерності викладача. Педагогічна творчість у професійній діяльності викладача ВВНЗ. Цілі, засоби, функції, стилі професійно-педагогічного спілкування. Риторична підготовка викладача ВВНЗ. Професійне самовдосконалення викладача ВВНЗ, роль неформальної та інформальної освіти у ньому.

Література для підготовки:

1. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2015 № 1556-VII (із змінами).

2. Про затвердження Положення про особливості організації освітнього процесу у вищих військових навчальних закладах Міністерства оборони України, військових навчальних підрозділах закладів вищої освіти, закладах фахової передвищої військової освіти : наказ Міністерства оборони України від 15.02.2024 № 120.

3. Вітченко А. О., Вінтоняк В. Ф., Карпенко І. С. Лідерський коучинг : монографія ; за ред. А. О. Вітченка. Київ : НУОУ, 2025. 328 с.

4. Енциклопедія освіти / гол. ред. В. Г. Кремень. 2-ге вид., доп. та перероб. Київ : Юрінком Інтер, 2021. 1144 с.

5. Будагьянц Л. М., Рибчук О. О. Військово-гуманітарні аспекти професійної діяльності викладача вищої військової школи : навч. посіб. Київ : НУОУ, 2021. 148 с.

6. Красницька О. В. Педагогічна майстерність викладача вищої військової школи: підручник. Київ : Кондор, 2020. 528 с.

7. Вітченко А. О., Осьодло В. І. Педагогіка вищої військової школи : підруч. Київ : НУОУ, 2017. 504 с.

8. Вітченко А. О., Осьодло В. І., Салкуцан С. М. Технології навчання у вищій військовій школі: теорія і практика : навч-метод. посіб. / за ред. В. М. Телелима. Київ : НУОУ, 2016. 272 с.

3. ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ КАНДИДАТІВ НА НАВЧАННЯ НА СТРАТЕГІЧНОМУ ТА ОПЕРАТИВНОМУ РІВНЯХ ВІЙСЬКОВОЇ ОСВІТИ:

1.Програма вступного випробування з іноземної мови для кандидатів на навчання на стратегічному рівні:

Вступне випробування з іноземної мови проводиться у формі лексико-граматичного тесту множинного вибору (англійською, німецькою або французькою мовами) за двома видами мовленнєвої діяльності (читання та аудіювання). Загальний обсяг тесту складає 25 завдань.

Завдання тесту складені з урахуванням державних стандартів вищої освіти та обсягу навчальних програм вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів) України попереднього рівня підготовки.

Тестові завдання є професійно-орієнтованими та перевіряють правильність вживання типових граматичних структур і синтаксичних конструкцій, а саме:

іменників (розуміння значення, тип, рід, число, відмінок);

дієслів (розуміння значення, видо-часові форми, наказовий спосіб, неособові форми (смислові, допоміжні, модальні));

займенників (особові, вказівні, присвійні, зворотні, відносні, неозначені, питальні);

прикметників (ступені порівняння);

прислівників;

прийменників (місця, часу, напрямку руху);

числівників (кількісні та порядкові числівники, дробові числа, дати);

прийменникових зворотів;

структури речення (розповідного, заперечного, запитального) тощо.

Зразок тестового завдання з читання:

Read the text below

The War in Afghanistan, also called the Afghan war, began on October 7, 2001. The stated aim of the invasion was to find Osama bin Laden and other high-ranking al-Qaeda members to be judged, to destroy the organization of al-Qaeda, and to

remove the Taliban regime. At the same time airstrikes were reported in the capital, Kabul, at the airport, at Kandahar (home of the Taliban's Supreme Leader Mullah Omar), and in the city of Jalalabad Bush stated that Taliban military positions and terrorist training grounds would be targeted. In addition, food, medicine, and supplies would be dropped to "the suffering men, women and children of Afghanistan".

Choose the correct answer for the question:

The main goal of the foreign Armed Forces was...

- to find terrorists' leaders.
- to target Taliban positions.
- to conduct military training.
- to conduct humanitarian operation.

Зразок тестового завдання з аудіювання:

You will hear a short conversation (audio follows)

How many people were injured?

- 6
- 60
- 25

Література для підготовки:

1. Simon Mellor Clark, Yvonne Baker de Altamirano. Campaign. English for the military: Student's Book 2. Macmillan, 2005. 143 p.
2. Simon Mellor Clark, Yvonne Baker de Altamirano. Campaign. English for the military: Workbook 2. Macmillan, 2005. 96 p.
3. Dictionary of military terms. Macmillan, 2006. 127 p.
4. Richard Bower. Check your vocabulary for military English. Macmillan Publishing, 2006 – 96 p.
5. Murphy R. Essential Grammar in Use (for elementary students). Fourth edition. Cambridge, Cambridge University Press, 2015. 319 p.
6. Murphy R. English Grammar in Use (for intermediate students). Fifth edition. Cambridge, Cambridge University Press, 2019. 380 p.

2. Програма вступного випробування з іноземної мови для кандидатів на навчання на оперативному рівні:

Вступне випробування з іноземної мови проводиться у формі лексико-граматичного тесту (англійською, німецькою або французькою мовами). Тест складається з 25 завдань множинного вибору.

Завдання тесту складені з урахуванням державних стандартів вищої освіти та обсягу навчальних програм вищих військових навчальних закладів (військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів) України попереднього рівня підготовки.

Тестові завдання є професійно-орієнтованими та перевіряють правильність вживання типових граматичних структур і синтаксичних конструкцій, а саме:

іменників (розуміння значення, тип, рід, число, відмінок);

дієслів (розуміння значення, вищо-часові форми, наказовий спосіб, не особові форми (сміслові, допоміжні, модальні));

займенників (особові, вказівні, присвійні, зворотні, відносні, неозначені, питальні);

прикметників (ступені порівняння);

прислівників;

прийменників (місця, часу, напрямку руху);

числівників (кількісні та порядкові числівники, дробові числа, дати);

прийменникових зворотів;

структури речення (розповідного, заперечного, запитального) тощо.

Зразок тестового лексичного завдання:

Choose the correct answer

In 2023 he was _____ to captain.

- a) transferred
- b) assigned
- c) promoted
- d) deployed

Зразок тестового граматичного завдання:

Choose the correct answer

Our unit _____ independently.

- a) operate
- b) operates
- c) is operate
- d) have operated

Література для підготовки:

1. Simon Mellor Clark, Yvonne Baker de Altamirano. Campaign. English for the military: Student's Book 2. Macmillan, 2005. 143 p.

2. Simon Mellor Clark, Yvonne Baker de Altamirano. Campaign. English for the military: Workbook 2. Macmillan, 2005. 96 p.

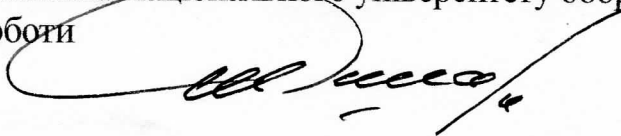
3. Dictionary of military terms. Macmillan, 2006. 127 p.

4. Richard Bower. Check your vocabulary for military English. Macmillan Publishing, 2006. 96 p.

5. Murphy R. Essential Grammar in Use (for elementary students). Fourth edition. Cambridge, Cambridge University Press, 2015. 319 p.

6. Murphy R. English Grammar in Use (for intermediate students). Fifth edition. Cambridge, Cambridge University Press, 2019. 380 p.

Заступник начальника Національного університету оборони України
з навчальної роботи
генерал-майор

Олег ШИНКАРУК